ԱՐԳԵԼՔՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԹՈՒՅԼ ԵՆ ԱՐՏԱՀԱՅՏՎԱԾ

[Հայերեն - Armenian – أرميني]

ՄՈՒՀԱՄՄԵԴ ՍԱԼԻՀ ԱԼ- ՄՈՒՆԱՋՋԻԴ

Թարգմանությունը:

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

& Աննա Ռ. Հակոբ

Ստուգող համձնաժողով:

Աբու Առամ

محرمات استهان بها كثير من الناس

محمد بن صالح المنجد

ترجمة:

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

و آنا ر. يعقوب

مراجعة: أبو آرام

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Փառք լինի Ալլահին; մենք գովաբանում ենք Նրան և փնտրում ենք Նրա օգնությունը և թողությունը: Մենք ապաստան ենք փնտրում Ալլահից մեր իսկ հոգիների չարիքից և մեր չար արարքներից: Ում Ալլահը ուղղորդում է, նա երբեք չի շեղվի և ում Ալլահը շեղում է, ոչ ոք չի ուղղորդի: Ես վկայում եմ, որ գոյություն չունի ոչ մի աստված, բացառությամբ Միայն Ալլահի, առանց որևէ գործընկերոջ կամ գործակցի և ես վկայում եմ, որ Մուհամմեդը Իր Ստրուկը և Մարգարեն է:

Ալլահը, թող Նա լինի փառաբանված և բարձրյալ, պարտավորություններ է տվել, որոնք մեզ չի թույլատրվում անտեսել և սահմանել է սահմաններ, որոնք մեզ չի թույլատրվում ոտնահարել և սահմանել է մեր արգելքները, որոնք մեզ չի թույլատրվում ոտնահարել:

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ինչ որ Ալլահը թույլ է տվել Իր Գրքի մեջ և ինչ որ Նա չի թույլատրում արգելված է; ինչի մասին Նա լռություն է պահպանում զիջում է, այսպիսով ընդունեք Ալլահի զիջումը, քանի որ Ալլահը չի մոռանում»: Այնուհետև նա ընթերցեց այահը. « **... և ձեր Տերը երբեք չի մոռանում**» (Մարիամ 19:64), {Հաղորդել է Ալ-Հակիմը , 2/375, դասակարգում են որպես *հասան*, ալ-Ալբանիի կողմից Ղաայաթ ալ-Մարամից էջ. 14}

قال النبي صلى الله عليه وسلم (ما أحل الله في كتابه فهو حلال، وما حرم فهو حرام وما سكت عنه فهو عافية فاقبلوا من الله العافية، فإن

الله لم يكن نسيا ثم تلا هذه الآية [وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا]. [رواه الحاكم 2/375 وحسنه الألباني في غاية المرام ص: 14]

Այն բաները որոնք արգելվել են, սահմաններն են կամ սահմանումներ, որոնք հաստատել է Ալլահը.

«... Եվ ով ոտնահարում է Ալլահի սահմանված սահմանները, ապա , իրոք, նա իրեն մոլորության մեջ է դնում...» (Ալ-Թալաաք 65:1)

{وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ } الطلاق/1

Ալլահը սպառնացել է նրան, ով խախտում է Նրա սահմանած սահմանները և ոտնահարում է Նրա արգելքները, ինչպես Նա ասում է (իմաստային մեկնաբանությունը).

«Եվ, ով չի հնազանդվում Ալլահին և Նրա Մարգարեին և ոտնահարում է Նրա սահմանները, Նա կնետի նրան կրակը, բնակվելու այնտեղ և նա կունենա ամոթալի տանջանք»: (ալ-Նիսաա 4:14)

{وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ}

Խուսափել այն ամենից, ինչ արգելված է պարտականություն է, որովհետև Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ինչ ձեզ արգելել են անել, խուսափեք դրանից և ինչ ձեզ պատվիրել են անել արեք այնքան, որքան ի վիճակի եք»: (Հաղորդել է Մուսլիմ, Քիթաբ ալ-ֆադաաիլ, պատում հ. 130, Աբդ ալ-Բաաքի հրատարակչություն):

(ما نهيتكم عنه فاجتنبوه وما أمرتكم به فافعلوا منه ما استطعتم) [رواه مسلم]

Պարզ հայտնի է, որ նրանցից ոմանք, ովքեր հետևում են իրենց ցանկություններին, ովքեր թույլ են սրտով և քիչ գիտելիք ունեն, նյարդայնանում են, երբ լսում են արգելքների ցուցակը: Նրանք փնթփնթում և մրմնջում են, «Ամենը հարամ է, դուք ոչինչ չեք թողել մեզ, որը արգելված չէ: Դուք մեր կյանքը դարձրել եք ձանձրալի և նողկալի: Դուք այլ ոչնչի մասին չեք խոսում բացի հարամից, սակայն կրոնը ենթադրվում է լինել հեշտ, ոչ թե խիստ և Ալլահը Ներող և Գթասիրտ է»:

Ի պատասխան նմանատիպ խոսքերի, մենք ասում ենք.

Ալլահը, փառք լինի Նրան, վճռում է ինչպես Նա ցանկանում է և գոյություն չունի ոչ ոք, ով կարող է հեռացնել Նրա դատաստանը: Նա Ամենաիմաստուն և Տեղյակն է և Նա թույլատրում է այն, ինչ Նա ցանկանում է և արգելում է այն, ինչ Նա ցանկանում է, փառք լինի Նրան: Մեր, Նրա ստրուկների, կարևոր սկզբունքներից մեկը այն է, որ մենք պետք է ընդունենք այն, ինչ Նա հրամայել է և լիովին հնազանդվենք դրան: Նրա վճիռները բխում են Նրա գիտելիքից, իմաստությունից և արդարությունից և չեն հանդիսանում թեթևության կամ անիմաստ քմահաճույքների խնդիր, ինչպես նա ասում է, (իմաստային մեկնաբանությունը).

«Եվ, ձեր Տիրոջ Խոսքը լրացվում է ճշմարտությամբ և արդարությամբ: Ոչ ոք չի կարող փոխել Նրա խոսքերը: Եվ Նա Ամենալսող և Ամենագետն է»: (ալ-Անաամ 6:115)

{وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلاً لاَّ مُبَدِّلِ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ} الأنعام/115

Ալլահը բացատրել է մեզ հիմնական սկզբունքը, որը ցույց է տալիս տարբեր բաների արգելվածի և թույլատրելիի ետևում թաքնվածը (իմաստային մեկնաբանություն):

«... **Նա նրանց թույլատրում է *ալ-տայյիբեթ* {(այսինքն, ամեն բարիքը և թույլատրելին), ինչ վերաբերվում է առարկաներին, արարքներին, հավատքներին, անհատներին, սննդին և այլն} և արգելում է նրանց, ինչպես անթույլատրելի *ալ-խաբաաիթ* {(այսինքն, չարիքը և անթույլատրելին), որոնք վերաբերվում են բաներին, արարքներին, հավատքներին, անհատներին, սննդին և այլն)}** ...» (Ալ-Արաաֆ 7:157)

{وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَآئِثَ } الأعراف/157

Այսպիսով, ինչ բարիք է և անբիծ, հալալ է և ինչ չարիք է և ոչ անբիծ, հարամ:

Իրավունքը որոշելու թե որն է հալալ և որը հարամ, պատկանում է միայն Ալլահին:

Ով հայտարարում է այս իրավունքը կամ հաստատում է այդ որևէ մեկի համար *քաֆիր* է , ում ծայրահեղ *քըֆրը* , նրան դնում է Իսլամի սահմաններից դուրս ,ինչպես ասում է Ալլահը (Իմաստային մեկնաբանություն)

«Կամ, եթե նրանք ունեն գործընկերներ, (կեղծ աստվածներ),Ալլահին համահավասար, ո՞վ է հաստատել նրանց համար կրոն, որը Ալլահը չի թույլատրել…» (Ալ-Շուրա 42:21)

{أَمْ لَهُمْ شُرَكَاء شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَن بِهِ اللَّهُ} الشورى/21

Բացի այդ, ոչ որ իրավունք չունի խոսել հալալի և հարամի խնդիրների մասին, բացառությամբ նրանց, ովքեր Ղուրանի և Սուննայի գիտակ են: Ալլահը հանդես է եկել խիստ զգուշացմամբ նրանց, ովքեր առանց գիտելիքների խոսում են հալալի և հարամի մասին. (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Եվ մի ասեք այն, ինչ ձեր լեզուները կեղծորեն են ասում. «Սա թույլատրելի է և սա արգելված է», այսպիսով, որպես ստի հայտնագործում ընդդեմ Ալլահի….» (ալ-Նահլ 16:116)

{وَلاَ تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلاَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُواْ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ } سورة النحل/116

Ամենը, ինչ հստակորեն արգելվել է, պարզորեն տրված է Ղուրանի և Սուննայի մեջ, ինչպես ասում է Ալլահը (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Ասա. «Արի, ես կընթերցեմ ձեզ, թե ինչ է ձեր Տերը արգելել ձեզ համար. Մի մոտեցեք որևէ բանի, Նրա երկրպագության հետ համահավասար. Եղեք բարի և պարտական ձեր ծնողներին; մի սպանեք ձեր զավակներին աղքատության պատրվակով – Մենք ապահովել ենք պաշար ձեր և նրանց համար; մի մոտեցեք ալ-Ֆաուահիշին, (ամոթալի մեղքեր,

անօրինական սեռական հարաբերություններ և այլն). Անկախ այն կատարվում է ակնհայտ, թե գաղտնի և մի սպանեք որևէ մեկին, ում արգելել է Ալլահը, բացառությամբ արդար պատճառի, (ըստ Իսլամական օրենքի)։ Սա Նա պատվիրել է ձեզ, որ դուք ի վիճակի լինեք հասկանալ»: (ալ-Անաամ 6:151)

{قُلْ تَعَالَوْاْ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلاَ تَقْتُلُواْ أَوْلاَدَكُم مِّنْ إمْلاَقٍ الآية} سورة الأنعام/151

Սուննան նույնպես նշում է շատ արգելքներ, օրինակ, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ալլահը արգելել է գինին, հարբեցուցիչները, սատկածը, խոզի միսը և կուռքերը»: (Հաղորդել է Աբու Դաուդը, 3486, տես. Նաև Սահիհ Աբի Դաուդ, 977)

(إن الله حرم بيع الخمر والميتة والخنزير والأصنام. [رواه أبوداود 3486 وهو في صحيح أبي داود 977]

«Ինչ Ալլահը արգելել է, դրա արժեքը նույնպես արգելված է»: (Հաղորդել է ալ- Դաարքութնի, 3/7, սա ճիշտ պատում է)։

(إن الله إذا حرم شيئا حرم ثمنه). [رواه الدارقطني 3/7 وهو حديث صحيح]

Որոշ տեքստեր նշում են որոշակի տեսակների կամ արգելքների խմբեր, այնպես, ինչպես Ալլահը արգելում է որոշակի տեսակի սնունդ (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Արգելված է ձեզ (որպես սնունդ). Ալ-մայթաթահ (սատկած կենդանիները – խոշոր եղջերավոր անասունները, որոնց չեն մորթել), արյունը, խոզի միսը և այն կենդանու միսը, որը մորթել են որպես զոհաբերություն այլ աստվածների, բացառությամբ Ալլահի, կամ մորթել են կուռքերի համար և այլն, կամ որի վրա չեն արտաբերել Ալլահի անունը մորթի ժամանակ և այն, որին սպանել են խեղդելով կամ բռնի հարվածով, կամ զահավեժ անկումով, կամ պոզահարումով - և դրանք, որից (կիսով չափ) համտեսել են վայրի կենդանիները – մինչ դուք ի վիճակի եք մորթել այն, (մինչ սատկելը) - և այն, ինչ զոհաբերել են (մորթել են),ալ-նուսուբին, (քարե զոհասեղանին): Արգելված է աղեղների կիրառումը, հաջողություն կամ որոշում փնտրելու պատրվակով...» (ալ-Մաահիդահ 5:3)

{حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ .. الآية} المائدة/3

Ալլահը նույնպես նշել է ամուսնության հետ կապված արգելքը, ինչպես Նա ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն)

«Արգելված են ձեզ (ամուսնության համար) ձեր մայրերը, ձեր դուստրերը, ձեր քույրերը, ձեր հոր քույրերը, ձեր մոր քույրերը, ձեր եղբայրների դուստրերը, ձեր քույրերի դուստրերը, ձեր խորթ մայրը, ով ձեզ կաթով է սնել, կաթնաքույրերը, ձեր կանանց մայրերը...» (ալ-Նիսաա 4:23)

{حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالاَتُكُمْ وَبَنَاتُ الأَخِ وَبَنَاتُ الأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللاَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ..
الآية} النساء/23

Ալլահը նույնպես նշում է,թե որ տեսակի վաստակներն են արգելված, ինչպես Նա ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն).

«... **Ալլահը թույլատրել է առևտուրը և արգելել է ռիբան, (վաշխառությունը)** ...» (ալ-Բակարա 2:275)

(وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا)

Ալլահը, Ով գթասիրտ է Իր ստրուկների նկատմամբ, թույլատրել է տարբեր տեսակի անհամար բարիքներ: Նա մանրամասնորեն չի նկարագրել թույլատրելիները, որովհետև դրանք այնքան շատ են, հակառակը, Նա մանրամասնորեն նկարագրել է արգելքները, որովհետև դրանք սահմանափակ են, այնպես, որ մենք տեղյակ լինենք և ի վիճակի լինենք խուսափել: Ալլահը ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն),

«... **Նա բացատրել է ձեզ մանրամասնորեն այն, ինչ արգելվել է ձեզ, բացառությամբ անհրաժեշտության պարտադրանքով**... » (ալ-Անաամ 6:119)

{وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلاَّ مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ } الأنعام/119

Սակայն այն, ինչ հալալ է, թույլատրելի է, որպես ընդհանուր սկզբունք, քանի դեռ այն լավ և մաքուր է, թույլատրելի է.

«Ով մարդկություն, կերեք այն ինչ թույլատրելի և բարիք է երկրի վրա... » (ալ-Բակարահ 2:168)

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُواْ مِمَّا فِي الأَرْضِ حَلاَلاً طَيِّباً وَلاَ تَتَّبِعُواْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ} البقرة/168

Սա Նրա գթասրտության մի մասն է, որ Նա սկզբունքորեն ամենը դարձրել է հալալ, բացառությամբ որտեղ գոյություն ունի ապացույց (դալեել), որ դրանք հարամ են: Սա հանդիսանում է Նրա առաքինության մասը և կապը Նրա ստրուկների հետ, որի համար մենք պետք է հնազանդվենք նրան և փառաբանենք ու երախտապարտ լինենք:

Երբ որոշ մարդիկ լսում են հարամ բաների մանրամասն ցուցակը, նրանք ահազանգում են Շարիաթի կանոնները: Սա տեղի է ունենում թույլ հավատքի և Իսլամի աղքատիկ պատկերացման շնորհիվ: Անհրաժեշտ է փնտրել, թե արդյոք այս մարդիկ իրոք ցանկանում են ստանալ հալալ արարքների տեսակների թույլտվության ցուցակը, այնպես, որ նրանք համոզված լինեն, որ Իսլամը հեշտ է: Արդյո՞ք նրանք կարիք ունեն մեզ համար թվարկել ամեն տեսակի լավ բաներ, այնպես, որ նրանք ի վիճակի լինեն հանգստանալ, հավաստիանալով, որ Իսլամը իրենց կյանքերը չեն դարձնի մռայլ:

Արդյո՞ք կարիք կա նրանց ասելու, որ ուղտի, եղջերավոր անասունների, ոչխարի, նապաստակի, եղջերուի, այծի, հավի և աղավնու, բադի, սագի և ջայլամի միսը, որոնց վրա հիշատակում են Ալլահի անունը և ձուկը և մորեխը հալալ են:

Որ բանջարեղենը, բույսերը, մրգերը և ուտելի սերմերը հալալ են:

Որ ջուրը, կաթը, մեղրը, ձեթը և քացախը հալալ են:

Որ աղը, համեմունքները հալալ են:

Որ փայտի, երկաթի, ավազի, քարի, պլաստմասսայի, ապակու և ռետինի կիրառությունը հալալ է:

Որ ճանապարհորդությունը կենդանիներին հեծնելով, մեքենայով, գնացքով, նավով և ինքնաթիռով հալալ է:

Որ օդորակչի, սառնարանի, լվացքի մեքենայի, չորացուցիչի, աղացի, խմորի խառնիչի, մսաղացի, հյութքամիչի, բժշկական սարքավորումների, ինժեներական սարքավորումների, հաշվիչների, միկրոսկոպների, տելեսկոպների, ջրի մեքանաների, ձեթի և միներալների, ջրի մաքրման զտիչների, տպիչ մամլուկների և այլնի կիրառությունը հալալ են:

Որ բամբակե, բրդե, ուղտի մազերից պատրաստված, վուշե, մորթյա, թույլատրելի կաշվե, նեյլոնե և պոլիեսթերի հագուստ կրելը հալալ է:

Արդյո՞ք սկզբունքորեն ամուսնությունը, գնելը, վաճառելը, հովանավորությունը, մուրհակները, վարձակալությունը, մասնագիտությունների և այնպիսի վաճառքի մեջ ինչպիսիք են ատաղձագործությունը, մետաղագործությունը, մեքենաների վերանորոգումը և ոչխարապահությունը բոլորը հալալ են:

Ես ապշում եմ, թե ինչ կարող է պատահել, եթե մենք կարիք ունենայինք մանրամասնորեն բացատրել այս ամենը նրանց.«**Եվ, ի՞նչն է սխալ այս մարդկանց հետ, որ նրանք ձախողում են հասկանալ որևէ բառ**»: (ալ- Նիսաա 4:78)

﴿ فَمَالِ هَٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴾ النساء/78

Ինչ վերաբերում է նրանց պնդմանը, որը Իսլամը հեշտ է, ապա այն ճիշտ է, սակայն նրանք շրջում են ճշմարտությունը փորձելով և ապացուցելով որևէ բան, որը հանդիսանում է կեղծիք: Ինչ նկատի ունեն ասելով , որ Իսլամը հեշտ է, այն չէ, որ այն կապված է ըստ իրենց ցանկությունների և կարծիքների հետ, սակայն նշանակում է, որ հեշտ է ըստ նրա, ինչ Շարիաթն է բերել: Գոյություն ունի մեծ տարբերություն արգելքների ոտնահարման և Իսլամի հեշտ լինելու մասին կեղծ պնդումների միջև- չնայած առանց որևէ կասկածի այն հեշտ է - և գերադասել թույլատրելի միջոցները, ինչպիսիք են թույլատրել կրճատել կամ երկարեցնել աղոթքները, դադարեցնել պահքը ճանապարհորդության ընթացքում, սրբել գուլպաները ,լվացման, վուղուլի ընթացքում –մեկ օր և մեկ գիշեր անհատի համար, ով ճանապարհորդում է և երեք օր և երեք գիշեր ճանապարհորդության ընթացքում, ներկայացնել տայամմում, երբ անհատը վախենում է գործածել ջուր, միացնել երկու աղոթքները, երբ անհատը տկար է, կամ անձրևում է, փնտրել ոչ-մահրամ կնոջ, ամուսնության նպատակով; ունենալ քավության հնարավորություն խախտված խոստման, ստրուկին ազատելու կամ աղքատին կերակրելու կամ հագցնելու

միջև, սնվել սատկած կենդանիների մսով, երբ անհրաժեշտ է- և այլ տեսակի զիջումներ, որոնք թույլատրել է Շարիաթը:

Որպես վերոհիշյալի լրացում, Մահմեդականը պետք է գիտակցի, որ սկզբունքը Իսլամում նշում է բոլոր արգելքները. Տվյալ արգելքներով Ալլահը փորձում է Իր ստրուկներին, որպեսզի տեսնի, թե ինչ կանեն նրանք: Դրախտի և Դժոխքի մարդկանց տարբերություններից մեկը այն է, որ Դժոխքի մարդիկ անձնատուր են լինում ցանկություններին, որով շրջապատված է Կրակը, մինչդեռ Դրախտի մարդիկ համբերատար հանդուրժում են դժվարությունները, որով շրջապատված է Այգին: Եթե չլիներ տվյալ փորձությունը, հնազանդը չէր տարբերվի անհնազանդից: Հավատքի մարդիկ դիտում են դժվարությունները, որոնք ներառում են պարգևի հեռանկարը, որպեսզի վաստակեն Ալլահի գոհունակությունը, այսպիսով հնազանդությունը հեշտ է դառնում նրանց համար: Փարիսեցիները , մյուս կողմից, դիտում են տվյալ դժվարությունները որպես ցավի խնդիր, տառապանքի և զրկանքի,այնպես, որ հնազանդությունը ծանր բեռ է դառնում նրանց համար: Հետևելով արգելքներին, հնազանդ անհատը վաստակում է ավելին. Ով լքում է որևէ բան հանուն Ալլահի, Ալլահը հատուցում է նրան որևէ ավելի լավ բանով և նա իր սրտի մեջ ճաշակում է հավատքի քաղցր համը:

Տվյալ գրքույկը քննարկում է մի շարք արգելքներ, որոնք ապացուցել է Շարիաթը, հիմնված Ղուրանի և Սուննայի վրա: Որոշ գիտնականներ, խմբավորել են արգելքներ վերնագրելով որպես ալ-քաբաաիր կամ մեծ մեղքեր:

Թեմային վերաբերվող լավագույն գրքերից է Թանբիիհալ-ղաաֆիլիին ' ըն աըմաալ ալ ջաահիլիին-ը , որի հեղինակն է Իբն ալ-Նահհաաս ալ-Դիմաշքին, թող Ալլահը գթա նրան: Տվյալ արգելքները ներառում են արարքներ, որոնք լայնորեն կիրառում են շատ Մահմեդականներ: Նշելով ես մտադիր եմ ուղղել և խորհուրդ տալ մարդկանց: Ես խնդրում եմ Ալլահին ուղղորդել ինձ և իմ Մահմեդական եղբայրներին և օգնել մեզ հավատարիմ մնալ սահմաններին, որոնք Նա սահմանել է և խուսափել այն բաներից, որոնք Նա արգելել է և փրկել մեզ մեր չար արարքներից:Եվ, Ալլահը Լավագույնն է ուղղորդելու և Նա Ամենագթասիրտն է նրանց, ովքեր գթասրտություն են ցուցաղրում:

<u>ՇԸՐԿ – Ալլահի հետ զուգընկեր տալը</u>

Սա ամենակարևորն է բոլոր արգելքներից, ըստ Աբու Բաքրահի հաղորդած պատման, ով ասաց. ««Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Արդյո՞ք պետք է ես ձեզ ասեմ մեծ մեղքերից ամենակարևորը»: երեք անգամ: Մենք ասացինք. «Իհարկե, Օվ, Ալլահի Մարգարե»: Նա ասաց, «Ալլահի հետ որևէ բան զուգակցելը...»

(Համաձայնեցված է; տես. Ալ-Բուխարի համար 2511, ալ-Բագհա հրատարակություն)

(ألا أنبئكم بأكبر الكبائر (ثلاثا) قالوا قلنا بلى يا رسول الله، قال: الإشراك بالله..) متفق عليه

Ալլահը կարող է ներել ցանկացած մեղք,բացառությամբ շըրկի, որը պահանջում է որոշակի զղջում, ինչպես ասում է Ալլահը. (Իմաստային մեկնաբանություն).

« Իրոք, Ալլահը չի ներում ,որ Նրա երկրպագության հետ համահավասար զուգընկերներ են սահմանում, սակայն Նա ներում է յուրաքանչյուր բան, բացառությամբ դրա, ում Նա է ցանկանում...» (ալ-Նիսաա 4:48)

(إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ)

Սահմեդական երկրներում մասնավորապես լայնորեն տարածված շըրկի տեսակներից են.

<u>Գերեզմանի-երկրպագությունը</u>, հավատք, որ հանգուցյալը աուլիյաա, սրբերը, կարող են լրացնել որևէ մեկի կարիքները կամ օգնությունը դժբախտության պահերին և նրանց օգնության են կոչում: Ալլահն ասում է. Իմաստային մեկնաբանություն.

« Եվ ձեր Տերը որոշել է, որ դուք չերկրպագեք որևէ մեկին, բացառությամբ Նրա... » (ալ-Իսրաա 17:23)

(وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ...)

Նմանապես նրանք կոչում են հանգուցյալ Մարգարեներին, ողջախոհ մարդկանց և այլոց բարեխոսել իրենց համար կամ փրկել նրանց որոշ աղետներից, սակայն Ալլահը ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն).

« Արդյո՞ք Նա, ավելի լավը չէ , քան ձեր աստվածները, Ով պատասխանում է ճնշվածներին, երբ նա կոչում է Նրան և Ով հեռացնում է չարիքը և դարձնում է ձեզ երկրի ժառանգներ սերնդից սերունդ: Արդյո՞ք գոյություն ունի իլաահ, աստված, Ալլահին հավասար...» (ալ-Նամլ 27:62)

(أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَإِلَهٌ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ (62))

Նրանցից ոմանք սովորություն ունեն նշելու շեյխի կամ ուալիի, սրբի անունը, երբ նրանք ոտքի են կանգնում, կամ նստում, կամ սայթաքում, կամ հանդիպում են խնդիրների կամ աղետի, այնպես, որ նրանք կարող են ասել. «Օվ Մուհամմեդ» կամ «Օվ, Ալի» կամ «Օվ Հուսեյն» կամ «Օվ Բադաուի» կամ «Օվ, Ջիիլանի» կամ «Օվ,Շաադհիլի» կամ «Օվ Շաադհիլի» կամ « Օվ Ռիֆաի» – կամ նրանք կարող են կոչել բոլորին ալ-Այդառուս կամ Սայիդահ Զեյնաբ կամ Իբն «Ալուաան» Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն).

« **Իրոք, նրանք, ում դուք կոչում եք բացի Ալլահից ստրուկներ են ձեր նման**....» (ալ-Արաֆ 7:194)

{إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُواْ لَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ} سورة الأعراف/194

Ոմանք, ովքեր երկրպագում են գերեզմանները, քայլում են դրանց շուրջ ինչպես Տաուաաֆ և զարդարում են անկյունները, դիպչում են դրանց, համբուրում են, սրբում են իրենց դեմքերը դրանց փոշով, ծնկաչոք են լինում երբ տեսնում են, կամ վախով և հնազանդությամբ կանգնում են դրանց դիմաց, աղոթելով այն բանի համար, ինչի կարիքը ունեն, օրինակ որևէ հիվանդության բուժման, զավակի, կամ դժվարության օգնության համար:

Երբեմն նրանք կոչ են անում գերեզմանատիրոջը ասելով. «Օվ, իմ տեր, ես եկել եմ քեզ մոտ հեռվից, այնպես, որ մի հիասթափեցրու ինձ»: Սակայն Ալլահն ասում է. (Իմաստային թարգմանություն).

«Եվ ով է ավելի մոլորված, քան նա, ով կոչ է անում, վկայակոչում բացառությամբ Ալլահի, այսպիսիք չեն պատասխանի նրան մինչ Հարության Օրը, և ով, նույնիսկ ոչ մի տեղեկություն չունի իրենց վկայակոչումներից նրանց»: (ալ- Ահքաֆ 46:5)

{وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ} سورة الأحقاف/5

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ով կնքում է մահկանացուն կոչելով որևէ մեկին որպես Ալլահի հակառակորդ, կմտնի Դժոխք»: (Հաղորդել է ալ-Բուխարին, ալ-Ֆաթ 8/176)

(من مات وهو يدعو من دون الله ندا دخل النار) رواه البخاري

Նրանցից ոմանք սափրում են իրենց գլուխները գերեզմաններում և ոմանք էլ ունեն Մանաասիկ Հաջ ալ-Մաշաահիդ վերնագրով գրքեր , որոնց նշանակությունն է «Տապանների Ուխտագնացության Ծեսերը', մաշհաահիդ կամ տապաններ, որոնք վերաբերում են աուլիյաների գերեզմաններին և տապաններին»: Նրանցից ոմանք հավատում են, որ աուլիյաները կառավարում են տիեզերքի գործերը և որ նրանք ունեն օգտակար լինելու և վնասելու հզորություն: Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Եվ, եթե Ալլահը դիպչում է ձեզ վնասելով, գոյություն չունի ոչ ոք, ով կարող է հեռացնել այդ, բացառությամբ Նրա և, եթե Նա մտադրվել է ձեզ որևէ բարիք, գոյություն չունի ոչ ոք, ով կարող է հակահարված տալ Նրա Շնորհին...» (Յունուս 10:107)

{وَإِن يَمْسَسْكَ اللّهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلاَ رَآدَّ لِفَضْلِهِ } سورة يونس/107

Նույնպես շըրկ է հանդիսանում Ալլահից բացի որևէ մեկին երդում տալը, ինչպես արել են նրանք, ովքեր երդվում են մոմեր կամ լույսեր բերել գերեզմանների բնակիչներին:

Ալ-շըրկ ալ աքբարի մեկ այլ արտահայտում է հանդիսանում

Ալլահից բացի որևէ մեկին որևէ բան զոհաբերելը.

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն)

« Ուստի, շրջվեք աղոթքով ձեր Տիրոջը և զոհաբերեք միայն Նրան»: (ալ-Քաութար 108:2)

(فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ) الكوثر/2

- այսինքն, զոհաբերեք Ալլահին և Ալլահի անունով: Մարգարեն(Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Ալլահը կանիծի մեկին, ով զոհաբերում է որևէ բանի, բացառությամբ Ալլահին»: (Հաղորդում է Իմամ Մուսլիմը, թող Ալլահը գթա նրան, իր Սահիհ-ում, համար 1978, 'Աբդ ալ-Բաաքիի հրատարակություն)

(لعن الله من ذبح لغير الله) رواه الإمام مسلم

Տվյալ մեղքը միավորում է երկու հարամ արարքներ, այն, որ զոհաբերում են որևէ բանի Ալլահից բացի և այն, որ զոհաբերում են որևէ բանի անունից, քան Ալլահինն է, որից երկուսն էլ դարձնում են զոհաբերած կենդանու միսը հարամ: Զոհաբերության ձևերից մեկը, որևէ այլ բանի քան Ալլահն է, որը հայտնի է առաջին Ջաահիլիյայի ընթացքում և մինչ այժմ տարածված է «ջինին զոհաբերություն է», տան գնման կամ կառուցման ընթացքում, կամ ջրհորի կառուցման մարդիկ մուտքի մոտ կենդանի էին զոհաբերում, վախենալով բնակվող ջինի պատճառած վնասից: (Տես. Թայսիիր ալ-Ազիիզ ալ-Համիիդ, ալ- Իֆթաա հրատարակություն, էջ. 158)

Ալ-շըրկ- ալ աքբարի մեկ այլ տարածված մեղք է

<u>Երբ թույլատրում են այն, ինչ Ալլահը արգելել է և արգելում են այն, ինչ Ալլահը թույլատրել է,</u> կամ հավատում են, որ բացառությամբ Ալլահի որևէ մեկը իրավունք ունի որևէ բան անելու, կամ խնդիրները ազատորեն և ընտրությամբ տալիս են ջաահիլի դատին,որը չի հանդիսանում իսլամական դատարան և հավատում են, որ այն թույլատրելի է: Ալլահը տվյալ մեծ քուֆրը նշել է Ղուրանի մեջ (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Նրանք, (Հրեաները և Քրիստոնյաները) վերցնում են իրենց ռաբբիններին և իրենց վանականներին որպես իրենց տեր,բացի Ալլահից (հնազանդվելով նրանց այն բաներում, որոնք նրանք դարձնում են օրինական կամ անօրինական

ըստ իրենց իսկ ցանկությունների, որը չի պատվիրել Ալլահը) ...» (ալ-Թաուբահ 9:31)

{اتَّخَذُواْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللّهِ} التوبة/31

Երբ Ադիյյ իբն Հաաթիմը լսեց Մարգարեին (Խ.Ա.Ո.Ն),ով ընթերցեց տվյալ այաթը, նա ասաց, «Սակայն, նրանք չէին երկրպագում նրանց»: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)պատասխանեց, «Այո, սակայն նրանք թույլատրել են բաներ, որ Ալլահը արգելել է և մարդիկ ընդունել են այդ և նրանք արգելել են բաներ, որ Ալլահն է թույլատրել և մարդիկ ընդունել են այդ նույնպես և սա հանդիսանում է նրանց երկրպագության ձևը»: (Հաղորդել է ալ-Բայհաքին ալ-Սուննան ալ-Քուբրայի մեջ, 10 /116: Տես.Նույնպես Թիրմիզի համար 3095: Ալ-Ալբանին դասակարգեց այն ինչպես հասան, Ղայաթ ալ-Մարաամի մեջ, էջ. 19)

Ալլահը նկարագրում է մուշրիկինին որպես (Իմաստային մեկնաբանություն). «... **նրանք, ովքեր չեն արգելում այն, ինչ արգելել է Ալլահը և Նրա Մարգարեն և նրանք, ովքեր չեն ընդունում Ճշմարտության կրոնը**...» (ալ-Թաուբահ 9:29)

Եվ Ալլահն ասաց (Իմաստային մեկնաբանություն). **«Ասա. «Ասեք ինձ, ինչպիսի պաշարներ է Ալլահը ուղարկել ձեզ և դուք դրանցից դարձրել եք թույլատրելի և անթույլատրելի»: Ասա. «Արդյո՞ք Ալլահը թույլատրել է ձեզ անել այդպես, կամ արդյո՞ք դուք սուտ եք հորինել ընդդեմ Ալլահի»»:** (Յունուս 10:59)

ولما سمع عدي بن حاتم نبي الله صلى الله عليه وسلم يتلوها قال: فقلت: إنهم لم يكونوا يعبدونهم قال: (أجل ولكن يحلون لهم ما حرم الله

فيستحلونه ويحرمون عليهم ما أحل الله فيحرمونه فتلك عبادتهم لهم) رواه البيهقي السنن الكبرى 10/116 وهو عند الترمذي برقم 3095

وحسنه الألباني في غاية المرام ص:19، وقد وصف الله المشركين بأنهم {وَلاَ يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّهُ وَرَسُولُهُ وَلاَ يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ } سورة التوبة/29، وقال الله عز وجل: {قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا أَنزَلَ اللّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلاَلاً قُلْ آللّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللّهِ تَفْتَرُونَ} سورة يونس/59

Մեկ այլ տարածված շըրկի ձևեր են.

Կախարդությունը, բախտագուշակությունը և հմայությունը. Կախարդությունը,սիհրը, քուֆրի գործողություն է և յոթ մեղքերից մեկը, որը անհատին մատնում է Դժոխքի: Այն պատճառում է վնաս, ոչ թե շահ: Անհատին, ով ուսուցանում է այդ, Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն).

«**... Եվ նրանք ուսուցանում են այն, ինչ վնաս է նրանց և շահեկան չէ նրանց** ..»: (ալ-Բակարահ 2:102)

(وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ) البقرة/102

«**...և կախարդը երբեք հաջողակ չի լինի, անկախ նրանից թե որքան վարպետություն նա կարող է ձեռք բերել**»: (Տա-Հա 20:69)

وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى (69)

Անհատը, ով գործ է ունենում կախարդության հետ քեֆիր է, ինչպես ասում է Ալլահը (Իմաստային մեկնաբանություն).

«... **Սուլեյմանը անհավատ չի դարձել, սակայն շեյաթանը, սատանաները անհավատ են, ուսուցանելով մարդկանց կախարդանք և նմանատիպ բաները եկել են Բաբելոնից, երկու հրեշտակներին, Հաարութին և Մաարութին, սակայն այս երկու հրեշտակներից ոչ մեկը ոչ ոքի չուսուցանեց հետևյալ բաները,մինչ նրանք չեն ասել, «Մենք միայն փորձության համար ենք, այսպիսով անհավատության մեջ մի ընկեք ուսուցանելով հետևյալ կախարդանքը մեզ»**: ...» (ալ-Բակարահ 2:102)

﴿وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ﴾ البقرة/102

Այն անհատի պատիժը, ով զբաղվում է կախարդությամբ, մահն է և նրա եկամուտը համարվում է հարամ և անմաքուր: Սակայն մարդիկ, ովքեր տգետ մոլորյալներ են և տկար են հավատքի մեջ, գնում են կախարդների մոտ, ովքեր օգնում են նրանց վնասել կամ վրեժխնդիր լինել որևէ մեկին: Ոմանք գնալով կախարդի մոտ, գործում են այս մեղքը խնդրելով նրա օգնությունը, վնասազերծելու որևէ այլ մեկի կախարդանքը, այն դեպքում, երբ նրանք պետք է շրջվեն առ Ալլահը իրենց օգնելու և բուժելու համար, ընթերցելով Նրա խոսքերը, սուրահները, որոնք էլ պաշտպանություն են ներկայացնում (ալ-Ֆալաք և ալ-Նաաս) և այլն:

Բախտագուշակները և իրենց հետևորդները քաֆիրներ, անհավատներ են, ովքեր չեն հավատացել Ալլահին, որովհետև նրանք հայտարարում են Անտեսանելիի գիտությունը, սակայն ոչ ոք չունի Անտեսանելիի գիտությունը ,բացառությամբ Ալլահի: Տվյալ բախտագուշակներից շատերը առավերլություններ են պահպանում հասարակ մարդկանց հանդեպ և վերցնում են իրենց գումարները: Նրանք շատ մեթոդներ են կիրառում, ինչպիսիք են ավազի վրա նկարելը, ծովախեցինների շպրտելը, ափ ընթերցելը, սուրճի կամ թեյի մրուրով ընթերցելը, բյուրեղյա գնդակները և հայելիները և այլն: Եթե նրանք մեկ անգամ ճիշտ են, ապա իննսունինը անգամ սխալ, սակայն տգետ մարդիկ հիշում են միայն մեկ անգամը, երբ այս սուտասանները որևէ բան ճիշտ են ասում: Նրանք այցելում են նրանց իմանալու ապագան,անկախ նրանից նրանք կհասնեն հաջողության ամուսնության կամ գործերի մեջ, կամ օգնել նրանց գտնելու որևէ բան, ինչ կորցրել են և այլն: Բախտագուշակին այցելած անհատի կանոնը այն է, որ, եթե նա հավատում է, նա քաֆիր, անհավատ է, ով թողել է Իսլամը, հիմք ունենալով պատումը, որտեղ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասում է. «Նա, ով այցելում է բախտագուշակին կամ գուշակին և հավատում է ասածներին, չի հավատում Մուհամմեդի հայտնությանը»: (Հաղորդել է Իմամ Ահմեդը, 2/429; տես նույնպես Սահիիհ ալ Ջաամի, 5939)

" من أتى كاهنا أو عرافا فصدقه بما يقول فقد كفر بما أنزل على محمد

" رواه الإمام أحمد 2/429 وهو في صحيح الجامع 5939

Եթե անհատը հավատ չի ընծայում, որ նրանք ունեն Անտեսանելիի գիտությունը, սակայն նա գնում է հետաքրքրությունից ելնելով, նա քաֆիր, անհավատ չէ, սակայն նրա աղոթքները ընդունելի չեն լինի քառասուն օր, ինչպես ասել է Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն). «Ով գնում է բախտագուշակի մոտ և խնդրում է նրան որևէ բան, նրա աղոթքները չեն ընդունվում քառասուն գիշեր»: (Սահիիհ Մուսլիմ 4/1751) – չնայած պարտադիր է աղոթել և զղջալ տվյալ մեղքի համար։

" من أتى عرافا فسأله عن شئ لم تقبل له صلاة أربعين ليلة " صحيح مسلم 4/1751،

<u>Աստղագիտություն, կամ հավատք, որ աստղերը և մոլորակները ազդեցություն ունեն մարդկանց կյանքի և դեպքերի վրա:</u>

Զեյդ իբն Խալիդ ալ-Ջուհանին հաղորդեց. «Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ուղղորդեց մեզ առավոտյան աղոթքի ալ-Հուդայբիյահում, գիշերային անձրևից հետո: Երբ նա ավարտեց, նա դեմքով շրջվեց դեպի մարդիկ և ասաց. «Արդյո՞ք դուք տեղյակ եք, թե ինչ է ասել ձեր Տերը»: Նրանք ասացին. «Ալլահը և Նրա Մարգարեն տեղյակ են լավագույնս»: Նա ասաց. «Ալլահն ասում է. Այս առավոտ Իմ ստրուկներից մեկը դարձավ հավատացյալ Ինձ և մեկը անհավատ: Ինչ վերաբերվում է նրան, ով ասաց. « Մեզ տրվել է անձրև ինչպես շնորհ և գթասրտություն Ալլահից, » նա հավատացյալն է Ինձ և անհավատ աստղերին; ինչ վերաբերում է նրան, ով ասաց, « Մեզ տրվել է անձրև այս կամ այն աստղի միջոցով» , նա անհավատ է Ինձ և

հավատացյալ աստղերին»»: (Հաղորդել է Ալ-Բուխարին; տես, Ֆատհ ալ-Բաարի, 2 /333)

عن زيد بن خالد الجهني قال: صلى لنا رسول الله صلى الله عليه وسلم صلاة الصبح بالحديبية ــ على أثر سماء كانت من الليلة ــ فلما انصرف أقبل على الناس فقال: " هل تدرون ماذا قال ربكم ؟ " قالوا: الله ورسوله أعلم، قال: " أصبح من عبادي مؤمن بي وكافر، فأما من قال مطرنا بفضل الله ورحمته فذلك مؤمن بي وكافر بالكوكب. وأما من قال بنوء كذا وكذا فذلك كافر بي ومؤمن بالكوكب " رواه البخاري

Նմանապես, նա, ով ընթերցում է հորոսկոպները լրագրերում և ամսագրերում և հավատում է աստղերի և մոլորակների ազդեցությանը համարվում են մուշրիկ և նա, ով ընթերցում է դրանք որպես ժամանց մեղսագործ է, որովհետև չի թույլատրվում ընթերցել բաներ, որոնք շիրկ են պարունակում, որովհետև Շայթանը այդ կերպ կփորձի առաջնորդել նրան շիրկի:

<u>Շիրկի մեկ այլ ձև է հավատալ, որ որոշակի բաները կարող են շահ բերել, երբ Արարիչը դրանք այդպես չի արարել:</u>

Օրինակ, որոշ մարդիկ հավատում են ամուլետներին և հմայիլներին, կամ կրում են որոշակի տեսակի մարգարիտներ կամ խեցիներ կամ մետաղյա ականջօղեր և այլն,ըստ բախտագուշակների կամ կախարդների խորհուրդների կամ ըստ ժառանգած ավանդույթների: Այսպիսով, նրանք կախում են իրենց իսկ զավակների պարանոցներին, որպեսզի հեռացնեն չար աչքը – կամ նրանք պնդում են; կամ նրանք կապում են իրենց մարմիններին կամ կախում են իրենց մեքենաներից և տներից կամ որոշակի քարերով մատանիներ են կրում,

կարծելով, որ տվյալ բաները կարող են թեթևացնել կամ հեռացնել դժբախտությունը: Սա անկասկած հակառակն է Ալլահին վստահելու գաղափարին և արդյունք է անհատին թուլության, թե ինչպես դեղօրայք փնտրել հարամ, անթույլատրելի կերպով: Անհայտորեն տվյալ ամուլետները պարունակում են շատ շըրկ, կարծես փնտրում են որոշ ջիների օգնություն և սատանաների կամ աղոտ նկարների և անընթեռնելի գրերի: Նմանատիպ սուտասաններից ոմանք նույնիսկ Ղուրանից այաթներ են գրում կամ խառնում են շըրկի խոսքերի հետ կամ գրում են դրանք անմաքուր նյութերով, ինչպիսին է ամսականների արյունը:Տվյալ ամուլետների ամրացնելը կամ մարմնի վրա դրանց կրելը հարամ է,անթույլատրելի, որովհետև Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով ամուլետ է ամրացնում, մեղավոր է շըրկի մեջ»: (Հաղորդել է Ահմեդ, 4/156; տես նույնպես Սիլսիլաթ ալ-Շահիիհահ, համար 492)

(من علق تميمة فقد أشرك) رواه أحمد 4/156 وهو في السلسلة الصحيحة رقم 492.

Եթե անհատը, գործելով հավատում է, որ տվյալ բաները կարող են Ալլահի փոխարեն շահ կամ վնաս պատճառել, նա մուշրիկ է, ով մեղավոր է ալ-շըրկ ալ- աքբարի մեջ: Եթե նա հավատում է, որ նրանք միջոց են հանդիսանում շահի կամ վնասի, ապա նա մուշրիկ է, ով մեղավոր է ալ-շըրկ ալ-ասղարի մեջ, որը ներառում է շըրկ, որը բաղկացած է Ալլահից բացի վերագրվող պատճառների:

Ցուցամոլություն երկրպագության մեջ. Ընդունելի յուրաքանչյուր արարքի պայմանը ցուցամոլության բացակայությունն է և Սուննայի սահմանները: Անհատը, ով երկրպագության գործողություն է ներկայացնում, օրինակ աղոթում է, որպեսզի ցուցադրի մարդկանց, մուշրիկ է և նրա արարքը անընդունելի է: Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Իրոք, փարիսեցիները փնտրում են Ալլահին մոլորեցնելու ուղղին, սակայն Նա է, Ով մոլորեցնում է նրանց: Եվ, երբ նրանք կանգնում են աղոթքի, նրանք կանգնում են ծուլությամբ և որպեսզի տեսանելի լինեն մարդկանց և հիշում են Ալլահին, միայն մի փոքր»: (ալ-Նիսաա 4:142)

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا (142)

Նմանապես նա, ով բարի արարք է գործում այնպես, որ նորությունը հասնի այլ մարդկանց, նույնպես ընկնում է շըրկի մեղքի մեջ:Տվյալ արարքի սպառնացող պատիժը հաղորդել է Իբն Աբբասը, թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա նախնով, մի պատման մեջ, որտեղ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով ինչ որ բան է գործում ուրիշների կողմից տեսանելի կամ լսելի լինելու համար, Ալլահը պատճառ կդառնա, որ նրան տեսնեն և լսեն մյուսները որպես օրինակ»: (Հաղորդել է Մուսլիմ, 4/2289)

" من سمع سمع الله به ومن راءى راءى الله به " رواه مسلم 4/2289.

Նա, ով որևէ երկրպագության գործողություն է կատարում հանուն Ալլահի և այլ մարդկանց, նրա արարքները անընդունելի են դառնում, այնպես ինչպես հայտնել է քուդսի պատումը. «Ես այնքան ինքնաբավ եմ, որ ես կարիք չունեմ վերագրության: Ուստի, նա, ով ինչ որ արարք է գործում հանուն որևէ մեկի, ինչպես նաև հանուն Ինձ, Ես կհրաժարվեն այդ արարքից և նրանից, ում նա վերագրել է Ինձ»: (Հաղորդել է Մուսլիմ, 2985)

" أنا أغنى الشركاء عن الشرك، من عمل عملا أشرك فيه معي غيري تركته وشركه " رواه مسلم رقم 2985

Կարող է պատահել, որ անհատը արարք է գործում հանուն Ալլահի, այնուհետ ձգտում է, որ ցուցադրությունը վերդառանա իրեն: Եթե նա պնդում է այդ ձգտումը, իր արարքը կշարունակի լինել ընդունելի, սակայն, եթե նա կամովի հնազանդվի դրան, ապա ըստ շատ գիտնականների կարծիքի, նրա արարքը անընդունելի կլինի:

<u>**Նախանշանների սնահավատությունը.**</u> Սա հոռետեսության մի ձև է, ինչպես ասում է Ալլահը (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Սակայն ամեն բարիք , որ գալիս է նրանց, նրանք ասում են,«Մերն է այս»: Եվ, եթե չարիքը գալիս է նրանց, նրանք վերագրում են այդ չար նախանշաններին, որոնք կապված են Մովսեսի և նրա հետ եղած մարդկանց հետ...» (ալ-Արաֆ 7:131)

فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ الأعراف/131.

Մինչ Իսլամը, եթե արաբներից որևէ մեկը ցանկանում էր որևէ բան անել, օրինակ ճանապարհորդել, նա պետք է թռչուն բռներ և արձակեր այն, եթե այն աջ էր թռչում, նա դա համարում էր բարի նախանշան և շարունակում էր իր ծրագրերը, սակայն, եթե այն ձախ էր թռչում, նա դա համարում էր վատ նախանշան և հետաձգում էր իր ծրագրերը: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) այս խնդրի շուրջ տվեց իր վճիռը, երբ նա ասաց. «Ալ-Տիյարահ, թռչուններին դիտելը նախանշանների համար, շըրկ է»: (Հաղորդել է Իմամ Աhմեդ, 1/389; տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի, 3955)"

الطيرة شرك " رواه الإمام أحمد 1/389 وهو في صحيح الجامع

.3955

Նմանատիպ հարամ, անթույլատրելի հավատքի տեսակը,որը դեմ է Տաուհիդին, նույնպես ներառում է որոշակի ժամանակների գործառույթներ , ինչպես անբարենպաստ է հարսանիք իրագործել Սաֆարին, կամ ամեն ամսվա վերջին Չորեքշաբթին համարել չար նախանշանի օր կամ գալիք թշնամանք, կամ հավատալ, որ թվերը ինչպիսին է 13, կամ որոշակի անունները «դժբախտ են»: Հարամ, անթույլատրելի է նաև հավատալ, որ հաշմանդամ մարդիկ վատ նախանշան են, օրինակ որևէ մեկի խանութ այցելելը, սակայն շրջվելը մեկ աչքանի մարդու տեսքից: Այս ամենը հարամ, անթույլատրելի է և համարվում է շըրկի մի մաս, որի համար Մարգարեն

(Խ.Ա.Ո.Ն)ուրանում էր մարդկանց: 'Իմրան իբն Հուսայնը հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա մեզանից չէ, ով դիտում է թռչուններին որպես նախանշաններ կամ ունի որևէ մեկը, ով այդ անում է իր համար, կամ ով կանխատեսում է ապագան կամ խնդրում է որևէ մեկին անել այդ իր փոխարեն և ես կարծում եմ նա ասաց կամ , ով իրագործում է կախարդանք կամ խնդրում է որևէ մեկին անել այդ, իր փոխարեն»: (Հաղորդեց Ալ-Տաբարաանին Ալ-Քաբիիր- ում, 18/162; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 5435)

" ليس منا من تطير ولا تطير له ولا تكهن ولا تكهن له (وأظنه قال: أو سحر أو سحر له " رواه الطبراني في الكبير 18/162 انظر صحيح الجامع 5435.

Անձը, ով գործում է այս մեղքերից մեկը պետք է քավություն խնդրի, այս է հաղորդում է Աբդուլլահ Իբն Ամրի պատումը. «Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով որևէ բանից ետ է կանգնում վատ նախանշանի պատճառով, մեղադրվում է շըրկի մեջ»: Մարդիկ հարցրեցին, «Ով Ալլահի Մարգարե, ո՞րն է դրա քավությունը»: Նա ասաց, «Որ նա պետք է ասի.» Ով, Ալլահ, գոյություն չունի ոչ մի բարիք բացառությամբ Ձեր բարիքի և ոչ մի նախանշան, բացառությամբ ձեր նախանշանի և գոյություն չունի ոչ մի աստված, բացառությամբ Ձեզ»»: (Հաղորդեց Իմամ Ահմեդ, 2/220; ալ-Սիլսիլահ ալ-Սահիիհահ, 1065):

" من ردته الطيرة من حاجة فقد أشرك قالوا يا رسول الله ما كفارة ذلك قال أن يقول أحدهم: " اللهم لا خير إلا خيرك ولا طير إلا طيرك ولا إله غيرك " رواه الإمام أحمد 220/2 السلسلة الصحيحة 1065.

Վատատեսությունը անհատի բնույթն է, ավելի շատ կամ ավելի նվազ չափով, և դրա լավագույն բուժումը Ալլահին վստահելն է, (տաուաքքուլ), ինչպես ասում է Իբն Մասուդը. «Մեր մեջ գոյություն չունի ոչ ոք, ով չի զգում վատատես որևէ բան, սակայն, երբ մենք վստահում ենք Ալլահին, Նա այդ զգացումը հեռացնում է»: (Հաղորդում է Աբու Դաուդը, հ. 3910; տես նույնպես ալ-Սիլսիլահ ալ Սահիհահ, 430)

قول ابن مسعود: " وما منا إلا (أي: إلا ويقع في نفسه شئ من ذلك) ولكن الله يذهبه بالتوكل " رواه أبو داود رقم 3910 وهو في السلسلة الصحيحة 430.

__**Բացի Ալլահից որևէ բանով երդվելը.**__ Ալլահը կարող է երդվել Իր արարածներից ցանկացած մեկով, սակայն Նրա արարածներին չի թույլատրվում երդվել Ալլահից բացի որևէ բանով: Շատերը երդվում են բացի Ալլահից տարբեր տեսակի երդումներով, սակայն որևէ բանով երդվելը նշանակում է փառաբանել այն, որը և սխալ է: Ճիշտ չէ երդվել Ալլահից բացի որևէ բանով: Իբն Ումարը հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ալլահը արգելել է, որ դուք երդվեք ձեր հայրերով: Եթե որևէ մեկը երդվի, թող նա երդվի Ալլահի անունով կամ լռություն պահպանի»: (Հաղորդել է Ալ-Բուխարին; տես ալ-Ֆաթ, 11/530) Իբն Ումարը նույնպես հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ով Ալլահից բացի որևէ այլ բանով է երդվում,

մեղադրվում է շըրկի մեջ»: (Հաղորդեց Իմամ Ահմեդ, 2/125; տես. Սահիիհ ալ-Ջաամի, 6204) Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.«Ով երդվում է արժանահավատությամբ, մեզանից չէ»: (Հաղորդել է Աբու Դաուդը 3253; տես նույնպես ալ-Սիլսիլահ ալ-Սահիիհահ, հ. 94)

عن ابن عمر مرفوعا: " ألا إن الله ينهاكم أن تحلفوا بآبائكم من كان حالفا فليحلف بالله أو ليصمت " رواه البخاري.

وعن ابن عمر مرفوعا: " من حلف بغير الله فقد أشرك " رواه الإمام أحمد 125/2 انظر صحيح الجامع 6204. وقال النبي صلى الله عليه وسلم: " من حلف بالأمانة فليس منا " رواه أبو داود 3253 وهو في السلسلة الصحيحة رقم 94.

Չի թույլատրվում երդվել Քաբբայի անունով, արժանապատվությամբ, պատվով, օգնությամբ, այսինչի կամ այնինչի օրհնությամբ, այսինչի կամ այնինչի կյանքով, Մարգարեի առաքինությամբ, վալիի առաքինությամբ, որևէ մեկի հոր կամ մոր անունով, մեր երեխաների գլխով և այլն: Այս ամենը հարամ, անթույլատրելի է և որպես քավություն անհրաժեշտ է ասել Լե իլահա իլլ Ալլահ, ինչպես ասում է սահիիհ պատումը.«Ով երդվում և ասում է «ալ-Լաաթի» կամ «ալ-Ուզզայի» անունը, թող այնուհետ կրկնի «Լա իլաահա իլլ Ալլահ, (գոյություն չունի աստված, բացառությամբ Ալլայի)»»: (Հաղորդում է Ալ-Բուխարի, ալ-Ֆաթի, 11/536)

" من حلف فقال في حلفه باللات والعزى فليقل لا إله إلا الله.. " رواه البخاري

Գոյություն ունեն այլ արտահայտություններ, որոնք համապատասխանորեն ներառում են շըրկ և ուստի, համարվում են արգելված, սակայն Մահմեդականները հաճախ են այդ կրկնում: Տվյալ արտահայտություններից են. «Ես փնտրում եմ Ալլահի և ձեր ապաստանը,» «Ես կախված եմ Ալլահից և ձեզանից», «Ես ունեմ Ալլահը երկնքում և ձեզ երկրի վրա», «Եթե, այդ Ալլահի համար չէ և այլն և այլն», «Ես ուրանում եմ Իսլամը», «Ժամանակը իմ դեմ է» և այլ արտահայտություններ, որոնք ներառում են ժամանակի անեծքը, ինչպիսիք են." Սա վատ ժամանակ է», «Սա անհաջող ժամանակ է», »Ժամանակը դավաճան է», և այլն, որովհետև ժամանակի անեծքը վիրավորում է Ալլահին, Ով արարել է այն, հղումներ «Բնության ուղղուն»: Անուններ, որոնք ենթադրում են Ալլահից բացի որևէ մեկի ստրուկ լինելը, օրինակ 'Աբդ Ալմ, 'Աբդ ալ-Նաբի, 'Աբդ ալ-Ռասուլ և 'Աբդ ալ-Հուսեյն, արգելված են:

Նույնպես գոյություն ունեն ժամանակակից արտահայտություններ, որոնք հակառակ են Տաուհիիդին և ուստի, հարամ, անթույլատրելի են: Տվյալ արտահայտություններից են «Իսլամական սոցիալիզմը», «Իսլամական ժողովրդավարությունը», «Մարդկանց կամքը, Ալլահի կամքն է», «կրոնը Ալլահի համար է և երկիրը մարդկանց»,«Արաբիզմի անունով», «հեղափոխության անունով», և այլն:

Հարամ, անթույլատրելի է մարդ արարածների համար կիրառել այնպիսի արտահայտություններ, ինչպիսիք են «Թագավորաց թագավորը» կամ «Դատավորաց դատավոր»; դիմել մունաֆիկներին, (փարիսեցիներին) կամ

քուֆարներին, (անհավատներին) «սայյիդ, տեր» անուններով, անկախ որևէ լեզվից, կիրառել խոսքեր «Եթե միայն…»- որը ենթադրում է դժգոհություն կամ զղջում և բացում է Շայթանի ուղղին և ասել «Օվ, Ալլահ, ներիր ինձ, եթե Դուք ցանկանում եք»: (Հետագա տեղեկությունների համար, տես Մուջամ ալ-Մանահի ալ- Լաֆիզիյյահ, Բաքր կամ Զեյդ):

<u>Նստել փարիսեցիների և մեղսագործների հետ վայելելու նրանց ընկերակցությունը կամ նրանց ընկերակցելը.</u> Նրանցից շատերը,ովքեր ամուր հավատք չունեն, դիտավորյալ նստում են մարդկանց հետ, ովքեր անբարո և մեղսագործ են: Նրանք կարող են նույնիսկ նստել նրանց հետ, ովքեր հարձակում են գործում Շարիաթին և ծաղրում են Իսլամը և մարդկանց, ովքեր խստորեն հավատարիմ են դրան: Անկասկած դա համարվում է արգելված արարք, ինչը կարող է քայքայել անհատի հավատքը: Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Եվ, երբ դուք տեսնում եք նրանց, ովքեր զբաղված են կեղծ խոսակցություններով Մեր Տարբերակների մասին, ծաղրելով նրանց, հեռու մնացեք նրանցից մինչ նրան շրջվեն այլ թեմայի: Եվ, եթե Շայթանը պատճառ հանդիսանա, որ դուք մոռանաք, ապա հիշելուց հետո մի նստեք այդ մարդկանց ընկերակցությամբ, ովքեր զալիմուն են (բազմաստվածներ և սխալ գործողներ և այլն)»: (ալ- Անաամ 6:68)

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (68) الأنعام/68

Այդ պարագայում, չի թույլատրվում նստել նրանց հետ, նույնիսկ, եթե նրանք մոտիկ ազգականներ են կամ բարի և լավ ընկերակցություն, բացառությամբ դավահի կամ նրանց կեղծ զեկույցների հերքման դեպքում: Սակայն, չի թույլատրվում ընդունել կամ լռել իրենց վարքի մասին: Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն).

« **Նրանք, (փարիսեցիները) երդվում են ձեզ (Մահմեդականներ),որ դուք կարող եք գոհ լինել նրանցից, սակայն, եթե դուք գոհ եք նրանցից, անշուշտ Ալլահը գոհ չէ մարդկանցով, ովքեր ալֆասիքուն են (ապստամբներ,Ալլահին անհնազանդներ)**»: (ալ- Տաուբահ 9:96)

فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (96)

التوبة/96

<u>**Աղոթքի մեջ շարադրման բացակայությունը.**</u> Գողության կամ խաբեության ամենավատագույն ձևերից մեկը աղոթքի խաբությունն է: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Գողի ամենավատ տեսակը նա է, ով գողանում է իր աղոթքից»: Մարդիկ հարցրեցին, «Օվ, Ալլահի Մարգարե, ինչպե՞ս կարող է մարդը գողանալ իր աղոթքից»: Նա ասաց. «Պատշաճ կերպով ռուքուու և սուջուդ չանելով»:

(Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ , 5/310; տես նույնպես Սահիիհ ալ Ջաամի, 997)

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم " أسوأ الناس سرقة الذي يسرق من صلاته قالوا يا رسول الله: وكيف يسرق من صلاته قال: لا يتم ركوعها ولا سجودها " رواه الإمام أحمد 5/310 وهو في صحيح الجامع 997

Շարադրանքի այս բացակայությունը և ձախողումը դաղարել ռուքուուի և սուջուդի մեջ և ուղիղ կանգնել ռուքուուից հետո և նստել պատշաճ կերպով սուջուդների միջև կարելի է տեսնել նրանց շատերի մեջ, ովքեր աղոթում են և հազիվ թե որևէ մզկիթ զերծ լինի մարդկանց օրինակներից, ովքեր չունեն որոշակի շարադրանք աղոթքի մեջ: Ճիշտ շարադրանքը աղոթքի սյուներից մեկն է, առանց որի այն անվավեր է: Սա լուրջ խնդիր է: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Մարդու աղոթքը բավականին լավ չէ, մինչ նրա մեջքը ուղիղ չէ ռուքուուի և սուջուդի դեպքում»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը, 1/533; նույնպես տես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 7224):

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم " لا تجزئ صلاة الرجل حتى يقيم ظهره في الركوع والسجود" رواه أبو داود 1/533 وهو في صحيح الجامع 7224.

Կասկած չկա, որ պատշաճ շարադրանքի բացակայությունը վատ է և անհատը, ով մեղավոր է ,արժանի է հանդիմանության և պատժի սպառնալիքի:

Աբու Աբդուլլահ ալ-Աշիարին հաղորդեց,որ Մարգարեն(Խ.Ա.Ո.Ն) առաջնորդեց իր ուղեկցորդներին աղոթքի, այնուհետ նա նրանցից խումբ կազմեց: Մի մարդ ներս մտավ և սկսեց աղոթել, սակայն իր շարժումները արագ էին, ինչպես հավը գետնից կորեկ է վերցնում: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Արդյո՞ք դուք տեսաք այդ: Նա, ով կնքում է մահկանացուն անելով այս, մահանում է Մուհամմեդի համայնքից դուրս և նրա աղոթքը նմանվում է ագռավի կտցահարված արյան: Անհատը, ով խոնարհվում է, այնուրիետ կուլ է տալիս իր սուջուդից, նմանվում է սոված մարդու, ով ուտում է ոչ ավելի, քան մեկ կամ երկու արմավ- ի՞նչ բարիք կարող է այդ բերել նրան»: (Հաղորդեց Իբն Խուզայման իր Սահիհի 1/332;

عن أبي عبد الله الأشعري قال صلى رسول الله صلى الله عليه وسلم بأصحابه ثم جلس في طائفة منهم فدخل رجل فقام يصلي فجعل يركع وينقر في سجوده فقال النبي صلى الله عليه وسلم: " أترون هذا ؟ من مات على هذا مات على غير ملة محمد ينقر صلاته كما ينقر الغراب الدم، إنما مثل الذي يركع وينقر في سجوده كالجائع لا يأكل إلا التمرة والتمرتين فماذا تغنيان عنه " رواه ابن خزيمة في صحيحه 1/332

նույնպես տես ալ- Ալբանի, Սիֆաթ Սալաաթ ալ-Նաբի Մարգարեի նկարագրված Աղոթքը, 131): Զեյդ իբն Վահաբն ասաց. «Հուդհայֆահն տեսավ մի մարդ, ով պատշաճ կերպով չէր ներկայացնում ռուքուն և սուջուդը: Նա ասաց. «Դուք չեք աղոթել և, եթե դուք կկնքեք մահկանացուն, դուք կմահանաք մի կերպ, որը տարբերվում է այնից, ինչ Ալլահը հայտնել է Մուհամմեդին (Խ.Ա.Ո.Ն)»: (Հաղորդել ալ-Բուխարի, տես ալ-Ֆաթհ 2/274)

وعن زيد بن وهب قال رأى حذيفة رجلا لا يتم الركوع والسجود قال: ما صليت ولو مت مت على غير الفطرة التي فطر الله محمدا صلى الله عليه وسلم رواه البخاري

Տեղյակ լինելով այս կանոնին, եթե նա ձախողում է ներկայացնել աղոթքը պատշաճ շարադրանքով, նա պետք է կրկնի այդ և զղջա Ալլահին անցյալի համար; նա կարիք չունի կրկնել իր բոլոր նախկին աղոքները, ինչպես նշել է պատումը «Կրկնիր քո աղոթքը, քանի որ դու չես աղոթել»:

<u>Անհանգստանալը և աղոթքի ժամանակ ոչ անհրաժեշտ շարժումներ կատարելը.</u>

Մարդիկ, ովքեր աղոթում են հազիվ թե զերծ լինեն այս խնդրից, որովհետև նրանք չեն հետևում Ալլահի պատվիրանին, (Իմաստային մեկնաբանություն). «... **Եվ կանգնեք Ալլահի դիմաց հնազանդությամբ**» (ալ-Բակարահ 2:238)

(وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ) البقرة/238

և նրանք չեն հասկանում Ալլահի խոսքերը . (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Հաջողակ են անշուշտ հավատացյալները, նրանք, ովքեր իրենց սալաթը ներկայացնում են ամենայն վեհությամբ և լիարժեք հնազանդությամբ**»: (ալ-Մումինուուն 23:1-2)

(قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ (1) الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ (2))

المؤمنون/1-2

Երբ Մարգարեին (Խ.Ա.Ո.Ն) հարցրեցին մինչ ծնկի գալը գետինը հարթեցնելու մասին, նա ասաց. «Մի սրբեք այդ, երբ դուք աղոթում եք, եթե դուք ստիպված եք, ապա միայն հարթեցրեք այդ մանրախիճը մեկ անգամ»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդ, 1/581); (տես նույնպես Սահիհ ալ Ջամի 7452)

ولما سئل صلى الله عليه وسلم عن تسوية التراب في السجود قال " لا تمسح وأنت تصلي فإن كنت لا بد فاعلا فواحدة تسوية الحصى " رواه

أبو داود 1/581 وهو في صحيح الجامع 7452

Գիտնականները նշում են, որ շարունակական, ավելորդ, ոչ անհրաժեշտ շարժումը անվավեր է դարձնում աղոթքը: Ինչպե՞ս կարող են այդ անհանգստությունները կանգնել Ալլահի առջև, դիտելով իրենց ժամացույցները,ուղղելով իրենց հագուստները, դնելով իրենց մատները իրենց քթերը, դիտելով աջ և ձախ և դեպի երկինք և չվախենալով,որ Ալլահը կարող է վերցնել իրենց տեսողությունը կամ Շեյթանը կարող է գողանալ իրենց աղոթքը:

<u>Միտումնավոր սպասել իմամի շարժումներին, երբ աղոթքը կատարվում է հավաքույթի ընթացքում.</u>

Մարդը իր բնույթով հապճեպ է, ինչպես ասում է Ղուրանը (Իմաստային մեկնաբանություն). «...**մարդը երբևէ հապճեպ է**...»: (ալ-Իսրաա 17:11)

(وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا (11)) الإسراء/11

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Միտումնավորությունը Ալլահից է և հապճեպությունը Շեյթանից»: (Հաղորդեց ալ-

Բայհակին ալ-Սուննա ալ-Քուբրա աշխատության մեջ, 10/104; տես նույնպես ալ-Սիլսիլաh 1795)

وقال النبي صلى الله عليه وسلم (التأني من الله والعجلة من الشيطان) رواه البيهقي في السنن الكبرى 10/104 وهو في السلسلة 1795.

: Նկատելի է, հավաքույթի աղոթքի ժամանակ ձախ և աջակողմյան մարդիկ սպասում են իմամին ռուկուուի, սուջուդի և թաքբիրաթի ընթացքում, որի նշանը փոխում է դրությունը – երբեմն նույնիսկ կարելի է նկատել անհատական կերպով: Մարդիկ նույնիսկ կարող են իմամին նախորդել աղոթքի վերջի սալամից: Այս խնդիրը շատերին կարող է չնչին թվալ, սակայն Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խիստ հանդես է եկել զգուշացնելով, երբ նա ասաց. «Արդյո՞ք անհատը, ով բարձրացնում է իր գլուխը մինչ իմամը չի վախենում, որ Ալլահը կարող է վերածել իր գլուխը ավանակի գլխի»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, 1/320-321)

" أما يخشى الذي يرفع رأسه قبل الإمام أن يحول الله رأسه رأس حمار " رواه مسلم 1/320–321 .

: Եթե անհատից պահանջում են արժանապատվությամբ և շարադրանքով գալ աղոթքի, ապա ինչպես նա կարող է միայնակ լինել այդ ընթացքում: Ոմանք անհանգստացած են այս խնդրով և փոխհատուցում են փնտրում, հետաձգելով իրենց շարժումները իմամից հետո; տվյալ մարդիկ պետք է տեղյակ լինեն, որ ֆուքահաա, թող Ալլահը գթա նրանց, նկարագրել է հոյակապ ուղղի կառավարելու խնդիրը, որն է, անհատը հետևի իմամին, միայն սկսի իր շարժումները այն բանից հետո, երբ իմամը ավարտել է

արտաբերել «ռա» հնչյունը «Ալլահու Աքբարից» հետո, այնուհետ, անհատին, ով հետևում է իմամին, թույլատրվում է շարժվել, այլ ոչ թե նախորդել կամ հաջորդել: Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) ուղեկցորդները սովոր էին շատ ուշադիր լինել նրա շարժումներին, երբ նա առաջնորդում էր աղոթքը: Նրանցից մեկը, ալ-Բարաա իբն Ազիբը, թող Ալլահը գոհանա նրանով ասաց, որ նրանք սովոր էին աղոթել Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) ետևը կանգնած. «Երբ նա բարձրացրեց իր գլուխը ռուքուից», ես ոչ ոքի չեմ տեսել, ով խոնարհում է իր մեջքը սուջուդի մեջ, մինչ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) դնում էր իր ճակատը գետնին, այնուհետ բոլորը պետք է սուջուդ անեին նրա ետևից»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, հ, 474,

فيقول أحدهم وهو البراء بن عازب رضي الله عنه إنهم كانوا يصلون خلف رسول الله صلى الله عليه وسلم فإذا رفع رأسه من الركوع لم أر أحدا يحني ظهره حتى يضع رسول الله صلى الله عليه وسلم جبهته على الأرض ثم يخر من وراءه سجدا) رواه مسلم

'Աբդ ալ-Բաաքի հրատարակչություն): Երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) տարիքն առավ և բավական դանդաղեցրեց իր շարժումները, նա ասաց իրեն հետևող աղոթող մարդկանց. «Օվ, մարդիկ, ես քաշ եմ հավաքել, այսպիսով մի սպասեք ինձ ներկայացնելու ռուքուու և սուջուդ»: (Հաղորդեց Ալ-Բայհաքի, 2/93 և դասակարգել է որպես հասան Իրվա ալ-Ղալիիլ, 2/290):

(يا أيها الناس إني قد بدنت فلا تسبقوني بالركوع والسجود..) رواه البيهقي 2/93 وحسنه في إرواء الغليل 2/ 290

Իմամը պարտավոր է հետևել Սուննային, տաքբիրի ժամանակ, երբ նա աղոթում է, ինչպես հաղորդել է պատումը Աբու Հուրայրայից (Խ.Ա.Ո.Ն). «Երբ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) կանգնում էր աղոթքի, նա ասում էր տաքբիրը, երբ ոտքի էր կանգնում և երբ նա խոնարհվում էր... այնուհետ նա ասում էր տաքբիրը, երբ նա սուջուդ էր անում և երբ բարձրացնում էր իր գլուխը, այնուհետ, երբ նա սուջուդի համար խոնարհվում էր կրկին և երբ նա կրկին բարձրացնում էր իր գլուխը: Այնուհետ նա կրկնում էր սա ամբողջ աղոթքի ընթացքում, մինչ ավարտը և ասում էր տաքբիրը, երբ նա ոտքի էր կանգնում երկու ռաքյաթներից հետո»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի, հ. 756,

كان رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا قام إلى الصلاة يكبر حين يقوم ثم يكبر حين يركع.. ثم يكبر حين يهوي ثم يكبر حين يرفع رأسه ثم يكبر حين يسجد ثم يكبر حين يرفع رأسه ثم يفعل ذلك في الصلاة كلها حتى يقضيها ويكبر حين يقوم من الثنتين بعد الجلوس) رواه البخاري رقم 756

ալ-Բաղաա հրատարակչություն):Եթե իմամը ներկայացնում է տաքբիրը միևնույն ժամանակ, երբ շարժվում է և մարդիկ հետևում են նրան ձգտելով հետևել ուղղորդությունը, որը նշվել է, ապա, նրանք ներկայացնում են հավաքական աղոթքը ճիշտ կերպով:

Մզկիթ գալը սոխ և սխտոր ուտելուց հետո կամ որևէ բան, որը տհաճ հոտ ունի.

Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն). «Ով Ադամի Զավակներ. Վերցրեք ձեր զարդարանքները, կրելով մաքուր հագուստ,աղոթքի ընթացքում...» (Ալ- Արաֆ 7:31)

قال الله تعالى: (يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ...)

الأعراف/31

Ջաբիրն ասաց. «Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց «Ով ուտում է սխտոր կամ սոխ, թող հեռու մնա մեզանից», կամ «թող հեռու մնա մեր մզկիթից և մնա տանը»»: (Հաղորդեց ալ- Բուխարի, տես ալ-Ֆատհ, 2/339)

Ըստ զեկույցի, որը հաղորդել է Մուսլիմը, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ով ուտում է սոխ և սխտոր կամ պրաս, թող մոտ չգա մեր մզկիթին, որովհետև հրեշտակները վիրավորվում են նրանով, ինչը վիրավորում է Ադամի որդիներին»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, հ. 1/395) 'Ումար իբն ալ- Խատաբը մեկ ուրբաթ օր դիմեց մարդկանց և ասաց. «Ով մարդիկ, դուք ուտում եք երկու բան, որ ես կարծում եմ գալիս են վատ բույսերից.սոխ և սխտոր: Ես տեսա Ալլահի Մարգարեին (Խ.Ա.Ո.Ն),երբ նա այս հոտը զգաց մզկիթում գտնվող մի մարդուց, պատվիրեց նրան դուրս գալ ալ-Բաքիի:' Նա, ով ցանկություն ունի ուտել այս բաները, թող պատրաստի դրանք մինչ մահ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, 1/396)

عن جابر قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " من أكل ثوما أو بصلا فليعتزلنا أو قال: فليعتزل مسجدنا وليقعد في بيته " رواه البخاري.

وفي رواية لمسلم " من أكل البصل والثوم والكراث فلا يقربن مسجدنا فإن الملائكة تتأذى مما يتأذى منه بنو آدم " رواه مسلم 1/395.

وخطب عمر بن الخطاب الناس يوم الجمعة فقال في خطبته: " ثم إنكم أيها الناس تأكلون شجرتين لا أراهما إلا خبيثتين: هذا البصل والثوم لقد رأيت رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا وجد ريحهما من الرجل في المسجد أمر به فأخرج إلى البقيع فمن أكلها فليمتهما طبخا " رواه مسلم 1/396.

Նույնպես, այստեղ նա պետք է ներառի նրանց, ովքեր գալիս են մզկիթ անմիջապես աշխատանքից, տհաճ հոտերով, որոնք գալիս են նրանց գուլպաներից և թևատակերից: Ավելի վատ են ծխողները, ովքեր սովորություն ունեն սպառնալ իրենց արգելված ծխախոտներով, մզկիթ գալ և խանգարել Ալլահի երկրպագողներին, մարդկանց և նմանապես հրեշտակներին իրենց հոտով:

<u>Զինաա – Անառակություն և անբարոյականություն</u>.

Իսլամական շարիաթի նպատակներից մեկը պատիվ և տոհմ ներկայացնելն է,այսպիսով զինաան, (անօրինական սեռական հարաբերությունը), արգելված է: Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Եվ մի մոտեցեք անօրինական սեռական հարաբերության: Անշուշտ դա ֆաահիշահ է, (մեծ մեղք) և չարիքի ուղղի, (որը առաջնորդում է Դժոխքի, մինչ Ալլահը ներում է)»: (ալ-Իսրաա 17:32)

(وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا) الإسراء/32

Շարիաթը արգելափակում է բոլոր ուղիները և միջոցները, որոնք կարող են առաջնորդել զինաի, պատվիրելով հիջաբը և հայացքի իջեցումը և արգելում է միայնակ մնալ ոչ-մահրամ կնոջ հետ և այլն:

Ամուսնացած մարդը, ով անառակություն է գործում, արժանի է պատժի ամենավատ տեսակին, որը մինչ մահ քարկոծելն է, այնպես, որ նա ճաշակի իր արարքների արդյունքները և այնպես, որ նրա մարմնի յուրաքանչյուր հատվածը տառապի այնպես, ինչպես նրա մարմնի յուրաքանչյուր հատվածը վայելել է անօրինական կապը: Մեղսավորին, ով նախկինում ամուրի էր, պատժում են առավելագույն մտրակի քանակով, որը նշում է շարիաթը, այսինքն 100 մտրակ, որպես լրացում պատիժը կատարվում է հավատացյալների խմբի առջև և հանցագործության տեսարանը մեկ ամբողջ տարի է տևում:

Բարզախում զինայի մեջ մեղադրվող տղամարդկանց և կանանց պատիժն է այն է, որ նրանք ընկնում են վառարանի մեջ ,որի վերին հատվածը նեղ է և որի հատակը լայն, որի տակ կրակ է և նրանք այնտեղ մերկ են: Երբ կրակի տաքությունը ավելանում է, նրանք բղավում են և բարձրանում են այնքան, մինչ հասնում են համարյա վերին մաս, այնուհետ, երբ կրակը նվազում է, նրանք ընկնում են ներքև: Սա կրկնվում է կրկին և կրկին մինչ Ժամը:

Առավել վատը այն է, որ երբ մարդը տարեց տարիքում շարունակում է անառակությունը, մահը մոտենում է և Ալլահը նրան զղջման հնարավորություն է տալիս: Աբու Հուրեյրան հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Գոյություն ունեն երեքը, ում հետ Ալլահը չի խոսի

Հարության Օրը, ոչ կփառաբանի, ոչ կնայի, նրանցը կլինի ցավալի տանջանքը. Ծեր մարդը, ով զինա է գործել, արքան, ով ստել է և աղքատը, ով ամբարտավան է»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, 1/102-103)

" ثلاثة لا يكلمهم الله يوم القيامة ولا يزكيهم ولا ينظر إليهم ولهم عذاب أليم: شيخ زان وملك كذاب وعائل مستكبر " رواه مسلم 1/102–103.

Ամենավատագույն եկամուտներից մեկը մարմնավաճառությունն է, որը նա վերցնում է զինայից առաջ և անբարոյական կինը, ով իր ապրուստն է վաստակում վաճառելով իրեն զրկելով իր աղոթքների պատասխանից, երբ կեսգիշերին բաց են երկնքի դռները: (Պատումը Սահիհի ալ-Ջաամիի մեջ է, 2971) Կարիքավոր կամ աղքատ լինելը ընդունելի պատճառաբանություն չէ, ոտնահարելու Ալլահի սահմանած չափերը: Գոյություն ունի հին ասացվածք, որ ազատ կինը ավելի շուտ սովամահ կլինի քան կսնվի բացելով իր կրծքերը, ապա, այսպիսով ի՞նչ եք կարծում մասնավոր մասերի մասին:

Այսօր անբարոյականության բոլոր դռները բաց են և Շայթանը և նրա աջակիցները մարդկանց համար հեշտացրել են մեղք գործելը:Սրան հետևում է տաբարրուջի, ցոփության և կանանց ցուցադրությունը, մարդիկ ովքեր թույլատրում են իրենց հայացքները զարմանալ բաներով, որոնց նրանք չպետք է նայեն, տարբեր սեռերի համակցման աճը, անբարո ամսագրերի հանրահայտությունը և անպարկեշտ ֆիլմերը,

ճանապարհորդություններ կոռուպացված երկրներ և մարմնավաճառության շուկայի հաստատումը, պատվի ոտնահարման և անօրինական ծնունդների և հղիության արհեստական ընդհատման քանակի աճը:

Օվ,Ալլահ, մենք Ձեզ խնդրում ենք ցուցադրել Ձեր գթասրտությունը և մեզ պաշտպանել անբարոյականությունից; մենք խնդրում ենք Ձեզ մաքրել մեր սրտերը և մեր մասնավոր մասերը պահել ողջախոհ և մեր և հարամի մեջ պատնեշ դնել:

<u>Սոդոմ (Համասեռամոլություն)</u>

Սոդոմը, կամ երկու արական սեռի ներկայացուցիչների միջև սեռական հարաբերությունը, Լութի մարդկանց մեղքն էր:Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն),

« **Եվ հիշեք Լութին, երբ նա ասաց իր մարդկանց. «Դուք գործել եք ֆաահիշահ, Սոդոմ- վատագույն մեղքը,որը ոչ ոք չէր գործել աալամիինի մեջ, (մարդկության և ջինների) ձեզանից առաջ: Իրոք, դուք գործում եք Սոդոմ տղամարդկանց հետ և կողոպտում եք ճանապարհորդներին և իրագործում եք ալ-մունկար, անհավատություն, բազմաստվածություն և ամեն տեսակի չար արարք ձեր հանդիպումների ժամանակ»:** ...» (ալ-Անկաբուութ 29:29)

قال الله تعالى: (وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (28) أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنْكَرَ) العنكبوت/29.

Նողկալի բնույթի և մեղքի հսկա լինելու պատճառով Ալլահը հասցրել է չորս տեսակի պատիժ, որը Նա երբեք մինչ այդ չէր արել որևէ այլ ազգերի համար, այդ է. Մարդիկ պետք է կուրանան, իրենց քաղաքը շրջվի վերից վար,թխված կավից քարեր, խավավոր, անձրևի պես կթափվեն նրանց վրա և սարսափելի ճիչ կուղարկվի նրանց:

Իսլամում նրանք, ովքեր մեղավոր են տվյալ հանցանքի մեջ, թրատվում են ըստ հիմնավոր կարծիքի: Տվյալ պատիժը վերաբերվում է երկուսին էլ, մեկին, ով գործել է այն և մեկին, ում հետ գործել են, նույնիսկ եթե այն տեղի է ունեցել ազատորեն կամ ընտրությամբ:Իբն Աբբասը հաղորդեց,որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ում դուք գտնում եք Լութի մարդկանց մեղքը գործելուց, սպանեք նրանց- երկուսին էլ, մեկին, ով գործել է այն և մեկին, ում հետ գործել են»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 1/300, տես նույնպես Սահիհալ-Ջաամի, 6565)

" من وجدتموه يعمل عمل قوم لوط فاقتلوا الفاعل والمفعول به " رواه الإمام أحمد 1/300 وهو في صحيح الجامع 6565.

Ժամանակակից անբուժելի հիվանդությունների տարածումը, ինչպիսիք են ՁԻԱՀ-ը տվյալ կոռուպցիայի պատճառ են, որոնք մեր նախնիներին անհայտ էին, որը հանդիսանում է Շարիաթի իմաստության նշումը, պատվիրելով այս դաժան պատիժը:

Առանց օրինական հիմքի որևէ ամուսնու ամուսնական կապի արգելքը

Աբու Հուրեյրան (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց. «Եթե տղամարդը իր կնոջը անկողին է կանչում և նա մերժում է և տղամարդը զայրացած գնում է քնելու, հրեշտակները անիծում են կնոջը մինչ առավոտ»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին; տես ալ-Ֆաթհ 6/314)

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: " إذا دعا الرجل امرأته إلى فراشه فأبت فبات غضبان عليها لعنتها الملائكة حتى تصبح " رواه البخاري

Շատ կանայք երբ վիճում են իրենց ամուսինների հետ, "պատժում են " նրանց –այսպես նրանք են կարծում,- մերժելով նրանց ամուսնական իրավունքները: Սա կարող է մեծ կոռուպցիայի պատճառ դառնալ, երբ ամուսինը ընկնում է գայթակղության մեջ որևէ հարաամ բան անելու, կամ այդ կարող է կնոջը ընդդիմանալ, եթե ամուսինը սկսի լրջորեն մտածել ուրիշ կին բերելու մասին:

Կինը պետք է շտապի պատասխանել իր ամուսնու կանչին, եթե նա ցանկանում է նրան,որպես Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերի հնազանդություն. «Եթե տղամարդը կանչում է իր կնոջը անկողին, թող կինը պատասխանի, նույնիսկ, եթե նա նստած է ուղտի մեջքին, (այսինքն շատ զբաղված է)»: (Տես, Զաուայեդ ալ-Բազզաար, 2/181; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 547)

لقوله عليه الصلاة والسلام: " إذا دعا الرجل امرأته إلى فراشه فلتجب وإن كانت على ظهر قتب " انظر زوائد البزار 2/181 وهو في صحيح الجامع 547

Միննույն ժամանակ ամուսինը պետք է ուշադրություն ցուցաբերի իր կնոջը,եթե նա տկար, հղի կամ ճնշված է,այնպես որ պահպանցի ներդաշնակությունը և կանխվի անբավարարվածությունը կամ ատելությունը:

<u>**Ամուսնուց ապահարզան պահանջելը, առանց որևէ օրինական պատճառի.**</u>

Շատ կանայք շտապում են ապահարզան պահանջել իրենց ամուսիններից ամենափոքր վեճի դեպքում, կամ, եթե իրենց ամուսինները չեն տալիս նրանց իրենց իսկ պահանջած գումարը: Որոշ կանայք կարող են խնդիրներ դրդել իրենց ազգականների կամ հարևանների միջև, մարտահրավեր նետելով իրենց ամուսիններին այնպիսի սադրիչ խոսքերով ինչպիսիք են. «Եթե դու իրական տղամարդ լինեիր, դու ապահարզան կտաիր»: Լավ հայտնի են ապահարզանի սոսկալի արդյունքները. Ընտանիքների քայքայումը և երեխաների թափառելը փողոցում: Անհատը կարող է զղջալ ապահարզանի_համար, երբ արդեն ուշ է: Ի շնորհիվ այս և այլ պատճառների Շարիաթը իմաստուն կերպով արգելում է այս գործողությունները: Թաուբաան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Յուրաքանչյուր կին, ով իր ամուսնուց ապահարզան է պահանջում առանց որևէ լուրջ պատճառի, զրկված է Դրախտի անուշաբույրից»: (Հաղորդեց Ահմեդ, 5.277; տես նույնպես Սահիհի ալ-Ջաամի, 2703) 'Ուքբահ իբն Աամիրը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Կանայք, ովքեր ապահարզան են խնդրում և կանայք, ովքեր անտեղի պնդում է իրենց ամուսինների հետ փարիսեցիներ են»:

(Հաղորդեց Ալ-Տաբարաանին ալ-Քաբիիրի մեջ, 17 /339; տես նույնպես Սահիիհ ալՋաամի, 1934)

فعن ثوبان رضي الله عنه مرفوعا: " أيما امرأة سألت زوجها الطلاق من غير ما بأس فحرام عليها رائحة الجنة " رواه أحمد 5/277 وهو في صحيح الجامع 2703. وعن عقبة بن عامر رضي الله عنه مرفوعا: " إن المختلعات والمنتزعات هن المنافقات " رواه الطبراني في الكبير 17/339 وهو في صحيح الجامع 1934.

Սակայն, եթե գոյություն ունի հիմնավոր պատճառ, օրինակ ամուսինը աղոթք չի կատարում, հարբում կամ թմրանյութ է գործածում, կամ կնոջը ստիպում է որևէ հարաամ բան գործել, կամ ճնշում է նրան և տառապանք է պատճառում մերժելով նրա իրավունքները, որոնք Իսլամն է պարգևել և տղամարդը չի լսում խորհուրդները ուղղելու դա, ապա տվյալ դեպքում կինը չի սխալվում պահանջելով ապահարզան հանուն իրեն և իր կրոնի:

<u>Զիհաար</u>

Առաջին Ջաահիլիյյահի արտահայտություններից մեկը, որը մինչ այժմ տարածված է ումմայի մեջ, զիհաարի երևույթն է, երբ տղամարդը ասում է իր կնոջը, «Դու ինձ համար նման ես իմ մոր մեջքի», կամ «դու այնքան արգելված ես ինձ համար,ինչպես իմ քույրը», և այլ նմանատիպ տգեղ արտահայտություններ, որի նողկալի բնույթը հաստատել է Շարիաթը, քանի որ ներգրավված է կանանց ճնշումը: Ալլահը սրան է անդրադառնում Ղուրանի մեջ. (Իմաստային մեկնաբանություն),

«Նրանցից ,ովքեր իրենց կանանց անօրինական են համարում ասելով, «Դու նման ես իմ մոր մեջքի», չեն կարող լինել իրենց մայրերը: Ոչ ոք չի կարող լինել իրենց մայրը բացառությամբ նրանց, ովքեր կյանք են տվել: Եվ, իրոք, նրանք հիվանդագին խոսք և սուտ են արտահայտում: Եվ, իրոք,Ալլահը Ամենաներող, Ամենաներողամիտն է»: (ալ-Մուջաադիլահ 58:2)

{الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَائِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ}

المجادلة/2

Ճարիաթը մեծ տուգանք (քաֆաարահ) է սահմանել տվյալ մեղքի համար, նմանատիպը ,ինչ սահմանվել է սխալմամբ մարդ սպանելու կամ Ռամադան ամսում սեռական հարաբերություն ունենալու համար, անհատին, ով զիհաար է գործում, չի թույլատրվում մոտենալ իր կնոջը մինչ նա չվճարի տուգանքը: Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Եվ նրանք,ովքեր անթույլատրելի են վարվում իրենց կանանց հետ, զիհաարի միջոցով և ցանկություն են հայտնում ազատել իրենց այն բանից, ինչ արտասանել են, տուգանքը տվյալ դեպքում ստրուկի ազատելն է, մինչ նրանք դիպչում են միմյանց: Սա է հորդորը ձեզ,այնպես, որ դուք չվերադառնաք այսպիսի հիվանդագին բանի: Եվ Ալլահը Քաջատեղյակ է, թե ինչ եք դուք անում:

Եվ նա, ով գումարը չի գտնում ազատելու ստրուկին, պետք է պահք պահի երկու հաջորդակ ամիսներ, մինչ երկուսը կդիպչեն միմյանց: Եվ նա, ով ի վիճակի չէ անել այդ, նա

պետք է կերակրի վաթսուն միսկիին, (աղքատ): Սա տեղի է ունենում այն պատճառով, որ դուք կարող եք ունենալ կատարյալ Հավատք Ալլահին և Նրա Մարգարեին:Եվ այդ անհավատների համար, գոյություն ունի ցավալի տանջանք»: (ալ-Մուջաադիլահ 58:3-4)

{وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ذَلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ} المجادلة/3–4.

<u>Ամսականների ընթացքում կնոջ հետ սեռական հարաբերությունը</u>

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն)

«Նրանք հարցնում են ձեզ կապված ամսականների հետ: Ասա. աղիաա է (վնասակար բան է ամուսնու համար սեռական հարաբերություն ունենալ կնոջ հետ, այն դեպքում, երբ նա ամսականների մեջ է), ուստի հեռու մնացեք կանանցից ամսականների ընթացքում և մի մերձեցեք նրանց, մինչ նրանք կմաքրվեն ամսականներից և լոգանք կընդունեն...» (ալ-Բակարա 2:222)

قال تعالى: {وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلاَ تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ} البقرة/222

Այսպիսով,տղամարդուն չի թույլատրվում մերձենալ կնոջը մինչ իր ամսականների ավարտը և լոգանք (ղուսլ) ընդունելը: Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն).

« … **Եվ, երբ նրանք մաքրել են իրենց , ապա մերձեցեք նրանց, ինչպես Ալլահն է պատվիրել ձեզ**…» (ալ-Բակարա 2:222)

{فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللّهُ} البقرة/222

Տվյալ մեղքի նողկալի բնույթը նշվում է Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերի մեջ. «Ով սեռական հարաբերություն է ունենում ամսականների մեջ գտնվող կնոջ հետ, կամ կնոջ հետ, անալ ուղղով, կամ այցելում է բախտագուշակին, չի հավատում այն բանին, ինչ հայտնվել է Մուհամմեդին»: (Հաղորդեց ալ-Թիրմիզին Աբու Հուրեյրայից, 1/243; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 5918)

" من أتى حائضا أو امرأة في دبرها أو كاهنا فقد كفر بما أنزل على محمد " رواه الترمذي عن أبي هريرة 1/243 وهو في صحيح الجامع 5918.

Նա, ով սխալմամբ, ոչ դիտավորյալ է գործում, կարիք չունի տուգանք վճարել, սակայն անհատը, ով դա դիտմամբ և լիակատար գիտությամբ է գործում այն, թե ինչ է անում, պետք է տուգանք վճարի, որը ըստ գիտնականների, հիմնովին գիտելիքով մեկ կամ կես դինար է:Որոշ գիտնականներ ասում են, որ գոյություն ունի վճարի քանակի ընտրություն; մյուսները ասում են, որ, եթե

տղամարդը կնոջ հետ հարաբերություն է ունենում ամսականների սկզբնաշրջանում, երբ արյան հոսքը ուժեղ է, նա պետք է վճարի մեկ դինար և եթե նա այդ անում է շրջանի ավարտին, երբ արյան հոսքը թույլ է,նա պետք է վճարի կես դինար:Ժամանակակից չափանիշներով դինարը հավասար է 25.4 գրամ ոսկու., այս կամ համարժեք գումարի քանակը պետք է որպես բարեգործություն տալ:

<u>Ռեկտում, անալ ուղղով սեռական հարաբերությունը կնոջ հետ.</u>

Որոշ այլասերված մարդիկ ովքեր քիչ հավատք ունեն չեն տատանվում սեռական հարաբերություն ունենալ կնոջ հետ անալ միջոցով: Սա մեծ մեղք է և Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անիծեց նրան, ով գործում է դա: Աբու Հուրեյրան, (թող Ալլահը գթա նրան) ասաց. «Նա անիծված է, ով հարաբերություն է ունեցել կնոջ հետ անալ ուղղով»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 2/ 479; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 5865)

فعن أبي هريرة رضي الله عنه مرفوعا: " ملعون من أتى امرأة في دبرها " رواه الإمام أحمد 2/479 وهو في صحيح الجامع 5865

Իրոք, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ով հարաբերություն է ունենում ամսականի մեջ գտնվող կնոջ հետ կամ կնոջ հետ անալ ուղղով կամ այցելում է բախտագուշակին չի հավատում նրան, ինչ հայտնվել է Մուհամմեդին»: (Հաղորդեց ալ- Թիրմիզին Աբու Հուրեյրայից, 1/243; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 5918)

" من أتى حائضا أو امرأة في دبرها أو كاهنا فقد كفر بما أنزل على محمد " رواه الترمذي برقم 243/1 وهو في صحيح الجامع 5918.

Չնայած, գոյություն ունեն շատ առաքինի և խելամիտ կանայք, ովքեր մերժում են, գոյություն ունեն շատ ամուսիններ, ովքեր սպառնում են ապահարզանով , եթե նրանք չենթարկվեն: Որոշ ամուսիններ նույնիսկ մոլորեցնում են իրենց կանանց, ովքեր միգուցե ամոթ են զգում հարցնել գիտնականներին տվյալ խնդրի մասին; նրանք ասում են, որ սա հալալ է և նույնիսկ կարող են Ղուրանը սխալ մեկնաբանել որպեսզի աջակցեն իրենց պահանջին, (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Ձեր կանայք պարարտ հող են ձեր համար, այսպիսով գնացեք այնտեղ երբ և որքան ցանկանում եք**...» (ալ-Բակարա 2:223)

(نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ) البقرة/223

Ակնհայտ է, որ Սուննան բացատրում է Ղուրանը և Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հայտնում է, որ թույլատրվում է մերձենալ կնոջը այնպես ինչպես ցանկալի է, մոտենալով ետևից կամ դիմացից, այնքան ժամանակ, որքան հարաբերությունը այն մասից է, որտեղից երեխան է ծնվում; ակնհայտ է, որ հետանցքը, որտեղից աղտն է արտահոսում, այն մասը չէ, որտեղից ծնվում է երեխան: Տվյալ ոճրի պատճառներից մեկը այն փաստն է, որ շատերը ամուսնական կյանք են մտցնում մի բան, որը պետք է լինի մաքուր և անբիծ, աղտի ժառանգություն, հարամ, ջահիլի, այլասերված ձևեր կամ հիշողություններ, որոնք լի են անպարկեշտ ֆիլմերի տեսարաններից, որի համար

նրանք չեն ապաշխարհում Ալլահին: Լավ հայտնի է, որ տվյալ արարքը հարամ է, նույնիսկ, եթե երկու կողմերն էլ համամիտ են; հարաամ արարքի փոխադարձ համաձայնությունը, այն հալալ չի դարձնում:

Համականանց անադար վերաբերմունքը

Այն բաներից մեկը, որը Ալլահը պատվիրել է Իր Գրքի մեջ համականանց արդար վերաբերմունքն է: Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն)․

«Դուք երբեք ի վիճակի չեք լինի կանանց նկատմամբ լինել կատարյալ արդար, նույնիսկ, եթե այն ձեր ջերմ ցանկությունն է, այսպիսով շատ մի շրջվեք դեպի նրանցից մեկը, տալով ավելի շատ ժամանակ և պաշար, այնպես, որ թողնեք մյուսներին կախված, ոչ ամուսնացած, ոչ էլ ամուսնալուծված: Եվ, եթե դուք արդար եք և անում եք ամենը, ինչ ճիշտ է և վախենում եք Ալլահից, ետ պահելով այն, ինչ սխալ է, ապա, Ալլահը Ամենաներող, Ամենագթասիրտն է»: (ալ-Նիսաա 4:129)

قال الله تعالى: (وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (129)) النساء/129

Այստեղ պահանջվող արդարությունը յուրաքանչյուր կնոջ գիշերների և իրավունքների հավասար բաշխումն է, որը վերաբերվում է գումարին և հագուստին: Սա չի վերաբերվում զգացմունքներին և սիրուն, որովհետև մարդը չի կարող կառավարել իր զգացմունքները: Սակայն, ոմանք, երբ կնության են առնում ավելի քան մեկ կին, գերադասում

են մեկին և արհամարհում են մյուսին, ավելի շատ ժամանակ տրամադրելով մեկ կնոջը և ավելի շատ վատնելով նրա համար և արհամարհելով մյուսին: Սա համարվում է հարամ և անհատր, ով այդպես է վարվում, Հարության Օրը կհայտնվի այնպես, ինչպես նկարագրում է Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) պատման մեջ, որը հաղորդել է Աբու Հուրեյրան. «Ով ունի երկու կին և տալիս է մեկին գերադասելի վերաբերմունք, Հարության Օրը կհայտնվի իր մարմնի մի մասը թեքված»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը, 2/601; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 6491)

عن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: "
من كانت له امرأتان فمال إلى إحداهما جاء يوم القيامة وشقه مائل "
رواه أبو داود 2/601 وهو في صحيح الجامع 6491.

<u>Ոչ Մահրամ կնոջ հետ առանձնանալը</u>

Շեյթանը միշտ ձգտում է գայթակղել մարդկանց և պարտադրում է նրանց հարամ արարքներ գործել: Այս պատճառով Ալլահը զգուշացնում է մեզ (Իմաստային մեկնաբանություն).

«Օվ, դուք ովքեր հավատացել եք: Մի հետևեք Շեյթանի հետքերին: Եվ, ով հետևում է Շեյթանի հետքերին, ապա, իրոք նա պատվիրում է ալ-ֆահշշաա, անպարկեշտություն և ալ-մունկար, չար արարքներ…»: (ալ-Նուր 24:21)

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ.. الآية) النور/21

Շեյթանը արյան պես հոսում է մարդկանց երակներում և ուղիղներից մեկը, որով նա մարդկանց դրդում է գործել անվայել արարքներ, այն է, որ նա առաջնորդում է մարդուն միայնակ մնալ ոչ մահրամ կնոջ հետ: Ալլահը արգելափակում է տվյալ ուղղին արգելելով այս վարքը, ինչպես Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասում է. «Ոչ մի տղամարդ չի կարող միայնակ մնալ ոչ մահրամ կնոջ հետ, երբ Շայթանը կլինի երրորդը նրանց մեջ»: (Հաղորդեց ալ-Թիրմիզի 3/474; տես նույնպես Միշկաաթ ալ-Մաասաբեհ, 3118): Իբն Ումարը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա հորով), հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Սկսած այս օրվանից, ոչ մի տղամարդ չի կարող այցելել կնոջը, ում ամուսինը բացակայում է, մինչ չլինի մեկ այլ կամ երկու տղամարդ նրա հետ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 4/1711)

" لا يخلون رجل بامرأة إلا كان ثالثهما الشيطان " رواه الترمذي 3/474 انظر مشكاة المصابيح 3118. وعن ابن عمر رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: " لا يدخلن رجل بعد يومي هذا على مغيبة إلا ومعه رجل أو اثنان " رواه مسلم 4/1711

Տղամարդուն չի թույլատրվում ոչ մահրամ կնոջ հետ միայնակ լինել տանը, սենյակում կամ մեքենայի մեջ, ներառելով եղբոր կնոջը կամ ծառային: Նմանապես կին հիվանդը չպետք է միայնակ մնա բժշկի հետ և այլն: Շատերը այս խնդրի մեջ անփույթ են, միգուցե որովհետև նրանք վստահում են իրենց, կամ մեկ այլ պատճառով, արդյունքներով, որ շատերը անվայել արարքներ են գործում կամ քայլեր են անում, որոնք առաջնորդում են

նրանց դրանց, որի արդյունքն է խառնված տոհմածառերի և ապօրինի ծնունդների ողբերգությունը:

<u>Ոչ մահրամ կնոջ ձեռք սեղմումը</u>

Սա հանդիսանում է այն դեպքերից մեկը, որտեղ սխալ հասարակական սովորույթները նախորդում են Ալլահի օրենքներին, այն աստիճան, որ, եթե դուք փորձեք զրուցել մարդկանց հետ և ցուցադրել նրանց վկայությունը, որ այն հանդիսանում է սխալ,նրանք կմեղադրեն ձեզ ետամնացության, բարդույթների, ընտանեկան կապեր քանդելու, բարի մտադրությունները կասկածի տակ դնելու մեջ և այլն: Կին զարմիկների, եղբայրների կանանց հորեղբայրների կամ քեռիների կանանց ձեռք սեղմումը հեշտ չէ, քան մեր հասարակության մեջ ջուր ըմպելը, սակայն, եթե մենք մանրակրկիտ դիտենք , մենք կգիտակցենք խնդրի լրջությունը:

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Եթե ձեզանից մեկին հարել են երկաթե ասեղով, այն ավելի լավ է նրա համար, քան կնոջը հպվելը, ում հպվել չի կարելի»: (Հաղորդեց ալ-Թաբարաանի, 20/212; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 4921)

" لأن يطعن في رأس أحدكم بمخيط من حديد خير له من أن يمس امرأة لا تحل له " رواه الطبراني 20/212 وهو في صحيح الجامع

4921

:Անկասկած, սա հանդիսանում է զինաա, որովհետև Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Աչքերը կարող են զինաա գործել, ձեռքերը կարող են զինաա գործել, ոտքերը կարող

են զինաա գործել և մասնավոր մասերը կարող են զինաա գործել»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 1/412; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 4126)

قال صلى الله عليه وسلم " العينان تزنيان واليدان تزنيان والرجلان تزنيان والفرج يزني " رواه الإمام أحمد 1/412 وهو في صحيح الجامع 4126

Արդյո՞ք գոյություն ունի որևէ այլ մեկը, ով ունի ավելի մաքուր սիրտ քան Մուհամմեդը (Խ.Ա.Ո.Ն): Մինչ դեռ նա ասաց. «Ես կանանց ձեռքը չեմ սեղմում»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 6/357; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 7054

" إني لا أصافح النساء" رواه الإمام أحمد 6/357 وهو في صحيح الجامع 2509، وقال أيضا " إني لا أمس أيدي النساء" رواه الطبراني في الكبير 24/342 وهو في صحيح الجامع 7054

և ալ-Իսաբահ, 4/354, Դաար ալ-Քիթաաբ ալ-Արաբի հրատարակչություն): Եվ նա ասաց. «Ես չեմ դիպչում կանանց ձեռքերին»: (Հաղորդեց ալ-Տաբարանի ալ-Քաբիիր աշխատության մեջ, 24/342; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 7054 և ալ-Իսաաբահ, 4/354, Դար ալ-Քութուբ ալ-Արաբի հրատարակչություն): Աիշան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց. «Ոչ, Ալլահի անունով, Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) երբեք չի դիպչել ոչ մահրամ կնոջ ձեռքին: Նա ստացավ բայաահ (հավատարմության

գրավաղրում) նրանցից միայն խոսքով»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, 3/1489)

وعن عائشة رضي الله عنها قالت: ولا والله ما مست يد رسول الله صلى الله عليه وسلم يد امرأة قط غير أنه يبايعهن بالكلام [رواه مسلم 3/1489].

: Թող նրանք վախենան Ալլահից,այն մարդիկ, ովքեր սպառնում են իրենց առաքինի կանանց ապահարզանով, եթե նրանք չսեղմեն իրենց եղբայրների ձեռքը: Մենք նույնպես պետք է նշենք, որ պատնեշ դնելը, ինչպես կտորը, կիրառելի չէ; մինչ այժմ հարաամ է ոչ մահրամ կնոջ ձեռք սեղմելը:

<u>Կնոջ օծանելիք կրելը տանից դուրս գալուց կամ ոչ մահրամ տղամարդու առջև</u>

Անկախ Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) խիստ նախազգուշացման,այժմ տվյալ գործընթացը բավականին տարածված է: Նա ասաց. « Յուրաքանչյուրը, ով օծանելիք է կրում և այնուհետ դուրս է գալիս մարդկանց առջև, այնպես, որ նրանք ի վիճակի լինեն զգալ նրա բույրը,զաանայա է, (անբարոյականություն)»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 4/418; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 105)

" أيما امرأة استعطرت ثم مرت على القوم ليجدوا ريحها فهي زانية "
رواه الإمام أحمد 4/418 انظر صحيح الجامع 105

Որոշ կանայք անփույթ են և խնդրին թեթև են նայում,մասնավորապես վարորդների, վախառողների,

դպրոցի պահակների և այլոց առջև, նույնիսկ այն դեպքում, երբ Շարիաթը խստորեն հաստատել է, որ կանայք,ովքեր օծանելիք են գործածում, պետք է լվան իրենց այնպես, ինչպես ջանաաբահի դուսուլի իրավիճակում գտնվող անհատը, եթե նա ցանկանում է մզկիթ գալ:Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Յուրաքանչյուր կին, ով օծանելիք է գործածում,այնուհետ գնում է մզկիթ, այնպես, որ բույրը կարող է նշմարվել, նրա աղոթքները չեն ընդունվի, մինչ նա չներկայացնի դուսուլ, ինչպես ջանաաբահի ժամանակ կատարվող դուսուլը»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 2/444; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 2703)

قال صلى الله عليه وسلم "أيما امرأة تطيبت ثم خرجت إلى المسجد ليوجد ريحها لم يقبل منها صلاة حتى تغتسل اغتسالها من الجنابة"رواه الإمام أحمد 2/444 وانظر صحيح الجامع 2703

Մենք բողոք են ներկայացնում Ալլահին բուխուրից կամ բույրերից,որոնք գործածում են հարսանիքների և կանանց հավաքույթների ընթացքում մարդկանց հեռանալուց առաջ և շուկաների սուր բույր ունեցող օծանելիքների գործածությունից, փոխադրման և մզկիթի խառը հավաքույթների բույրերից, նույնիսկ Ռամադան ամսվա գիշերներին: Իսլամը մեզ ասում է, որ կանանց օծանելիքը պետք է գույն ունենա, և մի քիչ բույր: Մենք խնդրում ենք Ալլահին չարհամարհել մեզ և չպատժել առաքինի տղամարդկանց և կանանց հիմար տղամարդկանց և կանանց արարքների պատճառով: Թող Նա մեզ առաջնորդի Ուղիղ Ճանապարհ:

__Առանց մահրամի կնոջ ճանապարհորդությունը__

Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Կնոջը, ով հավատում է Ալլահին և Վերջին օրվան, չի թույլատրվում ճանապարհորդել առանց մահրամի ներկայության անգամ մեկօրյա ճանապարհորդություն»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, 2/977)

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم " لا يحل لامرأة تؤمن بالله واليوم الآخر تسافر مسيرة يوم إلا مع ذي محرم " رواه مسلم 2/977

Երբ կինը առանց մահրամի է ճանապարհորդում,ապա ի շնորհիվ իր թուլության, քաջալերում է կոռումպացված անձանց թալանել :Վատագույնս կարող է վնասի է ենթարկվել նրա պատիվը: Տվյալ արգելքը վերաբերվում է նույնիսկ ինքնաթիռով ճանապարհորդությանը, նույնիսկ, եթե , ինչպես նշում են , մեկ մահրամ հրաժեշտ է տալիս մեկ հատվածում, իսկ մյուս մահրամը դիմավորում է նրան: Ո'վ կարող է նստել նրա կողքին ճանապարհորդության ընթացքում: Ի՞նչ կլինի, եթե տեխնիկական խնդիր առաջանա, եթե մեկ ինքնաթիռը վայրէջք կատարի մեկ այլ օդանավակայանում, կամ, եթե թռիչքը հետաձգվում է; Ի՞նչ կլինի, եթե...: Գոյություն ունեն բազմաթիվ պատմություններ, երբ ամեն ինչ սխալ է ընթացել: Մահրամ լինելը ունի չորս նախապայման.Նա պետք է լինի մահմեդական, սեռական հասունացման շրջանից դուրս, ողջամիտ և տղամարդ:

Աբու Սաիդ ալ-Քուդրին ասաց. «Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ոչ մի կին, ով հավատում է Ալլահին և Վերջին Օրվան, չպետք է ճանապարհորդի երեք օրյա հեռավորության և ավելի երկար ճանապարհորդություն

առանց հոր, որդու, ամուսնու, եղբոր կամ մեկ այլ մահրամի ներկայության»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 2/977)

عن أبي سعيد الخدري قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " لا يحل لامرأة تؤمن بالله واليوم الآخر أن تسافر سفرا يكون ثلاثة أيام فصاعدا إلا ومعها أبوها أو ابنها أو زوجها أو أخوها أو ذو محرم منها " رواه مسلم 2/977.

Դիտավորյալ ոչ մահրամ կնոջը դիտելը

Ալլահն ասում է . (Իմաստային մեկնաբանություն)

«Ասա հավատացյալ տղամարդկանց իջեցնել իրենց հայացքը (արգելվածին դիտելուց) և պաշտպանել իրենց մասնավոր հատվածները (անօրինական սեռական գործողություններից) և այլն: Դա ավելի մաքուր է նրանց համար: Իրոք, Ալլահը Ամենատեղյակն է, թե ինչ են նրանք անում»: (ալ-Նուր 24:30)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Աչքերի անառակությունը դիտելն է» այսինքն դիտել այն, ինչ Ալլահը արգելել է: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես Ֆատհ ալ-Բաարի, 11/26)

قال الله تعالى (قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (30)) النور /30، وقال صلى الله عليه وسلم "...فزنا العين النظر..." (أي إلى ما حرم الله) رواه البخاري

Հետևել իրավապահ նպատակներին, նշանակում է ազատվել տվյալ կանոնից, օրինակ ամուսնության նպատակով կնոջը դիտելը, կամ հիվանդի բժշկի զննումը և

այլն: Կանանց նույնպես հավասարապես արգելվում է դիտել ոչ մահրամ տղամարդուն, ինչպես ասում է Ալլահը (իմաստային մեկնաբանություն).

«Եվ ասա հավատացյալ կանանց իջեցնեն իրենց հայացքը, (դիտելու արգելվածը) և պաշտպանել իրենց մասնավոր հատվածները (անօրինական սեռական գործողություններից և այլն) ...» (ալ-Նուռ 24:31)

(وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ) النور/31

Տղամարդուն նույնպես արգելված է ցանկությամբ դիտել մեկ այլ անմորուս և անմազ տղամարդուն: Նրանց արգելված է տեսնել մեկ այլ տղամարդու աուրան և կանանց արգելված է տեսնել այլ կանանց աուրան: Եթե արգելված է դիտել որևէ արգելված բան, բնականաբար արգելված է դիպչել դրան, նույնիսկ հագուստի առկայության դեպքում: Ուղիներից մեկը,որով Շայթանը խաբում է մարդկանց այն է, որ նա նրանց մտածել է տալիս, որ սխալ չէ դիտել ամսագրերի նկարները կամ դիտել ֆիլմեր, որովհետև ինչ տեսանելի է "իրական" չէ, նույնիսկ այսպիսի պատկերները հստակորեն պատճառ են հանդիսանում վնասելու սադրիչ ցանկությունները:

<u>Դիտել կանանց, ովքեր անբարո են հագնվում և նրանք լռում են.</u>

Իբն Ումարը (թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա հորով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Գոյություն ունեն երեքը, ում Ալլահը զրկել է Դրախտից են մեկը ով ըմպում է հարբեցուցիչներ, մեկը, ով անհնազանդ է իր

ծնողներին և մեկը, ով ընդունում է անբարոյական վարքը իր ընտանիքի կողմից»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 2/69; նույնպես տես Սահիիհ ալ-Ջաամի 3047)

عن ابن عمر رضي الله عنهما مرفوعا: " ثلاثة قد حرم الله عليهم الجنة: مدمن الخمر والعاق والديوث الذي يقر في أهله الخبث " رواه الإمام أحمد 2/69 وهو في صحيح الجامع 3047.

Մեր օրերում հետևյալի օրինակներից է, երբ տղամարդիկ փակում են աչքերը դուստրերի և կանանց նկատմամբ, երբ նրանք զրուցում են ոչ մահրամ տղամարդկանց հետ այն կերպ, որը կարող է նկարագրվել որպես «ռոմանտիկ», կամ իր շրջապատի կանանցից մեկին միայնակ ընդունում են ոչ մահրամ տղամարդու հետ, կամ թույլատրում են նրանց միայնակ նստել վարորդի կամ աշխատակցի հետ, կամ թույլ են տալիս նրանց դուրս գալ առանց համապատասխան հիջաբի, այնպես, որ բոլորը նայեն նրանց կամ տուն են բերում անբարոյական ամսագրեր և ֆիլմեր:

<u>Զավակի ծագման կեղծ պնդումը կամ սեփական զավակի մերժումը,</u>

Ըստ Շարիաթի, մահմեդականի համար թույլատրելի չէ պատկանել որևէ այլ մեկին, բացառությամբ իր հոր, կամ պատկանել մարդկանց խմբի, որի անդամը չի հանդիսանում:

Ոմանք դա կարող են անել հանուն նյութական շահի և պաշտոնապես ստանալ իրենց կեղծ անհատականության փաստացի «հաստատություն»: Ոմանք էլ դա կարող են

անել ելնելով հոր ատելությունից, ով լքել է նրանց մանուկ հասակում: Այս ամենը հանդիսանում է հարամ և կարող է առաջնորդել քաոսի և կոռուպցիայի այնպիսի որոշակի բնագավառներում, ինչպիսիք են տեղեկություն, թե ով ում մահրամն է, ամուսնության, ժառանգության և այլն: Սաադը և Աբու Բաքրահն, (թող Ալլահը գոհանա նրանցով), երկուսն էլ հաղորդում են, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով գիտակցաբար հայտնում է իր պատկանելությունը որևէ այլ մեկին, քան հայրն է, նրան կմերժեն Դրախտը»: (Հաղորդեց Ալ- Բուխարի, տես Ֆաթհ ալ-Բարի, 8/45)

عن سعد وأبي بكرة رضي الله عنهما مرفوعا: " من ادعى إلى غير أبيه وهو يعلم فالجنة عليه حرام " رواه البخاري

Նույնպես, արգելված է կեղծել ծագումը կամ կեղծ հայտարարել անհատի ժառանգների մասին: Ոմանք, ովքեր ցանկություն ունեն իրենց կանանց հետ պայքարել անպարկեշտ վեճերում, մեղադրում են նրանց անբարոյական վարքի մեջ և ուրանում են իրենց զավակներին, առանց ապացույցների, երբ զավակը ծնվում է «իրենց անկողնու մեջ» այսինքն, ամուսնու զավակը, այլ ոչ թե մեկ այլի: Գոյություն ունեն որոշ կանայք, ովքեր դավաճանում են իրենց վստահությունը և հղիանում են մեկ այլ տղամարդուց, սակայն հայտնում են, որ այն պատկանում է ամուսնուն:Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հանդես է եկել խիստ զգուշացմամբ ընդդեմ նմանատիպ վարքի: Աբու Հուրեյրան (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ երբ այաթ ալ-մուլաանահն ալ-Նուռ 24:7 հայտնվեց, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Կինը, ով բերում է մարդկանց որևէ մեկին, ով չի պատկանում նրանց, ոչինչ չի կարող

ունենալ Ալլահի հետ և Ալլահը չի ընդունի նրան Իր Դրախտում: Յուրաքանչյուրը, ով ժխտում է իր իսկ զավակին, երբ նա նայում է նրան, Ալլահը թաքցնում է Իրեն նրանից և բացահայտում է նրան բոլոր մարդկանց առջև»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը 2/695; տես նույնպես Միշկաթ ալ-Մասաաբիիհ 3316)

فيما رواه أبو هريرة رضي الله عنه أنه سمع رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول لما نزلت آية الملاعنة: " أيما امرأة أدخلت على قوم من ليس منهم فليست من الله في شيء ولن يدخلها الله جنته وأيما رجل جحد ولده وهو ينظر إليه احتجب الله منه وفضحه على رؤوس الأولين والآخرين " رواه أبو داود 2/695 انظر مشكاة المصابيح 3316.

Ռիբա (վաշխ կամ տոկոս) վերցնելը

Ղուրանի մեջ Ալլահը պատերազմ է հայտարարել միայն ընդդեմ մարդկանց, ովքեր գործ ունեն ռիբայի հետ (Իմաստային մեկնաբանություն)

« **Օվ դուք, ովքեր հավատացել եք: Վախեցեք Ալլահից և դադարեք այն, ինչ մնում է ըստ ձեզ ռիբայից, ձեր առաջընթացից, եթե դուք, իրոք հավատացյալներ եք: Եվ, եթե դու չանեք այդ, ապա վերցրեք պատերազմի ուղերձը Ալլահից և նրա Մարգարեից**»: (ալ-Բակարա 2:278-279)

قال الله تعالى: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللّهَ وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ فَأْذَنُواْ بِحَرْبٍ مِّنَ اللّهِ وَرَسُولِهِ } البقرة / 279−278

Էական է բացատրել այս արարքի նողկանքը Ալլահի առջև, թող Նա փառաբանվի:

Անհատը պետք է հեշտորեն տարբերակի ավերվածության չափը անհատական և միջազգային մակարդակով, որը կապված է ռիբայի հետ- ինչպիսիք են սնանկությունը, անկումը, տնտեսական անկումը, վարկերի մարման անկարողությունը, բարձր գործազրկությունը, շատ ընկերությունների և հաստատությունների ձախողումը և այլն: Ամենօրյա բեռը դարձել է անվերջանալի պայքար, վճարելու շահույթը և վարկերը և հասարակությունները դարձել են դասակարգային համակարգ, որտեղ իսկայական ունեցվածքը կենտրոնացած է մի քանիսի ձեռքի մեջ: Միգուցե, այս ամենը պատերզամի հայտարարություն է, որով Ալլահը սպառնում է նրանց, ովքեր կապված են ռիբայի հետ:

Յուրաքանչյուրը, ով գործ ունի ռիբայի հետ, անկախ նրանից, նա հիմնական կողմն է, ով ներառված է կամ միջնորդ կամ հաշտեցնող է, Մուհամմեդը (Խ.Ա.Ո.Ն)անիծել է նրան: Ջաբիրը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անիծեց «նրան, ով սպառնում է ռիբայով, նրան, ով այն տալիս է մյուսներին, նրան, ով գրառում է և նրան, ով վկայություն է տալիս»: Նա ասաց. «Նրանք բոլորը նույնն են»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1219)

فعن جابر رضي الله عنه قال: لعن رسول الله صلى الله عليه وسلم": آكل الربا وموكله وكاتبه وشاهديه " وقال: " هم سواء " رواه مسلم 3/1219.

Ըստ այդմ, չի թույլատրվում մի գործ ձեռնարկել, որը ներառում է գրավոր շահույթ, որը հիմնված է

պայմանագրերի, պայմանների, ռիբայի վճարման կամ ստանալու վրա, պահպանելու կամ ավանդելու:Ընդհանուր առմամբ հարամ է ներառվել ռիբայի մեջ ուղղակի կամ անուղղակի միջոցներով:

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ջանասիրաբար բացատրում էր տվյալ մեծ մեղքի տգեղությունը: 'Աբդուլլահ իբն Մասուդը, թող Ալլահը գոհանա նրանով, հաղորդեց,որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Գոյություն ունեն յոթանասուներեք տեսակի ռիբա, որոնցից ամենավերջինը, որպես տղամարդ իր իսկ մոր հետ նողկալի հարաբերություն ունենալն է և ամենավատը Մահմեդականի պատիվի և սրբության ոտնահարումը: (Հաղորդեց ալ-Հակիմ, ալ-Մուստադրակ աշխատության մեջ, 2/37; տես նույնպես Սահիիհ ալՋաամի, 3533) 'Աբդուլլահ իբն Հանզալլահը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա հորով)հաղորդեց,որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Դիտավորյալ դիրհամը ռիբայի վերածելը տղամարդու համար վաթսունվեց անգամ ավելի վատ է,քան անբարոյականություն գործելը»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 5/225; տես նույնպես Սահիիհ ալ Ջաամի, 3375)

عن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه مرفوعا: " الربا ثلاثة وسبعون بابا أيسرها مثل أن ينكح الرجل أمه، وإن أربى الربا عرض الرجل المسلم " رواه الحاكم في المستدرك /37 وهو في صحيح الجامع

3533. وبقوله فيما جاء عن عبد الله بن حنظلة رضي الله عنهما

مرفوعا: " درهم ربا يأكله الرجل وهو يعلم أشد من ستة وثلاثين زنية " رواه الإمام أحمد 225/5 انظر صحيح الجامع 3375.

Ռիբայի արգելքը չի կիրառվում միայն հարուստների և աղքատների միջև, ինչպես ոմանք կարծում են, այն ընդհանուր արգելք է, որը կիրառվում է յուրաքանչյուրի հետ և յուրաքանչյուր իրավիճակներում: Որքան մարդիկ և մեծ բիզնեսմեններ են սնանկացել ռիբայի պատճառով: Ռիբայի ծայրահեղ վնասը գումարի (բարաքահի), օրհնանքի կործանումն է, նույնիսկ, եթե անհատի ունեցվածքը մեծ է: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նույնիսկ, եթե ռիբան շատ է,այն վերածվում է փոքր քանակության»: (Հաղորդեց ալ-Հաակիմ, 2/37; տես նույնպես Սահիիհ ալՋաամի, 3542)

قال النبي صلى الله عليه وسلم: " الربا وإن كثر فإن عاقبته تصير إلى قل " رواه الحاكم 2/37 وهو في صحيح الجامع 3542

Նշանակություն չունի, թե հետաքրքրության հարաբերակցությունը բարձր է, թե ցածր; բոլոր տեսակի ռիբաները հարամ են հանդիսանում և ով զբաղվում է դրանով Հարության Օրը կբարձրանա ինչպես մեկը, ով կանգնում է ծեծված Շեյթանի կողմից հանգելով անսրբության և լուսնոտության:

Չնայած տվյալ մեղքի մեծության, Ալլահը մեզ ասում է զղջալ և բացատրում է թե ինչպես: Նրանց, ովքեր կապված են ռիբայի հետ Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն). «... **սակայն, եթե դուք զղջաք, դուք կունենաք ձեր կապիտալ գումարները: Մի զբաղվեք անարդարությամբ, խնդրելով ավելի շատ քան գումարն է և ձեզ չեն վերաբերվի անարդարորեն ստանալով ավելի քիչ,**

քան գումարն է»: (ալ-Բակարա 2:279) Սա բնորոշ արդարություն է:

(وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ) البقرة/279

Հավատացյալը պետք է արհամարհի տվյալ մեծ մեղքը և զգալ դրա նողկանքը, նույնիսկ, եթե նա ներդնում է իր գումարը եկամտային բանկերում, որովհետև նա չունի ոչ մի այլ ընտրություն և վախ է ապրում, որ իր գումարը կարող է կորել կամ գողացվել: Նա պետք է զգա, որ նա ստիպված է անհրաժեշտաբար անել այդ, այնպես, ինչպես մեկը ստիպված է ուտել սատկած միս կամ ավելի վատ: Միևնույն ժամանակ, նա պետք է Ալլահի թողությունը փնտրի և փորձի այլընտրանք գտնել, եթե նա ի վիճակի է: Նրան չի թույլատրվում բանկից վարկ խնդրել և եթե բանկը այդ իր հաշվեհամարին է դնում, նա պետք է ազատվի դրանից, ամեն հնարավորին դեպքում: Այդ գումարը չի կարելի հաշվել որպես սադակա, բարեգործություն, որովհետև Ալլահը անբիծ է և ընդունում է միայն այն, ինչ անբիծ է: Նա չի կարող շահ ունենալ այդ գումարից կիրառելով այն սննդի, ըմպելիքի, հագուստի, տան, փոխադրման միջոցով, նա չի կարող այդ կիրառել լրացնելու պարտականությունները, ինչպիսիք են կնոջ, զավակների, կամ ծնողների վրա վատնելը, կամ հարկ և զաքյաթ վճարելը, կամ իրեն դատարանում պաշտպանելը: Հակառակը, նա միայն պետք է ազատվի դրանից, վախենալով Ալլահի անեծքից:

<u>Վաճառքի ընթացքում ապրանքի թերությունը թաքցնելը</u>.

Մեկ անգամ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անցնում էր վաճառքի դրված սննդի կույտին կից: Նա իր ձեռքը մոտեցրեց և խոնավություն զգաց, այսպիսով նա հարցրեց. «Ի՞նչ է սա, սննդի վաճառական»: Նա պատասխանեց «Անձրևից է, ով Ալլահի Մարգարե»: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ինչու՞ դու այն չես դնում վերևի հատվածում, որպեսզի տեսանելի լինի մարդկանց: Նա, ով ստում է մարդկանց մեզանից չէ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, 1/99)

مر رسول الله صلى الله عليه وسلم على صبرة طعام فأدخل يده فيها فنالت أصابعه بللا فقال " ما هذا يا صاحب الطعام ؟ قال أصابته السماء يا رسول الله قال أفلا جعلته فوق الطعام كي يراه الناس ؟ من غش فليس منا " رواه مسلم 1/99

Մերօրյա շատ վաճառականներ չեն վախենում Ալլահից և փորձում են թաքցնել թերությունները փաթաթելով պոլիէթինելային տոպրակների մեջ, դնելով փչացած արտադրանքը տուփի ներքևի հատվածում, կիրառելով քիմիական նյութեր և նմանատիպ բաներ, որպեսզի այն լավ տեսք ունենա կամ թաքցնում են շարժիչի աղմուկը, որպեսզի չնշեն թերությունը – այնպես, երբ գնորդը արտադրանքը տուն է բերում, շուտով այն սկսում է փչանալ: Որոշ վաճառականներ փոփոխում են ժամկետը կամ կանխում են գնորդին քննել կամ փորձել արտադրանքը: Նրանցից շատերը, ովքեր մեքենա են վաճառում կամ այլ տեսակի սարքավորումներ, չեն նշում արտադրանքի թերությունները: Այս ամենը հանդիսանում է հարամ, ինչպես Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Մահմեդականը իր ընկեր մահմեդականի եղբայրն է:

Մահմեդականին չի թույլատրվում իր եղբորը վաճառել որևէ բան, որը թերություն ունի առանց նրան նշելու այդ»: (Հաղորդեց իբն Մաջահ 2/754; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 6705):

قال النبي صلى عليه وسلم " المسلم أخو المسلم ولا يحل لمسلم باع من أخيه بيعا فيه عيب إلا بينه له " رواه ابن ماجة 754/2 وهو في

صحيح الجامع 6705

Որոշ վաճառականներ նույնիսկ կարծում են, որ իրենց պատասխանատվությունը ավարտվում է, երբ նրանք գնորդին աճուրդի ընթացքում ասում են, «Ես վաճառում եմ մետաղի կույտ, մետաղի կույտ...» Սա հանդիսանում է վաճառքի մեկ տեսակ, որտեղ բացակայում է օրհնանքը, ինչպես ասում է Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) «Վաճառքի մեջ ներառված երկու կողմերն էլ ունեն ընտրություն, ավարտել այն, (այսինքն վաճառքը ավարտական չէ մինչ նրանք չեն հեռանում):Եթե երկուսն էլ ճշմարիտ են և ազնիվ որևէ թերության մեջ, ապա վաճառքը օրհնված է, սակայն, եթե նրանք ստում են և թաքցնում են թերությունները, վաճառքի օրհնանքը կորում է»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի; տես ալ-Ֆաթհ 4/328)

قال صلى الله عليه وسلم " البيعان بالخيار ما لم يتفرقا فإن صدقا وبينا بورك لهما في بيعهما وإن كذبا وكتما محقت بركة بيعهما ". رواه البخاري

<u>Արհեստականորեն ուռճացված գները</u>

Սա վերաբերվում է արհեստականորեն գների ուռճացմանը առանց գնելու նպատակի, որպեսզի ստեն ուրիշներին, ուստի դրդեն նրանց պահանջվող գումարից ավել վճարել: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Արհեստականորեն մի արժեզրկեք արժեքը»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի, տես.Ֆաթհ ալ-Բաարի, 10/484)

قال صلى الله عليه وسلم "لا تناجشوا" رواه البخاري

Այս հանդիսանում է ստի հաստատուն միջոց և Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Կրկնակի գործարքը և սուտը ավարտվում է Դժոխքում»: (Տես Սիլսիլաթ ալ Ահաադիիթ ալ-Սահիիհաh, 1057)

قال عليه الصلاة والسلام " المكر والخديعة في النار " انظر سلسلة الأحاديث الصحيحة 1057

Աճուրդների և մեքենաների վաճառքների սրահներում շատ վաճառականներ վաստակում են անմաքուր և հարամ եկամուտ, ի շնորհիվ շատ հարամ բաների, որոնք նրան ենք անում, ինչպիսիք են արհեստականորեն գնաճը և գնորդին ստելը կամ իրենց արտադրանքի գնի իջեցումը կամ ձևացնել, որ նրանք են գնորդը կամ աճուրդի ընթացքում գնաճը խաբելու և ստելու նպատակով:

<u>**Ուրբաթօրյա աղոթքի երկրորդ կոչին հաջորդող առևտուրը**</u>

Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Ով դուք, ովքեր հավատացել եք: Երբ կոչը հայտարարվում է սալաթի, աղոթքի համար Ուրբաթ օրը, Ջումուաh աղոթք, եկեք Ալլահի հիշատակման և թողեք գործը և ամեն այլ**

բան, դա ավելի լավ է ձեզ համար, եթե դուք գիտակցեիք»: (ալ-Ջումուահ 62:9)

قال الله تعالى {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ} الجمعة/9

Ոմանք նույնիսկ աղոթքի երկրորդ կոչից հետո շարունակում են իրենց խանութներում և մզկիթի դիմաց առևտուր անել; նրանք, ովքեր գնում են նրանցից, նույնպես կիսում են իրենց մեղքը, նույնիսկ, եթե նրանք գնում են միայն սիվակ, բնական ատամի խոզանակ: Ըստ տարածված կարծիքի, տվյալ առևտուրը անվավեր է: Ռեստորանների, հացի փռերի և գործարանների որոշ սեփականատերեր ստիպում են իրենց աշխատակիցներին աշխատել Ջումուահ աղոթքի ընթացքում; նույնիսկ, եթե այն առաջնորդում է ակնհայտ եկամուտների աճի, նրանք իրականում ի վերջո պարտվողներ են: Գործատուն պետք է գործի ըստ Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) ուսմունքի. «Գոյություն չունի հնազանդություն արարածին, եթե այն ներառում է անհնազանդություն Ալլահին» (Հաղորդեց Իմամ Ահմեդ, 1/129; Ահմեդ Շաաքիրն ասաց. Իսնաադը ճիշտ է, h. 1065)

" لا طاعة لبشر في معصية الله ". رواه الإمام أحمد 1/129 وقال أحمد شاكر إسناده صحيح رقم 1065.

<u>Խաղամոլություն</u>

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն)

« **Օվ դուք, ովքեր հավատացել եք: Հարբեցուցիչները, յուրաքանչյուր տեսակի ոգելից խմիչքները, խաղամոլությունը, ալ-անսաաբ (քարե զոհասեղանները կուռքերի զոհաբերության համար) և ալ-ազլաամ (նետեր բախտ և որոշում փնտրելու համար) պիղծ են Շայթանի ձեռքի գործը:Այսպիսով, խուսափեք խստորեն ամեն այդ պղծությունից, որպեսզի դուք հաջողակ լինեք**»: (ալ-Մաաիդահ 5:90)

قال الله تعالى: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالأَنصَابُ وَالأَزْلاَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ} المائدة/٩٠.

Խաղամոլությունը Ջաահիլիյայի ընթացքում շատ սովորական երևույթ էր, խաղամոլության ամենատարածված ձևերից է, երբ տաս մարդ ուղտ են գնում, յուրաքանչյուրը վճարում են համահավասար բաժին, այնուհետ նրանք զգում են նետեր-վիճակահանության մի ձև. յոթ անձ կարող են հաղթել անհավասար բաժիններ և երեքը մնալ դատարկաձեռն:

Մեր օրերում գոյություն ունեն շատ տեսակի խաղամոլության ձևեր ներառելով վիճակահանությունը և խաղարկությունը, որտեղ մարդիկ գումար են վճարում որպեսզի համարներ գնեն, այնուհետ համարները կազմում են առաջին, երկրորդ և այլ տեսակի պարգևները: Սա հանդիսանում է հարամ, նույնիսկ, երբ այն իրագործվում է բարեգործության նպատակով:

Արտադրանք գնելը, որը ներառում է որևէ անհայտ բան կամ համարի վճարը պատկերի համար, որը որոշում է, թե ով ինչ է ստանում:

Խաղամոլության մեկ այլ ժամանակակից ձև է կյանքի,մեքենայի, արտադրանքի, գողության կամ հրդեհի, երրորդ կողմի, բազմակողմանի ապահովագրությունները և այլն: Գոյություն ունեն ապահովագրության այնքան շատ տեսակներ, որ որոշ երգիչներ նույնիսկ ապահովագրում են իրենց ձայները:

Վերոհիշյալ ամենը ձևերը հանդիսանում են խաղամոլություն: Գոյություն ունեն նույնիսկ ակումբներ, որոնք նվիրված են բացառապես խաղամոլությանը, որտեղ կան այսպես կոչված «կանաչ սեղաններ» ռուլետ սեղաններ,միայն այն մարդկանց համար, ովքեր գործում են այս մեղքը: Խաղամոլության այլ տեսակները ներառում են խաղագումարը ձիարշավների և այլ սպորտաձևերի դեպքում, մրգի մեքենաները և նմանատիպ զվարճանքների կենտրոնները և մրցույթները,որտեղ հաղթողները պարգև են ստանում, ինչպես հայտնում են գիտնականները:

<u>**Գողություն**</u>

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Կտրեք դաստակը գողի աջ ձեռքի, լինի արական, թե իգական սեռի, որպես փոխհատուցում այն բանի, ինչ նրանք գործել են, պատիժ որպես Ալլահի օրինակի ուղղի: Եվ Ալլահը Ամենահզոր, Ամենաիմաստունն է**»: (ալ-Մաաիդահ 5:38)

قال تعالى: {وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُواْ أَيْدِيَهُمَا جَزَاء بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِّنَ اللّهِ وَاللّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ } المائدة / 38.

Տվյալ մեղքի վատագույն ձևը ուխտագնացների գողությունն է, ովքեր գալիս են Ալլահի հնագույն Տուն Հաջ կամ Ումրա:

Նմանատիպ գողը հարգանք չունի Ալլահի սահմանած սահմաններին նկատմամբ, երկրագնդի լավագույն շրջանում և Ալլահի Տան շուրջ: Սալլաթ ալ-Քուսուֆի (խավարման աղոթքի) մասին զեկույցի մեջ հաղորդում են, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Դժոխքը մոտեցել է և այդ տեղի է ունենում, երբ դուք տեսնում եք ինձ ետ գնալիս, որովհետև ես վախենում եմ դրա ջերմությունը կարող է մոտենալ ինձ: Այնտեղ ես մի մարդ տեսա ծռմռված փայտով, քաշ տալով իր աղիքները Կրակի մեջ: Նա սովորություն ուներ հուջջաջիներից, (ուխտագնացներից) գողություն կատարել ծռմռված փայտով: Եթե, նրանք նկատեն նրան, նա կասի 'Սա կպել է իմ փայտին; և եթե նրանք չնկատեն նրան, նա կվերցնի գողունը...»

قال النبي صلى الله عليه وسلم في قصة صلاة الكسوف: (لقد جئ بالنار وذلكم حين رأيتموني تأخرت مخافة أن يصيبني من لفحها، وحتى رأيت فيها صاحب المحجن يجر قصبه [أمعاءه] في النار، كان يسرق الحاج بمحجنه [عصا معقوفة الطرف] فإن فطن له قال: إنما تعلق بمحجني، وإن غفل عنه ذهب به..) رواه مسلم رقم 904.

Գողության մեկ այլ վատագույն տեսակ է հասարակական դրամապանակի գողությունը: Ոմանք ասում են «մենք միայն անում ենք այն, ինչ մյուսներն են անում»: Նրանք չեն գիտակցում, որ այն ինչ նրանք են անում հանդիսանում է արդյունավետ գողություն բոլոր մահմեդականներից, որովհետև հասարակական դրամապանակը պատկանում է բոլոր Մահմեդականներին: Արդարացում չէ նմանակել նրանց, ովքեր չեն վախենում Ալլահից: Ոմանք գողանում են քուֆարի ունեցվածքից հիմնվելով, որ նրանք քուֆար,

անհավատներ են, սակայն դա սխալ է; միակ քուֆարը, ում ունեցվածքը մենք կարող ենք վերցնել հանդիսանում են նրանք, ովքեր ակտիվ կերպով պայքարում են Մահմեդականների դեմ, որը չի վերաբերվում յուրաքանչյուր քուֆարի կամ ընկերության:

Գողության մեկ այլ ձև է գրպանահատությունը, գողությունը անհատի գրպանից, առանց գիտակցելու: Որոշ գողեր որպես այցելուներ մտնում են մարդկանց տուն և գողություն են անում նրանցից: Ոմանք գողանում են հյուրերի պայուսակներից: Ոմանք- ներառյալ կանայք- գնում են խանութներ և ապրանքները պահում են իրենց գրպանների կամ հագուստների մեջ: Ոմանք կարծում են, որ էժան և փոքր ապրանքների գողությունը փոքր հետևանք ունի, սակայն, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Ալլահը անիծել է գողին, ով գողանում է ձու և կտրում է ձեռքը, այսինքն միջոց է տալիս ետ պահելու գողությունից և գողը, ով գողանում է պարան կտրում է ձեռքը»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես. Ֆաթհ ալ-Բաարի, 12/81)

قال النبي صلى الله عليه وسلم: " لعن الله السارق يسرق البيضة فتقطع يده ويسرق الحبل فتقطع يده " رواه البخاري

Յուրաքանչյուրը, ով որևէ բան է գողանում, սկզբում պետք է Ալլահին ապաշխարհի, այնուհետ վերադարձնի գողունը ճշմարիտ սեփականատիրոջը, բացահայտ կամ գաղտնի, անհատին, կամ երրորդ կողմին: Եթե նրան երկար ջանքերից հետո չի հաջողվում գտնել իրական սեփականատիրոջը կամ նրա ժառանգին, ապա նա պետք է դա բարեգործության տա, մտադրությամբ, որ պարգևը կտրվի իրական սեփականատիրոջը:

<u>Կաշառք առաջարկելը և վերցնելը</u>

Քադիին կամ դատավորին կաշառք տալը, որպեսզի նա աչք փակի ճշմարտության վրա կամ կեղծ մեղադրանք ներկայացնելը մեղք է, որովհետև այն առաջնորդում է ճնշման և անարդարության անհատի համար, ով ճիշտ է և տարածում է կոռուպցիա: Ալլահն ասում է. (Իմաստային մեկանաբանություն).

«**Եվ մի կերեք մեկը մյուսի ունեցվածքը անարդարացիորեն, ոչ էլ կաշառեք կառավարիչներին, որ դուք գիտակցաբար չուտեք մյուսների ունեցվածքի մի մասը մեղսորեն**»: (ալ-Բակարա 2:188)

Աբու Հուրեյրան (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Ալլահը անիծել է նրանց, ովքեր տալիս և ընդունում են կաշառք կապված դատի հետ»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ2/387;տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 5069)

قال الله تعالى: {وَلاَ تَأْكُلُواْ أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُواْ بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُواْ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ} البقرة/ 188. وعن أبي هريرة رضي الله عنه مرفوعا: " لعن الله الراشي والمرتشي في الحكم " رواه الإمام أحمد 2/387 وهو في صحيح الجامع 5069

:Ամեն դեպքում, վճարումները, որոնք կատարվել են հասնելու ճշմարտության կամ կանխել անարդարությունը, երբ գոյություն չունի այլ ուղղի, չեն ներառվել այս զգուշացման մեջ:

Մեր օրերում կաշառակերությունը այնքան է տարածվել, որ այն ավելի շատ հանդիսանում է եկամտի և կանոնավոր աշխատավարձի աղբյուր աշխատողների համար:Որոշ ընկերություններ նույնիսկ ներառում են կաշառակերությունը որպես իրենց բյուջեյի գործոն, տարբեր տեսակի ուղղություններ և որոշ գործաքներ չեն կարող սկսել կամ ավարտվել առանց կաշառքի: Կաշառքի պատճառով մեծ վնաս է հասցվում աղքատներին և շատ երաշխիքներ կոտրվում: Կաշառակերությունը հանդիսանում է կոռուպցիայի պատճառ, որի շնորհիվ աշխատակիցները գործում են ընդդեմ գործատուի և լավ ծառայություն են մատուցում, եթե որևէ մեկը կաշառք է տալիս – անհատը, ով մերժում է վճարել ստանում է ուշացած կամ ցածրորակ ծառայություն և մարդիկ, ովքեր հաջորդում են նրան, սակայն ցանկություն ունեն վճարելու, ծառայություն են ստանում նրանից առաջ: Կաշառակերության պատճառով գումարային գործարքները, որոնք նախատեսված են աշխատակիցների համար անցնում են առևտրի պատասխանատուների և նրանց գրպանները, ովքեր պատասխանատու են կատարելու ընկերության գնումները: Ապա, քիչ զարմանալի է, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) աղոթեց Ալլահին զրկել բոլոր նրանց, ներառվել են Նրա Գթաարտության մեջ: 'Աբդուլլահ իբն Ամրը, (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. 'Ալլահի անեծքը լինի նրան, ով տալիս է կաշառք և նրան, ով ընդունում է այն»: (Հաղորդեց Իբն Մաջահը, 2313; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 5114)

عن عبد الله بن عمرو رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " لعنة الله على الراشي والمرتشي " رواه ابن ماجة 2313

وهو في صحيح الجامع 5114.

<u>Ուժով հող զավթելը</u>

Երբ գոյություն չունի Ալլահի հանդեպ վախը, ուժը և խորամանկությունը աղետ են դառնում, որովհետև նա, ով ունի տվյալ հատկությունները կիրառում է դրանք, մյուսներին ճնշելու, այլոց ունեցվածքը բռնագրավելու համար, ներառելով հողը: Պատիժը ծայրահեղ խիստ է: 'Աբդուլլահ իբն Ումարը հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով գրավում է որևէ հողակտոր անօրինական ճանապարհով, Հարության Օրը Ալլահը այնպես է անում, որ երկիրը կուլ է տալիս նրան մինչ երկրի յոթերորդ խորքը»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի, տես ալ-Ֆաթհ 5/103)

عن عبد الله بن عمر مرفوعا:" من أخذ من الأرض شيئا بغير حقه خسف به يوم القيامة إلى سبع أرضين " رواه البخاري

Յալաա իբն Մուրրահը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով)հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց." Յուրաքանչյուրը, ով գրավում է ձեռքի ափի չափով հող, Ալլահը ասում է նրան փորել այն ըստ ալ-Տաբարաանիի. (Բերել այն երկրի յոթերորդ խորքը), այնուհետ Հարության Օրը նա դնում է նրա պարանոցի շուրջ,մինչ Ալլահը ավարտում է մարդկության դատը:" (Հաղորդեց ալ-Տաբարաանի ալ-Քաբիիր, 22/270; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի, 2719)

وعن يعلى بن مرة رضي الله عنه مرفوعا: " أيما رجل ظلم شبرا من الأرض كلفه الله أن يحفره (في الطبراني: يحضره) حتى آخر سبع أرضين ثم يطوقه يوم القيامة حتى يقضى بين الناس " رواه الطبراني في الكبير 270/22 وهو في صحيح الجامع 2719.

Նույնպես հետևյալը վերաբերվում է պիտակների և սահմանների փոփոխությանը, որպեսզի հողատարածքը մեծանա ի հաշիվ հարևանների, ինչպես նշում են Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերը. «Ալլահը անիծել է նրան, ով փոփոխում է հողատարածքի սահմանները»: (Հաղորդեց Մուսլի, Ալ-Նաուաուիի մեկնաբանությամբ 13/141)

" لعن الله من غير منار الأرض " رواه مسلم بشرح النووي 141/13.

<u>Բարեխոսության դիմաց նվեր ընդունելը</u>

Մարդկանց մեջ բարձր դիրք ունենալը Ալլահի օրհնությունը Իր ծառային, եթե նա երախտապարտ է: Ուղղիներից մեկը, որով անհատը կարող է երախտապարտ լինել տվյալ օրհնանքի համար,իր դիրքը ի շահ Մահմեդականների կիրառելն է: Սա հանդիսանում է հիմնական պատման մասը. «Ով, ձեզանից ի վիճակի է օգտակար լինել իր եղբորը, թող նա անի այդ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 4/1726)

" من استطاع منكم أن ينفع أخاه فليفعل " رواه مسلم 1726/4

Անհատը, ով իր դիրքը գործածում է օգնելու ուրիշներին կանխելով անարդարությունը կամ բարիք բերելով,առանց գործելու որևէ հարամ կամ խախտելու մյուսների

իրավունքները, կպարգևատրվի Ալլահից, այնքան, որքան նրա մտադրությունը անկեղծ է, ինչպես Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց մեզ. «Բարեխոսեք, դուք կպարգևատրվեք»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը, 5132, պատումը նույնպես հաղորդվում է ալ-Սահիհայում, տես Ֆաթհ ալ-Բարի, 10/450

" اشفعوا تؤجروا " رواه أبو داود 5132 والحديث في الصحيحين

Քիթաբ ալ-ադաբ, Բաաբ թաաուն ալ-մումինիին բաադուհում բաադան):

Թույլատրելի չէ ընդունել բարեխոսության փոխհատուցում: Հետևյալի վկայությունն է պատումը, որը հաղորդել է Աբու Ումաամահը (թող Ալլահը գոհանա նրանով). «Նա, ով որևէ մեկի համար բարեխոսում է, այնուհետ ընդունում է նվեր որպես փոխհատուցում, գործում է ռիբայի լուրջ տեսակ»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ 5/261; տես Սահիհ ալ Ջաամի 6292)

عن أبي أمامة رضي الله عنه مرفوعا: " من شفع لأحد شفاعة، فأهدى له هدية (عليها) فقبلها (منه) فقد أتى بابا عظيما من أبواب الربا ".

رواه الإمام أحمد 5/261 وهو في صحيح الجامع 6292.

Ոմանք հնարավորություն են առաջարկում, որպեսզի օգտակար լինեն իրենց դիրքով, գումարի դիմաց, որևէ մեկին աշխատանք գտնել կամ տեղափոխել մեկ գրասենյակից կամ տարածքից մյուսը կամ հիվանդի բուժման համար և այլն: Հիմնավոր կարծիք է, որ տվյալ փոխհատուցումը հարամ է, ըստ վերոհիշյալ Աբու Ումաամահի մեկնաբանության, որի հայտնի իմաստն է, որ

այս տեսակի նվերներ ընդունելը սխալ է, նույնիսկ, եթե նախօրոք ոչ մի համաձայնագիր չի հաստատվել: (Աբդ ալ-Ազիզ իբն Բազի բանավոր հայտարարություններից): Բարիքի դիմաց Ալլահի պարգևը հանդիսանում է բավարար դատաստանի օրը: պարգևը Ալլահից, բավարար է Դատաստանի: Մի տղամարդ եկավ ալ-Հասան իբն Սահլի մոտ խնդրելով նրան բարեխոսել մի խնդրում, որը նա կատարեց; այնուհետ տղամարդը եկավ շնորհակալություն հայտնելու: Ալ-Հասան իբն Սահլը ասաց նրան. «Ինչու՞ ես դու շնորհակալություն հայտնում մեզ: Մենք հավատում ենք, որը զաքյաթը տեղի է ունենում ի շնորհիվ դիրքի աստիճանի, այնպես ինչպես ի շնորհիվ ունեցվածքի»: (Իբն Մուֆլիհ, ալ-Աադաաբ ալ-Շարիյյահ, 2/176)

Հարկ է նշել, որ գոյություն ունի տարբերություն օրինական թղթաբանություն կատարողի վարձակալության և նրան փոխհատուցում վճարելու մեջ , որը գործ ունի ծառայողի օրինական վարձակալության և գումարի դիմաց անհատի դիրքը բարեխոսության համար կիրառելու մեջ, որը ինքնին հարամ է:

<u>Որևէ մեկին վարձելը և աշխատանքից օգտվելը, այնուհետ չվճարելը.</u>

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խրախուսում է արագ վճարել մարդկանց , ում վարձել են աշխատանքի համար: Նա ասաց. «Տվեք ծառայողին նրա վճարը մինչ նրա քրտինքի չորանալը»: (Հաղորդեց Իբն Մաջահ 2/817; տես նույնպես Սահիհի ալ-Ջաամի 1493)

" أعطوا الأجير أجره قبل أن يجف عرقه " رواه ابن ماجة 817/2

وهو في صحيح الجامع 1493.

Մահմեդական հասարակության մեջ ճնշման կամ անարդարության սովորական ձև է ծառայողի վարձի և նրա իրավունքների ձախողումը:Սա կարող է ունենալ մի քանի ձևերի միջոցով, օրինակ.

Ամբողջովին ծառայողի իրավունքները մերժելը, որտեղ նա չունի իր իրավունքների ապացույցը: Հնարավոր է այս աշխարհում նա կորցնի իր վճարը, սակայն Հարության Օրը Ալլահի դիմաց չի կորցնի: Այսպիսով, կեղեքիչը, ով կլանում է զոհի գումարը, առաջ կգա և նրա զոհը որպես փոխհատուցում ,կստանա նրա հասանաաթից, այսինքն կեղեքչի որոշ բարի արարքներ կավելացվեն զոհի հաշվին: Եթե հասանաաթը բավարար չէ, զոհի որոշ սայիաաթ, (վատ արարքներ) կավելացվեն կեղեքչին, հետո նրան կգցեն Դժոխք:

Ծառայողին չտալ լիարժեք իրավունքներ: Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Անեծք ալ-Մութաֆֆիֆիին, նրանց, ովքեր քիչ են տալիս չափի և կշռի մեջ նվազեցնում է մյուսների իրավունքները**»: (ալ-Մութաֆֆիֆիին 83:1)

قال الله تعالى: (وَيۡلٌ لِلۡمُطَفِّفِينَ) المطففين/1

Մեկ օրինակ է այն արարքը, երբ որոշ գործատուներ իրենց հայրենիքից որոշակի վարձով պայմանագրով ծառայողներ են բերում: Երբ մարդիկ սկսում են աշխատել նրա համար,

նա գնում և փոփոխում է պայմանագրերը, հաստատելու պայմանավորվածությունից ավելի ցածր աշխատավարձ: Ծառայողը մնում է, որովհետև նա չունի ընտրություն և իրենց իրավունքների ապացույց; ամենը, ինչ նրանք ի վիճակի են անել, Ալլահին բողոքելն է: Եթե գործատուն մահմեդական է և ծառայողը ոչ, տվյալ արարքը նշանակում է շեղել Ճշմարիտ ուղղուց և կրում է իր մեղքը:

Ծառայողին ստիպել կատարել լրացուցիչ աշխատանք կամ երկար ժամեր ավելացնել առանց վճարելու և տալ միայն հիմնական աշխատավարձը:

Որոշ գործատուներ հետաձգում են աշխատավարձը և տալիս են միայն երկար պայքարից , բողոքից, հետապնդումից և դատարանից հետո: Նրանց նպատակն է, որ ծառայողը դադարի պահանջել իր իրավական վճարը և խնդրանքը; կամ միգուցե նրանք ցանկություն ունեն ներդնել այդ գումարը տոկոսով: Մինչդեռ խեղճ ծառայողը ի վիճակի չէ գնել իր օրապահուստը կամ տուն ուղարկել որևէ բան իր կարիքավոր կնոջը և զավակներին, նրանց, հանուն ում նա հեռացել է օտար երկիր: Անեծք այն կեղեքիչներին այդ ցավալի Օրը: Աբու Հուրեյրան հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ալլահն ասում է. 'Գոյություն ունեն երեքը, ում ես հակառակ կլինեմ Հարության Օրը. մարդուն, ով խոսք է տալիս երդվելով Իմ անունով և այնուհետ կոտրում է և մարդուն, ով ստրկության է վաճառում ազատ մարդուն և պահում է գումարը և մարդուն, ով վարձում է մեկ ուրիշին և օգուտ է քաղում նրա աշխատանքից և չի վճարում նրա վարձը»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես Ֆաթհ ալ-Բաարի, 4/447)

روى أبو هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: " قال الله تعالى: ثلاثة أنا خصمهم يوم القيامة رجل أعطى بي ثم غدر ورجل باع حرا وأكل ثمنه ورجل استأجر أجيرا فاستوفى منه ولم يعطه أجره " رواه البخاري

Զավակներին հավասար նվերներ չտալը

Ոմանք, նվերների տեսքով հովանավորություն են ցուցաբերում իրենց մի քանի զավակներին: Ըստ տարածված կարծիքի, դա հանդիսանում է հարամ, այնքան ժամանակ, մինչ գոյություն չունի հիմնավոր պատճառ, ինչպես զավակը ունի ավելի մեծ կարիք, քան մյուսները հիվանդության , պարտքի, պատճառով կամ Ղուրանը հիշատակելու, աշխատանք չգտնելու, մեծ ընտանիք ունենալու, ուսանող լինելու պատճառով և այլն: Երբ հայրը իր զավակներից մեկին, ով կարիքի մեջ է որևէ բան է տալիս, նա պետք է մտադրություն ունենա նմանատիպ նվեր տալ մյուս զավակներին: Տվյալ սկզբունքի ընդհանուր ապացույցը երևան է գալիս աայահի մեջ (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Եղեք արդար, դա ավելի մոտ է առաքինությանը և վախեցեք Ալլահից**»: (ալ-Մաաիդաh 5:8) Յուրահատուկ վկայություն կարելի է գտնել ալ-Նուման իբն Բաիիրի (թող Ալլահը գոհանա նրանով) զեկույցի մեջ, ում հայրը նրան բերեց Ալլահի Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ և ասաց. «Ես իմ այս որդուն իմ ստրուկն եմ տվել»: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հարցրեց նրան. «Արդյո՞ք դու քո բոլոր զավակներին տվել ես նմանատիպ նվեր»: Նա ասաց. «Ոչ»: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն)ասաց. «Այդ դեպքում ետ վերցրու նվերը»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես ալ-ֆաթհ 5/211): Ըստ մեկ այլ զեկույցի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.

«Վախեցեք Ալլահից և արդար եղեք ձեր զավակների նկատմամբ», այսպիսով նա հեռացավ և ետ վերցրեց իր նվերը: (ալ-Ֆաթհ 5/211) Ըստ երրորդ զեկույցի նա ասաց. «Մի խնդրեք ինձ վկա լինել , քանի որ ես վկա չեմ լինի անարդարության»: (Սահիհի Մուսլիմ, 3/1243) Ըստ Իմաամ Ահմեդի, (թող Ալլահը գթա նրան), ժառանգության պարագայում արական սեռի զավակներին տրվում է երկակի մասնաբաժին, քան իգական սեռի զավակներին (Աբու Դաուդ, Մասաահիլ ալ-Իմաամ Ահմեդ 204)

عن النعمان بن بشير رضي الله عنهما أن أباه أتى به إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال " إني نحلت ابني هذا غلاما (أي وهبته عبدا كان عندي) فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم أكل ولدك نحلته مثله ؟ فقال لا فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم فأرجعه " رواه البخاري.

وفي رواية فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم " فاتقوا الله واعدلوا بين أولادكم " قال فرجع فرد عطيته. البخاري.

وفي رواية " فلا تشهدني إذا فإني لا أشهد على جور " صحيح مسلم 3/1243.

; Իմաամ Իբն ալ-Քայյիմը իր աշխատության մեջ ավելի մանրամասն բացատրեց սա: Սակայն գոյություն ունեն ընտանիքներ, որտեղ հայրերը Ալլահի վախ չունեն և նրանց հովանավորությունը զավակների միջև առաջացնում է խանդ և ատելություն: Հայրը կարող է մեկ զավակին ավելի շատ բան տալ, որովհետև նա նման է հորեղբայրներին և ավելի քիչ մյուսներին, որովհետև նա նման է մորեղբայրներին կամ նա կարող է մեկ կնոջ զավակներին

ավելի շատ բան տալ, և ավելի քիչ մյուս կնոջ զավակներին; կամ նա կարող է մեկ կնոջ զավակների ուղարկել մասնավոր դպրոց և ոչ թե մյուս կնոջ զավակներին: Սա, ի վերջո դեմ կլինի նրան, որովհետև մեծամասնությամբ ,նա, ում նման կերպով զրկվել է, հարգանք չի տածի իր հոր նկատմամբ կամ ապագայում նրան լավ չի վերաբերվի: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) մի տղամարդու, ով հովանավորում էր իր որդիներից մեկին հարցրեց, «Արդյո՞ք դու ցանկություն չունես, որպեսզի քո բոլոր զավակները հավասարապես հարգեն քեզ»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ 4/269; տես նույնպես Սահիհի ալ-Ջաամի 1623)

قال عليه الصلاة والسلام لمن فاضل بين أولاده في العطية "...أليس يسرك أن يكونوا إليك في البر سواء...". رواه الإمام أحمد 4/269

وهو في صحيح مسلم رقم 1623

<u>Մարդկանցից անպատեհ գումար խնդրելը</u>

Սահլ իբն ալ-Հանզալիըան (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով մարդկանցից գումար է խնդրում ,երբ նա ունի այն, ինչ բավարար է նրա համար, միայն խնդրում է Դժոխքի ավելի շատ խարույկներ»: Նրանք հարցրեցին նրան,«Օվ Ալլահի Մարգարե, ո՞րն է բավարարը, որպեսզի նա ստիպված չլինի խնդրել ավելին»: Նա ասաց. «Բավարար սնունդ ճաշի և նախաճաշի համար»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը 2/281; տես նույնպես Սահիհի ալ-Ջաամի 6280) Իբն Մասուդը (թող Ալլահը գոհանա նրանով), հաղորդեց ,որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ով մարդկանցից գումար է

խնդրում,երբ նա ունի բավարարը իր համար, Դատաստանի Օրը կգա դեմքի քերծվածքներով և կտրվածքներով»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ, 1/388; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 6255)

عن سهل بن الحنظلية رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم "من سأل وعنده ما يغنيه فإنما يستكثر من جمر جهنم قالوا وما الغنى الذي لا تنبغي معه المسألة قال قدر ما يغديه ويعشيه" رواه أبو داود 2/281 وهو في صحيح الجامع 6280، وعن ابن مسعود رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم " من سأل وله ما يغنيه جاءت يوم القيامة خدوشا أو كدوشا في وجهه " رواه الإمام أحمد 1/388 انظر صحيح الجامع 6255.

Որոշ մուրացկաններ գալիս են մզկիթ, իրենց բողոքներով խանգարում են մարդկանց երկրպագությանը, նրանցից ոմանք ստում են, բերում են կեղծ թղթեր և երկար պատմություններ են պատմում; նրանցից ոմանք բաժանում են իրենց ընտանիքի անդամներին տարբեր մզկիթներով, այնուհետ նրանք վերամիավորվում են և շարժվում են այլ մզկիթներ: Այդ մարդկանցից ոմանք, փաստացի կարող են ապահովված լինել այն աստիճան, որի մասին տեղյակ է միայն Ալլահը; միայն նրանց մահից հետո, մյուսները գտնում են այն, ինչ նրանք թողել են: Մինչդեռ , գոյություն ունեն այլոք, ովքեր իրոք կարիքի մեջ են, սակայն մարդիկ տեղյակ չեն և կարող են կարծել, որ նրանք ունեն բավարար ամեն ինչ, որովհետև նրանք չափից հպարտ են և բոլորովին չեն խնդրում մարդկանց; ոչ ոք տեղյակ չէ նրանց իրական իրավիճակից, ուստի ոչ ոք նրանց բարեգործություն չի տալիս:

<u>Վարկ վերցնել, առանց վերադարձնելու մտադրության</u>

Շատ կարևոր է մյուսի նկատմամբ ունեցած պարտքը Ալլահի առջև, այնքան, որ եթե անհատը թերանում է Ալլահի հանդեպ իր պարտականությունների մեջ, նրան ներվում է , եթե նա զղջում է, սակայն, երբ հարցը հասնում է մարդկանց իրավունքներին, նա պետք է լրացնի դրանք մինչ գա Օրը, երբ դինարը և դրահմը կլինեն ապարդյուն և միայն հասանաաթը և սայիաաթը (բարի և չար արարքները)հաշվի կառնեն: Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն).

«**Իրոք, Ալլահը պատվիրում է, որ դուք պետք է ետ մատուցեք հույսերը նրանց ում պարտք եք** ...» (ալ-Նիսաա 4:58)

(إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا) النساء /58

Մեր հասարակության տարածված խնդիրներից մեկը վարկերի տվյալ պատահական մոտեցումն է; ոմանք վարկ են վերցնում ոչ թե որպես հրատապ անհրաժեշտություն, այլ որովհետև նրանք ցանկություն ունեն ընդլայնել իրենց գործը կամ մյուսներին նմանվելով գնել այս կյանքի նոր մեքենաները կամ կահույքը կամ այլ ժամանակավոր պերճանքներ: Հաճախ այս մարդիկ իրենց թույլատրում են ապառիկ ծրագրերի շփոթություն, որը կասկածելի կամ միգուցե նույնիսկ հարամ է:

Վարկերի պատահական մոտեցումը առաջնորդում է մարդկանց հետաձգել վճարումները, որն էլ իր հերթին տանում է կորստի և մյուսների նյութական

կործանման:Զգուշացնելով տվյալ արարքի հետևանքների մասին Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով վերցնում է մարդկանց գումարը վերադարձնելու նպատակով, Ալլահը կվերադարձնի նրան, սակայն նա, ով վերցնում է մարդկանց գումարը վատնելու մտադրությամբ, Ալլահը կավերի նրան»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի; տես Ֆաթհ ալ-Բաարի, 5/54)

قال النبي صلى الله عليه وسلم محذرا من عاقبة هذا العمل: " من أخذ أموال الناس يريد أداءها أدى الله عنه ومن أخذ يريد إتلافها أتلفه الله " رواه البخاري

Մարդիկ վարկի փաստարկը թեթև են տանում, սակայն Ալլահի դիմաց այդ լուրջ խնդիր է, այնքան շատ, որ նույնիսկ շահիիդը, (նահատակը) իր իսկայական պարգևով հանդերձ և բարձր դիրքով զերծ չէ պարտքի հետևանքներից:Տվյալ վկայությունը կարելի է տեսնել պատման մեջ. «Փառք Ալլահին, Ով հայտնել է պարտքի լրջությունը: Մեկի անունով, Ում ձեռքին է իմ հոգին, եթե մարդը մահանում է Ալլահի ուղղում, ապա կոչեք կյանքի, այնուհետ սպանեք կրկին և կյանքի կոչեք կրկին, այնուհետ սպանեք երրորդ անգամ, սակայն նա ունի պարտք,նրան չեն ընդունի Դրախտ, մինչ նրա պարտքը վճարվում էր»: (Հաղորդեց ալ-Նիսաաի, տես ալ-Մուջթաբաա 7/314 և Սահիիհ ալ-Ջաամի 3594)

" سبحان الله ماذا أنزل الله من التشديد في الدين والذي نفسي بيده لو أن رجلا قتل في سبيل الله ثم أحيي ثم قتل ثم أحيي ثم قتل وعليه دين ما دخل الجنة حتى يقضى عنه دينه " رواه النسائي انظر المجتبى 314/7 وهو في صحيح الجامع 3594.

Այժմ արդյո՞ք վատնողները չեն վախենա նմանատիպ պատահական մոտեցումից:

Կլանել հարամ ունեցվածքը

Անհատը, ով չի վախենում Ալլահից, անհոգ է թե որտեղից է նա վաստակում գումարը, կամ ինչպես է վատնում այն; նրա միակ հոգսը բանկային բալանս ավելացնելն է, նույնիսկ, եթե այն հարամ է և գողությամբ ձեռքբերված հիվանդագին միջոցներով, կաշառակերությամբ, շորթմամբ, կեղծիքով, հարամ արտադրանքի վաճառքով, ռիբայով, վաշխառությամբ, որբերի ունեցվածքի կլանմամբ, հարամ միջոցների աշխատանքով, օրինակ բախտագուշակությամբ, երգեցողությամբ, անբարոյականությամբ, Մահմեդականների գանձարանի կամ հասարակական ունեցվածքի գողությամբ, հարկադրաբար գումարի շորթմամբ կամ բարձրաճաշակ առևտրի մարտավարությամբ, մուրացկանությամբ, երբ գոյություն չունի որևէ կարիք և այլն: Այնուհետ նա սնունդ , հագուստ և փոխադրամիջոցներ է գնում տվյալ հիվանդագին գումարով և կառուցում կամ վարձում է բնակարան և կահավորում է այդ և իր ստամոքսը լցնում է հարամ սնունդով: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ցանկացած մարմին, որը աճում է հիվանդագին վաստակից ավելի արժանի է լինել Դժոխքի-կրակով…» (Հաղորդեց ալ-Տաբարանի ալ-Քաբիր աշխատության մեջ, 19 /136; տես նույնպես Սահիիհ ալ Ջաամի, 4495)

قال النبي صلى الله عليه وسلم: " كل لحم نبت من سحت فالنار أولى به... " رواه الطبراني في الكبير 136/19 وهو في صحيح الجامع 4495

: Հարության Օրը յուրաքանչյուրին կհարցնեն, թե ինչպես է նա գումար վաստակել և ինչ է վատնել և նա կլինի կործանված և կորած: Յուրաքանչյուրը, ով դեռ ունի հարամ գումար, պետք է շտապի ազատվել դրանից, եթե դա որևէ մեկի պարտքն է, այնուհետ նա պետք է շտապի վերադարձնել այն և թողություն խնդրել մինչ Օրվա գալը, երբ դինարը և դրհամը կլինի անարժեք և ամենը կհաշվարկվի որպես հասանաթ և սայիաթ:

<u>Խամր, նույնիսկ մեկ կաթիլ ըմպելը</u>

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն).«...**Հարբեցուցիչները, ամեն տեսակի ոգելից խմիչքները, խաղամոլությունը, ալ-անսաաբ (զոհաբերության սեղանները կուռքերին) և այլն. Ալ-ազլաամ (նետերը, բախտ կամ որոշում փնտրելու համար) Սատանայի զզվելի ձեռքի աշխատանքն է: Այսպիսով խստորեն խուսափեք ամենից, որը նողկանք է. Որպեսզի դուք հաջողակ լինեք**»: (ալ-Մաայիդահ 5:90)

قال الله تعالى: {إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالأَنصَابُ وَالأَزْلاَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ} المائدة/90

Այդ ամենի խուսափման հրամանը արգելված լինելու խիստ ցուցումն է: Խամրը "գինին, ոգելից խմիչքները համեմատվում է ալ-անսաաբի հետ, որը հանդիսանում է

քուֆարի կուռքերը, գոյություն չունի ոչ մի արդարացում նրանց, ովքեր վիճում են, պնդելով, որ Ղուրանը չի ասում դրանց արգելված լինելու մասին, այլ մեզ միայն ասում է խուսափել:

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես խիստ զգուշացնում է նրան,ով խամր է ըմպում: Ջաբիրը հաղորդեց, որ նա ասաց. «Ալլահը խոստացել է մեկին, ով ըմպում է խամր, որ Նա կստիպի նրան ըմպել խիբաալի ցեխը»: Մարդիկ հարցրեցին, «Օվ Ալլահի Մարգարե, ի՞նչ է խիբալի ցեխը»: Նա ասաց. «Դժոխքի մարդկանց քրտինքը կամ Դժոխքի մարդկանց հյութը»: (Հաղորդեց Մուսլիմ, 3/1587) Իբն Աբբասը հաղորդեց,որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ով կնքում է մահկանացուն և սովորություն ունի խամր ըմպել, նա կհանդիպի Ալլահին ինչպես մեկը, ով երկրպագում է կուռքերին»: (Հաղորդեց ալ-Տաբարանի 12/45; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 6525)

عن جابر مرفوعا: "... إن على الله عز وجل عهدا لمن يشرب المسكر أن يسقيه من طينة الخبال " قالوا: يا رسول الله وما طينة الخبال ؟ قال: " عرق أهل النار أو عصارة أهل النار " رواه مسلم 3/1587. وعن ابن عباس مرفوعا: " من مات مدمن خمر لقي الله

وهو كعابد وثن " رواه الطبراني 12/45 وهو في صحيح الجامع

6525.

Այժմ, գոյություն ունեն խամրի շատ տեսակներ, արաբերեն և այլ լեզուներով, ինչպես գարեջուր, ջիահ, ոգելից խմիչք առաք, վոդկա, շամպայն և այլն: Տվյալ ումմայի մեջ գոյություն ունի անհատի տեսակ, որին նկարագրել է

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն). «Իմ ումմայի որոշ մարդիկ կըմպեն խումար, կոչելով այդ այլ անունով»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ 5/342; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 5453)Այսպիսով նրանք կարող են խումարի փոխարեն կոչել այն «ոգիներ» որպես փաստերի աղավաղման և ստի ջանք: Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Նրանք, կարծում են խաբել Ալլահին և նրանց, ովքեր հավատում են,մինչդեռ նրանք միայն ստում են իրենք իրենց և չեն ընկալում**»: (ալ-Բակարահ 2:9)

" ليشربن ناس من أمتي الخمر يسمونها بغير اسمها " رواه الإمام أحمد 342/5 وهو في صحيح الجامع 5453. فهم يطلقون عليها مشروبات روحية بدلا من الخمر تمويها وخداعا (يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ (9)).

Իսլամը տվյալ խնդրի շուրջ խիստ սահմաններ է դնում և վարվում է որոշիչ կերպով, այնպես, չլինի թոյւրիմացություն: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Յուրաքանչյուր հարբեցուցիչ խումար է և յուրաքանչյուր հարբեցուցիչ հարամ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1587)

" كل مسكر خمر وكل مسكر حرام " رواه مسلم 3/1587

Յուրաքանչյուր բան, որը կարող է ազդել մտքի մշուշապատմանը, հարամ է, անկախ մեծ կամ փոքր քանակության: (Պատում «Յուրաքանչյուր բան, որը պատճառ է հարբեցուցչի մեծ կամ փոքր քանակության, հարամ է», հաղորդել է Աբու Դաուդը h. 3681; տես Սահիիհ Աբի Դաուդ, h.3128)

" ما أسكر كثيره فقليله حرام" رواه أبو داود رقم 3681 وهو في

صحيح أبي داود رقم 3128]

Անկախ տարբեր անունների, դրանք բոլորը վերաբերվում են մեկ բանի, որի իշխանությունը լավ հայտնի է:

Վերջապես Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նախազգուշացնում է իրապարակել նրանց, ովքեր ըմպում են խամր: «Ով ըմպում է խամր և հարբում է, նրա աղոթքները ընդունելի չեն լինում քառասուն օր և եթե նա կնքում է մահկանացուն, նա մտնում է Դժոխք և , եթե նա ապաշխարհում է , Ալլահը ընդունում է նրա ապաշխարհությունը: Եթե նա կրկին է ըմպում և կրկին հարբում է , նրա աղոթքները ընդունելի չեն լինում քառասուն օր և եթե նա կնքում է մահկանացուն, նա մտնում է Դժոխք և եթե նա ապաշխարհում է, Ալլահը ընդունում է նրա ապաշխարհությունը: Եթե նա կրկին ըմպում և կրկին հարբում է, նրա աղոթքները ընդունելի չեն լինի քառասուն օր և եթե նա կնքում է մահկանացուն, նա մտնում է Դժոխք և եթե նա ապաշխարհում է, Ալլահը ընդունում է նրա ապաշխարհությունը: Եթե նա ըմպում է չորրորդ անգամ, Ալլահը խոստանում է, որ Հարության Օրը ստիպել նրան ըմպել խիբաալի ցեխը: Մարդիկ հարցրեցին, «Ով Ալլահի Մարգարե, ի՞նչ է խիբաալի ցեխը»: Նա ասաց. «Դժոխքի մարդկանց հյութը»: (Հաղորդեց Իբն Մաջահը, h. 3377; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 6313)

قال عليه الصلاة والسلام: " من شرب الخمر وسكر لم تقبل له صلاة أربعين صباحا وإن مات دخل النار فإن تاب تاب الله عليه وإن عاد فشرب فسكر لم تقبل له صلاة أربعين صباحا فإن مات دخل النار فإن

تاب تاب الله عليه وإن عاد فشرب فسكر لم تقبل له صلاة أربعين صباحا فإن مات دخل النار فإن تاب تاب الله عليه وإن عاد كان حقا على الله أن يسقيه من ردغة الخبال يوم القيامة قالوا يا رسول الله وما ردغة الخبال قال: عصارة أهل النار. رواه ابن ماجة رقم 3377 وهو في صحيح الجامع 6313.

<u>**Ոսկյա և արծաթյա տարրաների կիրառությունը կամ դրանցով սնվելը և ըմպելը.**</u>

Մեր օրերում հազիվ թե գոյություն ունենա մեկ տուն, որը զերծ լինի ոսկյա և արծաթյա կամ դրանցից բաղկացած տարրաներից: Նույնը վերաբերվում է հարուստների տներին և հյուրանոցներին: Նմանատիպ առարկաները դարձել են յուրահատուկ նվեր, որոնք մարդիկ տալիս են միմյանց հատուկ առիթների դեպքում: Ոմանք իրենց տներում չունեն այս առարկաները, սակայն նրանք գործածում են դրանք այլ մարդկանց մոտ, երբ նրանց ճաշի են հրավիրում: Սրանք բոլորը գործողություններ են, որոնք Իսլամում հանդիսանում են հարամ: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խիստ նախազգուշացրել է նմանատիպ տարրաների կիրառման վերաբերյալ: Ումմ Սալամահն հաղորդեց, որ նա ասաց. «Նա, ով սնվում կամ ըմպում է ոսկյա կամ արծաթյա տարրաներով, Դժոխքի կրակն է դնում իր որովայնի մեջ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1634)

فعن أم سلمة مرفوعا: " إن الذي يأكل أو يشرب في آنية الفضة والذهب إنما يجرجر في بطنه نار جهنم " رواه مسلم 3/1634.

Տվյալ կանոնը վերաբերվում է յուրաքանչյուր տարրայի կամ անոթի,որոնք պատրաստված են ոսկուց կամ արծաթից, ինչպիսիք են ափսեները, պատառաքաղները, գդալները, դանակները, սկուտեղները որոնցով հյուրերին մատուցում են սնունդը, քաղցրեղենի տուփերը, որոնք տալիս են հարսանյաց հյուրերին և այլն:

Ոմանք կարող են ասել «Մենք չենք կիրառում դրանք մենք ուղղակի դնում ենք դրանք ապակե պահարանների մեջ»: Ցանկացած հնարավորություն կանխելու համար սա համարվում է անթույլատրելի: (Աբդալ Ազիիզ իբն Բաազի հայտարարությունը):

<u>**Կեղծ վկայությունը**</u>

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն).«…**Այսպիսով,խուսափեք կուռքերին երկրպագելու նողկանքից և խուսափեք սուտ ճառերից,կեղծ հայտարարություններից –հունաֆաա Լիլլահ այսինքն, երկրպագել միայն Ալլահին, երկրպագության մեջ զուգընկեր չկարգել Նրան և այլն** …» (ալ-Հաջ 22:30-31)

'Աբդ ալ-Ռահմաան իբն Աբի Բաքրահը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա հորով), հաղորդեց, որ իր հայրը ասաց. «ՄենքԱլլահի Մարգարեի (Խ.Ա.Ո. Ն) հետ էինք , երբ նա ասաց. 'Ես վախենում եմ ձեզ համար երեք մեծ մեղքերից'- երեք անգամ.'Ալլահին զուգընկեր տալուց, անհնազանդությունից ծնողներին և -' նա թիկնած էր, սակայն այդ պահին ուղղվեց և ասաց.'- և կեղծ վկայություն տալուց:' Նա շարունակեց կրկնել սա այնպիսի եռանդով,

որ մենք ցանկություն ունեցանք որ նա, հանուն իրեն դադարեցնի»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին տես ալ-Ֆաթհ 5/261)

قال الله تعالى: {فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ} الحج/٣٠-٣١، وعن عبد الرحمن بن أبي بكرة رضي الله عنهما عن أبيه قال: كنا عند رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال:" ألا أنبئكم بأكبر الكبائر " ثلاثا " الإشراك بالله وعقوق الوالدين ــ وجلس وكان متكئا ــ فقال: ألا وقول الزور قال فما زال يكررها حتى قلنا: ليته سكت " رواه البخاري

Կեղծ վկայության զգուշացումը նա բազմիցս արտաբերեց, որովհետև մարդիկ այն շատ թեթև էին ընդունում և գոյություն ունեն այդպես վարվելու բազմաթիվ դրդապատճառներ, ինչպիսիք են ատելությունը և նախանձը: Կոռուպցիայի արդյունքը իրոք, մեծ է. որքան մարդ է կորցրել իր իրավունքները կեղծ վկայության պատճառով: Որքան անմեղ մարդկանց են անարդար վերաբերվել և որքան շատ մարդիկ են ստացել այն ինչին արժանի չէին դրա պատճառով :

Տվյալ թեթևության օրինակ է, այն ինչ երբեմն տեղի է ունենում դատարաններում, երբ անհատը կարող է ասել որևէ մեկին, ում այդ պահին հանդիպել է, «Վկայիր ինձ համար և ես կվկայեմ քեզ համար»: Այսպիսով մեկը կարող է վկայել մյուսի համար այն դեպքում, երբ նա չունի անհրաժեշտ տեղեկություն այն մասին, թե ինչ է իրականում պատահել, ինչպես վկայել, որ տվյալ անհատը ունի հողակտոր կամ տուն կամ ասել, որ նրան երբեք չի տեսել մինչ դատը: Սա հանդիսանում է սուտ և կեղծ

վկայություն, մինչդեռ վկայությունը պետք է լինի այնպես, ինչպես նկարագրել է Ալլահի Գիրքը. «...**մենք վկայում ենք այն, ինչի մասին մենք տեղյակ ենք**...» (Յուսուֆ 12:81)

(وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا) يوسف / 81.

<u>Երաժշտական գործիքներ և երաժշտություն լսելը</u>

Իբն Մասուդը (թող Ալլահը գոհանա նրանով) սովորություն ուներ երդվել Ալլահով, որը հանդիսանում է այայահ «**Եվ մարդկության մեջ նա է,ով վարում է դատարկախոսություն, որպեսզի մոլորեցնի մարդկանց Ալլահի Ուղղուց**...» (Լուկման 31:6), ինչը վերաբերվում է երգեցողությանը: Աբու Աամիրը և Աբու Մաալիք ալ-Աշարին, (թող Ալլահը գոհանա նրանցով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Իմ ումմայի մեջ կլինեն նրանք, ովքեր թույլատրելի կդարձնեն ալ-հիրա անբարոյականությունը կամ զինաիր, մետաքսը, խամրը և երաժշտական գործիքները...» (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես. Ալ Ֆաթհ 10/51) Անասը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Այս ումմահի մեջ կլինեն երկրաշարժերի, քարերի անձրևների և այլանդակության ,կենդանիների փոխակերպման պատիժներ; դա տեղի է ունենում, երբ մարդիկ ըմպում են խամր, ունկնդրում են երգչուհիներին և երաժշտական գործիքներ են նվագում:"(Տես ալ-Սիլսիլահ ալ-Սահիհիահ 2203; վերագրվում է Իբն Աբիլ Դունյայի, դհամ ալ-Մալաահի, պատումը հաղորդել է ալ-Թիրմիզին h. 2212):

كان ابن مسعود رضي الله عنه يقسم بالله أن المراد بقوله تعالى (ومن الناس من يشتري لهو الحديث ليضل عن سبيل الله) هو الغناء [تفسير

ابن كثير 333/6] وعن أبي عامر وأبي مالك الأشعري رضي الله عنهما عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: " ليكونن من أمتي أقوام يستحلون الحر والحرير والخمر والمعازف... " رواه البخاري.
وعن أنس رضي الله عنه مرفوعا: " ليكونن في هذه الأمة خسف وقذف ومسخ وذلك إذا شربوا الخمور واتخذوا القينات وضربوا بالمعازف " انظر السلسلة الصحيحة 2203 وعزاه إلى ابن أبي الدنيا في ذم الملاهي والحديث رواه الترمذي رقم 2212.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) արգելեց «քուբահ» (թմբուկի տեսակ) և նկարագրեց ֆլեյտան ինչպես անբարոյական հիմարի ձայն: Այնպիսի վաղ մտածողներ, որոնցից է Իմաամ Ահմեդը, (թող Ալլահը գթա նրան), հայտնեց, որ այնպիսի երաժշտական գործիքները ինչպիսիք են ուդը, (ջնարը) տանբուրը (երկար լարային գործիք), եղեգյա ֆլեյտան, ռաբաաբը (ջութակ հիշեցնող լարային գործիք) և ծնծղան հարամ են; անկասկած, այնպիսի ժամանակակից գործիքները ինչպիսիք են ջութակը, քանոնը (լարային երաժշտական գործիքը), երգեհոնը, դաշնամուրը, կիթառը և այլն նույնպես ներառված են Մարգարեի արգելված երաժշտական գործիքների մեջ, որովհետև նրանց ազդեցությունը և զարկը ավելի մեծ է քան պատման մեջ նշված հնագույն երաժշտական գործիքները: Դրանք հանդիսանում են ավելի հարբեցնող քան խամրը ,ինչպես նշել են այնպիսի գիտնականը, ինչպիսին է Իբն ալ-Քայյիմը: Անկասկած արգելքը և ներառված մեղքը ավելի հսկայական է դառնում, երբ երաժշտությունը ընթանում է երգեցեղությամբ և երգչուհիների ձայներով և ավելի վատ է, երբ խոսքերը խոսում են սիրո մասին և նկարագրում են

մարմնական գեղեցկությունը: Ուստի, գիտնականները ասում են, որ երգեցողությունը սփռում է զինայի (անբարոյականության կամ անառակության) ուղղի և որ ավելացնում է փարիսեցիությունը մարդկանց սրտերում: Ընդհանրապես, մեր ժամանակներում երաժշտությունը և երգեցողությունը հանդիսանում են մեծ գայթակղություններից մեկը:

Շատ դժվար է այն փաստը, որ այժմ երաժշտությունը հանդիսանում է շատ այնպիսի առարկաների, ինչպիսիք են ժամացույցները, դռան զանգերը երեխաների խաղալիքները, համակարգիչները, հեռախոսները և այլնի մի մասը և խուսափումը պահանջում է մեծ վճռականություն: Ալլահը հանդիսանում է օգնության աղբյուր:

<u>**Բամբասանք և վատաբանություն**</u>

Շատ հավաքույթներ իրենցից ներկայացնում են Մահմեդականների բամբասանքի և նրանց պատվի զրպարտության վայր: Ալլահը արգելել է սա Իր ստրուկներին և նկարագրել է ամենաստոր նմանությունը ,հեռացնելու այդ: Նա ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն). «**...մի բամբասեք միմյանցից: Արդյո՞ք ձեզանից որևէ մեկը ցանկություն ունի ուտել իր հանգուցյալ եղբոր մարմինը: Դուք կատեք դա**...» (ալ-Հուջարաաթ 49:12)

(وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ) الحجرات/12.

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) բացատրեց տվյալ այայահի իմաստը: Նա ասաց. «Արդյո՞ք դուք տեղյակ եք, թե ինչ է ղիբահը, բամբասանքը կամ վատաբանությունը»: Նրանք ասացին, «Ալլահը և Նրա Մարգարեն տեղյակ են լավագույնս»: Նա ասաց. «Որևէ բան ասել ձեր եղբոր մասին, որը նա ցանկություն չունի ի ցույց դնել»: Նրան հարցրեցին. «Իսկ ի՞նչ ես դու կարծում, որ նրա մասին ասվածը ճշմարտություն է հանդիսանում»: Նա ասաց, «Եթե նրա մասին ձեր ասածը ճշմարտություն է, ապա դա հանդիսանում է բամբասանք, և, եթե այն ինչ դուք ասում եք նրա մասին ճշմարտություն չէ, ապա այն սուտ է»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 4/2001)

" أتدرون ما الغيبة ؟ قالوا الله ورسوله أعلم. قال: ذكرك أخاك بما يكره قيل: أفرأيت إن كان في أخي ما أقول ؟ قال: إن كان فيه ما تقول فقد اغتبته وإن لم يكن فيه فقد بهته " رواه مسلم 2001/4.

Բամբասանքը կամ վատաբանությունը նշանակում է մահմեդականի մասին որևէ բան ասել, որը հնարավոր է ճշմարտություն լինի սակայն,որի մասին նա ցանկություն չունի խոսել, լինի դա իր արտաքին տեսքը, նրա հավատարմությունը կրոնին, աշխարհիկ գործերը, ինքը, իր վարքը կամ բնավորությունը: Գոյություն ունեն բամբասանքի շատ ձևեր, ներառելով անհատի սխալների խոսակցությունը և ծաղրի նպատակով նմանակելը:

Մարդիկ ղիիբահի խնդիրը թեթև են ընդունում, չնայած Ալլահի կողմից այն շատ կարևոր է, ինչի մասին նշել են Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերը. «Գոյություն ունեն յոթանասուն երկու տեսակի ռիբա, որոնցից վերջինը

այնքան վատն է, որքան տղամարդու և իր մոր միջև տեղի ունեցող սեռական հարաբերությունը և որից վատագույնը, երբ տղամարդը զրպարտում է իր եղբոր պատիվը»: (Սիլսիլահ ալ-Սահիհ 1871)

" الربا اثنان وسبعون بابا أدناها مثل إتيان الرجل أمه وإن أربى الربا استطالة الرجل في عرض أخيه " السلسلة الصحيحة 1871.

Յուրաքանչյուրը, ով ներկա է լինում հավաքույթին, որտեղ տեղի է ունենում բամբասանքը, նա պետք է «արգելի այն, ինչը չարիք է» և պաշտպանի իր բացակա եղբորը: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խրախուսեց մեզ անել սա, երբ նա ասաց. «Նա, ով պաշտպանում է իր մահմեդական եղբոր պատիվը, Ալլահը պաշտպանում է նրա դեմքը կրակից Հարության Օրը»: (Հաղորդեց Ահմեդ, 6/450; տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 6238)

" من رد عن عرض أخيه رد الله عن وجهه النار يوم القيامة " رواه أحمد 6/450 وهو في صحيح الجامع 6238.

<u>Զրպարտություն</u>

Որոշ մարդիկ շարունակում են կրկնել մյուսների խոսքերը, պատճառ հանդիսանալով մարդկանց խնդիրների, որը հանդիսանում է մարդկանց խզված հարաբերությունների և ատելության զգացման աճի պատճառ: Ալլահը հանդիմանում է նրան, ով այդպես է վարվում (Իմաստային մեկնաբանություն). «**Եվ մի հնազանդվիր յուրաքանչյուրին, ով շատ է երդվում- և համարվում է անարժեք, զրպարտիչ, անցնում է զրպարտության** »: (ալ-Քալամ 68:10-11)

Հուդայֆիան հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ոչ մի ականջ դնող չի մտնի Դրախտ»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին տես ալ-Ֆաթհ 10/472; «Ականջ դնողը» այստեղ վերաբերում է անհատին, ով ականջ է դնում այլոց առանց նրանց իմացության, այնուհետ գնում և պատմում է մյուսներին, թե ինչ է լսել):

Իբն Աբբասը ասաց. «Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անցնում էր Մեդինայի այգիներից մեկով և լսեց երկու մարդկանց ձայն, ում պատժում էին իրենց գերեզմաններում: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նրանց պատժում են, սակայն ոչ մեծ մեղքի համար; նրանցից մեկը սովորություն չուներ իրեն մաքրել փոքր կարիքից հետո և մյուսը սովորություն ուներ տարածել վնասակար զրպարտություն...» (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես Ֆաթհ ալ-Բաարի 1/317)

(وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَهِينٍ (١٠) هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ (١١)) القلم/١١.

وعن حذيفة مرفوعا: " لا يدخل الجنة قتات " رواه البخاري.
وعن ابن عباس قال مر النبي صلى الله عليه وسلم بحائط [بستان] من حيطان المدينة فسمع صوت إنسانين يعذبان في قبورهما فقال النبي صلى الله عليه وسلم: " يعذبان، وما يعذبان في كبير – ثم قال – بلى [وفي رواية: وإنه لكبير] كان أحدهما لا يستتر من بوله وكان الآخر يمشي بالنميمة... " رواه البخاري

Տվյալ մեղքի վատագույն ձևը ամուսնու և կնոջ միջև դժվարություն պատճառելն է կամ հակառակը, կամ որևէ մեկի ղեկավարին պատմելը, թե ինչ են մյուս աշխատակիցները ասում, որպեսզի խնդիր առաջանա: Այս ամենը հանդիսանում են հարամ:

<u>Մարդկանց տներ այցելությունը առանց թույլատվության</u>

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն),

« **Օվ դուք, ովքեր հավատացել եք. Մի մտեք այլոց տները, ինչպես ձերը, մինչ դուք չխնդրեք թույլտվություն և ողջունեք այնտեղ գտնվողներին...** » (ալ-Նուռ 24:27)

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) բացատրեց թույլտվության պատճառը: Այն անհրաժեշտ է, տանը անձնական որևէ բան չտեսնելու նպատակով. «Թույլտվության կանոնը հաստատվել է հանուն չտեսնելու»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին,տես Ֆաթհ ալ-Բաարի, 11/24)

قال تعالى {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ}النور/27،

وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم: " إنما جعل الاستئذان من اجل البصر" رواه البخاري

Մեր օրերում, երբ տները և շենքերը բավականին մոտ են մեկը մյուսին կամ նույնիսկ կցված են և դռները և պատուհանները դեմ հանդիման են,մեծանում է մեկը մյուսին տեսնելու հարևանների հնարավորությունը: Շատերը չեն իջեցնում իրենց հայացքը և նրանք, ովքեր ապրում են բարձր հարկերում, կարող են դիտավորյալ ներքև նայել իրենց առաստաղներից և պատուհաններից հարևան տները: Սա հանդիսանում է դավաճանության գործողություն և իրենց հարևանների սեփականության ոտնահարում, ինչպես ուղղի, որը առաջնորդում է հարամ արարքների: Սա հանգեցրել է փորձանքի և նողկանքի և այն փաստը, որ Շարիաթը հաշվի է առնում լրտեսի

ականատես լինելը որպես անարժեք խնդիր, էության լրջության ապացույցն է: Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով նայում է մեկ ուրիշի տանը առանց թույլատվության, ապա նրանց թույլատրվում է հանել նրա աչքը»: Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1699 Ըստ մեկ այլ զեկույցի, նա ասաց. «Հանեք նրա աչքը և չի լինի ոչ մի պատիժ կամ հատուցում»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ 2/385; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 6022)

" من اطلع في بيت قوم بغير إذنهم فقد حل لهم أن يفقئوا عينه " رواه مسلم 3/1699، وفي رواية " ففقئوا عينه فلا دية له ولا قصاص "

[رواه الإمام أحمد 2/385 وهو في صحيح الجامع 6022.

Երկուսի անձնական զրույցը, երրորդի ներկայությամբ

Սա հանդիսանում է հասարակական հավաքույթների խնդիրներից և ուղղիներից մեկը, ըստ որի Շեյթանը բաժանում է մահմեդականներին և ստիպում է, որ ոմանք ատեն մյուսներին: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) բացատրում է կանոնը և այնտեղ թաքնված իմաստությունը. «Եթե դուք երեքն եք, ապա երկուսդ երրորդի ներկայությամբ չպետք է գաղտնի զրուցեք, մինչ ձեզ մյուսները չմիանան, որովհետև դա կտխրեցնի նրան»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի, տես Ֆաթհ ալ Բաարի 11/83)

" إذا كنتم ثلاثة فلا يتناجى رجلان دون الآخر حتى تختلطوا بالناس أجل(أي من أجل كما ورد في بعض الروايات) أن ذلك يحزنه " رواه البخاري

Սա նույնպես ներառում է երեք անհատին, չորրորդի ներկայությամբ և այլն և երբ երկուսը զրուցում են մի լեզվով, որը երրորդը չի հասկանում, որովհետև սա անկասկած արհամարհանք է երրորդի նկատմամաբ և տպավորություն է ստեղծվում, որ նրանք փորձում են վիրավորել նրան և այլն:

Իսբաալ-հանդերձ, որը ոտքի կոճերից ներքև է.

Այն բաներից մեկը, որը մարդիկ աննշան են համարում, չնայած նրա, որ Ալլահի տեսանկյունից լուրջ է, իսբաալն է, որը նշանակում է հանդերձը մինչ կոճերը երկարեցնելը; ոմանց հանդերձը հասնում է մինչ հատակը և մյուսներինը քարշ է գալիս նրանց ետևից:

Աբու (Դհարրը, թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Գոյություն ունեն երեքը, որոնց հետ Ալլահի չի խոսի Հարության Օրը, ոչ էլ կնայի, ոչ էլ կգովաբանի. Մեկը, ով կրում է իր ներքնաշորերը կոճերից ներքև; մեկը, ով մյուսներին հիշեցնում է իր բարիքների կամ նվերների մասին և մեկը, ով իր արտադրանքը վաճառում է ստի և կեղծ երդումների միջոցով»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 1/102)

عن أبي ذر رضي الله عنه مرفوعا:" ثلاثة لا يكلمهم الله يوم القيامة ولا ينظر إليهم ولا يزكيهم ولهم عذاب أليم: المسبل (وفي رواية: إزاره) والمنان (وفي رواية: الذي لا يعطي شيئا إلا منه) والمنفق سلعته بالحلف الكاذب " رواه مسلم 1/102.

Նա, ով ասում է, «Ես չեմ կրում իմ հանդերձը կոճերից ներքև ամբարտավանությունից դրդված» փաստացի իր

գովքն է անում, որը անթույլատրելի է: Զգուշացումը իսբաալի դեմ տրվում է բոլորին, անկախ նրանք այդ անում են ամբարտավանությունից դրդված, թե ոչ, ինչպես Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ներքնաշորի յուրաքանչյուր հատված, որը կոճից ներքև է, Դժոխքում է»: (Հաղորդեց Իմամ Ահմեդ 6/254; տես նույնպես Սահիհի ալ-Ջաամի 5571)

" ما تحت الكعبين من الإزار ففي النار " رواه الإمام أحمد 254/6

وهو في صحيح الجامع 5571.

Նա, ում իսբաալը ամբարտավանության արդյունք է, ավելի դաժան կերպով կպատժվի, քան նա, ով այդպիսի մտադրություն չունի, ինչպես ասել է Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն). «Նա, ով քարշ է տալիս իր հանդերձը հպարտությունից դրդված, Ալլահի չի նայի նրան Հարության օրը»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, հ. 3465

" من جر ثوبه خيلاء لم ينظر الله إليه يوم القيامة " رواه البخاري رقم

3465

, ալ-Բաղա հրատարակչություն) – սա միացնում է երկու մեղքերը մեկ գործողության մեջ: Կոճից ներքև ցանկացած հանդերձ կրելը հարամ է համարվում, ինչպես նշել է Իբն Ումարի (թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա հորով) պատումը. «Իսբաալը կարելի է կրել իզաարի, (ներքնաշորի), քամիիսի, (վերնաշապիկի կամ վերին հանդերձի) և ամաամահի (գլխափաթթոցի) միջոցով, ով քարշ է տալիս դրանցից ցանկացած մի հատված հատակին

ելնելով հպարտությունից, Ալլահը չի նայի նրան Հարության օրը»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը 4/353; տես նույնպես Սահիհ ալ- Ջաամի 2770)

حديث ابن عمر رضي الله عنهما مرفوعا: " الإسبال في الإزار والقميص والعمامة من جر منها شيئا خيلاء لم ينظر الله إليه يوم القيامة " رواه أبو داود 353/4 وهو في صحيح الجامع 2770.

Կանանց թույլատրվում է երկարեցնել իրենց հանդերձը մեկ կամ երկու ափաչափ, որպեսզի ծածկեն ոտքերը կամ որպես պաշտպանություն այնպիսի երևույթներից ինչպիսիք են քամին և այլն, սակայն չի թույլատրվում անել ավելին քան այդ, ինչպես անում են հարսանյաց զգեստների հետ, որոնք նմանվում են գնացքների մի քանի մետր, որը պահում են հարսնացուի ետևից:

Տղամարդկանց ցանկացած տեսակի ոսկու կրելը

Աբու Մուսա ալ- Աշհարին, թող Ալլահը գոհանա նրանով, հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Մետաքսը և ոսկին թույլատրվում է իմ ումմայի իգական սեռի ներկայացուցիչներին և արգելվում է արական սեռի ներկայացուցիչներին»: (Հաղորդեց Իմաամ Ահմեդ 4/393; տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 207)

عن أبي موسى الأشعري رضي الله عنه مرفوعا: " أحل لإناث أمتي الحرير والذهب وحرم على ذكورها " رواه الإمام أحمد 393/4 انظر صحيح الجامع 207.

Մերօրյա շուկան լցված է տղամարդկանց համար ձևավորված նյութերի քանակով, ինչպիսիք են ժամացույցները, ակնոցները, կոճակները, գրիչները, շղթաները և այսպես կոչված 'մեդալյոնները' ,որոնք պատրաստված են տարբեր տեսակի ոսկուց կամ լիարժեք ոսկեպատված են: Ընդհանուր մեղքերից մեկը այն է, որ տեղի է տղամարդու ոսկյա ժամացույցների գների մրցակցություն:

Իբն Աբբասը թող Ալլահը գոհանա նրանով հաղորդեց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) մի տղամարդ տեսավ, ով կրում էր ոսկյա մատանի; նա վերցրեց այն և մի կողմ շպրտեց ասելով. «Արդյո՞ք ձեզանից որևէ մեկը կարող է վերցնել այրվող մոխիրը Դժոխքից և պահել իր ձեռքում»: Այն բանից հետո, երբ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հեռացավ, մեկ ուրիշը առաջարկեց տղամարդուն. «Ինչու՞ դու չես վերցնում մատանին և օգուտ քաղում դրանից, վաճառելով »: Նա ասաց. «Ոչ, Ալլահի անունով, ես երբեք այն ետ չեմ վերցնի, երբ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) գցել է այն մի կողմ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1655)

عن ابن عباس رضي الله عنهما أن رسول الله صلى الله عليه وسلم رأى خاتما من ذهب في يد رجل فنزعه، فطرحه، فقال: " يعمد أحدكم إلى جمرة من نار فيجعلها في يده ؟! " فقيل للرجل بعدما ذهب رسول الله صلى الله عليه وسلم خذ خاتمك انتفع به قال: لا و الله لا آخذه أبدا وقد طرحه رسول الله صلى الله عليه وسلم. رواه مسلم 3/1655.

Կանայք, ովքեր կրում են կարճ, նեղ կամ թափանցիկ հանդերձ

Մերօրյա ուղղիներից մեկը, որով մեր թշնամիները հարձակում են գործում մեր վրա, նրանց ձևավորած և առաջարկած նորաձևությունն է, որը սիրելի է դարձել Մահմեդականներին: Տվյալ նորաձևությունը ոչինչ չի քողարկում, որովհետև դրանք չափազանց կարճ, նեղ կամ թափանցիկ են, շատերը անհարմար է կրել նույնիսկ այլ կանանց կամ մահրամների առջև: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց մեզ, որ նմանատիպ հանդերձները կհայտնվեն վերջին ժամանակների կանանց մոտ, ինչպես հաղորդում է Աբու Հուրեյրայի (թող Ալլահը գոհանա նրանով) պատումը. «Գոյություն ունեն Դժոխքի մարդկանց երկու տեսակ, որոնց ես տեսել եմ. Մարդիկ, ովքեր ունեն մտրակներ, նմանվող եղջերավոր անասունների պոչերի,որոնցով նրանք հարվածում են մարդկանց և կանայք, ովքեր հագուստ են կրում, սակայն մերկ են, քայլում են գայթակղիչ քայլվածքով, իրենց մազերով նմանվելով մի կողմ շրջված ուղտերի սապատների: Նրանք չեն մտնի Դրախտ կամ նույնիսկ զգան անուշաբույրը, չնայած անուշաբույրը կարելի է զգալ այսպիսի- այնպիսի հեռավորության վրա»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1680)

عن أبي هريرة رضي الله عنه مرفوعا: " صنفان من أهل النار لم أرهما: قوم معهم سياط كأذناب البقر يضربون بها الناس ونساء كاسيات عاريات مميلات مائلات رؤوسهن كأسنمة البخت المائلة، لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها وإن ريحها ليوجد من مسيرة كذا وكذا "

رواه مسلم 3/ 1680

Տվյալ հանդերձը ներառում է որոշ կանացի հագուստներ, որոնք եզրերից ունեն երկար կտրվածքներ կամ կտորներ

պատռված այստեղ և այնտեղ, երբ կրողը նստում է, նրա աուրան (այսինքն ամենը) բացառությամբ դեմքի և ձեռքերի տեսանելի են դառնում, առանձնացնելով այն փաստը, որ նմանատիպ հանդերձ կրելով կանայք նմանվում են քուֆֆարի և հետևում են նրանց նորաձևությանը և հագուստները ցուցադրելու միտմանը: Մենք խնդրում ենք Ալլահին մեզ ապահովել այդ ամենից: Հանդերձի հետ կապված մեկ այլ լուրջ խնդիր է վատ պատկերները, որոնք երևում են որոշ հագուստների վրա, ինչպիսիք երգիչների և ռոք խմբերի պատկերները, գինու շշերը, Իսլամի մեջ արգելված երևակայական արարածների պատկերները, խաչերը, անբարո ակումբների և հասարակությունների նշանաբանները, կամ վատ խոսքերը , որոնք մարդկանց պատիվ չեն բերում և որոնք կարող են գրված լինել օտար լեզուներով:

<u>Տղամարդկանց և կանանց արհեստական կամ բնական մազերից կեղծամ և հերակալներ կրելը.</u>

Ասմաա բնթ աբու Բաքրին ասաց. «Մի կին եկավ Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) մոտ և ասաց. 'օվ Ալլահի Մարգարե, ես մի դուստր ունեմ, ով պատրաստվում է ամուսնանալ; նա ջերմ ուներ և շատ մազ էր կորցրել – արդյո՞ք ես պետք է կեղծ մազ ամրացնեմ նրա գլխին:' Նա ասաց.' Ալլահը անիծել է նրան, ով կեղծ մազեր է ամրացնում և նրան, ով անում է այդ'»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1676) Ջաբիր իբն Աբդուլլահն ասաց. «Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խիստ հրահանգ արձակեց, որ ոչ մի կին չպետք է ավելացնել որևէ բան գլխին»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1679)

عن أسماء بنت أبي بكر قالت جاءت امرأة إلى النبي صلى الله عليه وسلم فقالت يا رسول الله إن لي ابنة عريسا أصابتها حصبة فتمرق (أي تساقط) شعرها أفأصله فقال: " لعن الله الواصلة والمستوصلة "

رواه مسلم 3/1676. وعن جابر بن عبدالله قال: زجر النبي صلى الله

عليه وسلم أن تصل المرأة برأسها شيئا " رواه مسلم 3/1679.

Սրա օրինակներ են այն, ինչ այժմ հայտնի են որպես կեղծամներ և հերակալներ և այլ չարիքներ, որոնցով լցված են սրահները: Նույնպես ներառվում են արհեստական կեղծամները որոնք կրում են դերասանները և դերասանուհիները, ովքեր զուրկ են բարոյականությունից:

<u>**Տղամարդիկ նմանակում են կանանց և կանայք նմանակում են տղամարդկանց հանդերձով, խոսքով և արտաքինով**</u>

Ֆիթրահի (մարդկության բնական շեղման) մաս է այն, որ տղամարդիկ պետք է պահպանեն առնականությունը, որը Ալլահն է արարել նրանց մեջ և կանայք պետք է ներկայացնեն կանացիություն, որը Ալլահն է արարել նրանց մեջ: Առանց որի մարդկային պարկեշտ կյանքը դառնում է անհնար: Տղամարդը նմանակում է կնոջը և հակառակը, մի բան է, որը դեմ է մարդու բնածին բնությանը (ֆիթրահ) և դռներ է բացում կոռուպցիայի համար և տարածում է անկարգությունը: Շարիաթի մեջ իշխող է այն, որ երբ հայտարարվում է, որ անհատը, ով անիծված արարք է գործել, ապա այդ հանդիսանում է հարամ: Իբն Աբբասը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա հորով) հաղորդեց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ալլահը անիծել է տղամարդուն, ով իրեն նմանեցնում է

կնոջը և կնոջը, ով իրենց նմանեցնում է տղամարդուն»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին; տես ալ-Ֆաթհ 10/332) Իբն Աբբասը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով և նրա հորով) նույնպես հաղորդեց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ալլահը անիծել է թուլամորթ տղամարդկանց և առնական կանանց»: (Հաղորդեց Ալ-Բուխարին, տես ալ-Ֆաթհ 3/10/333)

عن ابن عباس رضي الله عنهما مرفوعا: " لعن رسول الله المتشبهين من الرجال بالنساء والمتشبهات من النساء بالرجال " رواه البخاري.
وعن ابن عباس رضي الله عنهما مرفوعا: " لعن رسول الله المخنثين من الرجال والمترجلات من النساء " رواه البخاري

Նմանությունը կարող է լինել նրանց քայլվածքի, շարժումների և խոսելաձևի մեջ:

Նմանապես երկու սեռերին էլ չի թույլատրվում մեկը մյուսին նամանակել հանդերձի մեջ կամ կրել որևէ բան, որը բնորոշ է մյուս սեռին:Այսպիսով տղամարդուն չի թույլատրվում կրել վզնոց, ապարանջան, ականջող և ոտքի օղ և այլն, ինչպես տարածված է հիփփիների և այլոց մոտ: Կանանց չի թույլատրվում կրել բաներ, որոնք բնորոշ են տղամարդկանց , ինչպես թաուբ (երկար հանդերձ) որոնք կրում են արաբական երկրների տղամարդիկ, վերնաշապիկներ և այլն, ինչ որ նա կրի ,պետք է տարբեր լինի ոճի, գույնի և մանրուքների մեջ: Վկայությունը, որ երկու սեռերը չպետք է նմանակեն միմյանց հանդերձի մեջ, գտնվում է պատման մեջ, որը հաղորդել է Աբու Հուրեյրան (թող Ալլահը գոհանա նրանով). «Ալլահը անիծել է տղամարդուն, ով կրում է կնոջ հանդերձ և կնոջը, ով կրում

է տղամարդու հանդերձ»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը 4/355; տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 5071)

عن أبي هريرة رضي الله عنه مرفوعا: " لعن الله الرجل يلبس لبسة المرأة، والمرأة تلبس لبسة الرجل " رواه أبو داود 4/355 وهو في صحيح الجامع 5071.

Վարսերը սև ներկելը

Ճիշտ այն կարծիքն է, որ այդ հարամ է հանդիսանում, ի շնորհիվ զգուշացման, որը նշվել է պատման մեջ. «Ժամանակի վերջում կլինեն մարդիկ, ովքեր ներկում են իրենց վարսերը սև, ինչպես աղավնիների բազմություն; նրանք երբեք չեն զգա Դրախտի բույրը»: (Հաղորդեց Աբու Դաուդը 4/419 տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 8153)

" يكون قوم يخضبون في آخر الزمان بالسواد كحواصل الحمام لا يريحون رائحة الجنة " رواه أبو داود 4/419 وهو في صحيح الجامع 8153 .

Տվյալ գործունեությունը լայն տարածված է նրանց մեջ, ովքեր ունեն ճերմակ վարսեր, որոնք նրանք քողարկում են սև ներկի միջոցով; որը և առաջնորդում է շատ չարիքների, ինչպիսիք են նենգությունը և մարդկանց ստելը, հպարտանալով մի բանով, որը ճշմարիտ չէ: Ճշմարիտ է, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) սովորություն ուներ ներկել իր ճերմակ վարսերը հիննայով, որը տալիս էր դեղնավուն, կարմրավուն կամ շագանակագույն երանգ: Երբ Աբու Քուհաաֆահը, ում վարսերը և մորուքը այնքան ճերմակ

էին, որքան թուզաամահ բույսը, (որի տերևները և ծաղիկները ամբողջովին ճերմակ են) Մեքքայի Նվաճման օրը եկավ նրա մոտ,Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Փոխիր այդ որևէ բանով, սակայն խուսափիր սևից»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1663)

وقد صح أنه صلى الله عليه وسلم كان يغير الشيب بالحناء ونحوها مما فيه اصفرار أو احمرار أو بما يميل إلى اللون البني، ولما أتي بأبي قحافة يوم الفتح ورأسه ولحيته كالثغامة من شدة البياض قال عليه الصلاة والسلام " غيروا هذا بشيء واجتنبوا السواد " رواه مسلم 3/1663.

Ճշմարիտ տեսակետը այն է, որ կանայք նմանվում են տղամարդուն տվյալ պարագայում, նրանց չի թույլատրվում սև ներկել որևէ վարս, որի գույնը սև չէ:

<u>**Հանդերձանքի, պատերի կամ թղթի վրա աներևակայելի արարածների պատկերները**</u>

'Աբդուլլահ իբն Մասուդը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով)հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Մարդիկ, ում Ալլահը խստորեն կպատժի Հարության Օրը պատկերներ պատկերողներն են»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի տես ալ-Ֆաթհ 10/382) Աբու Հուրեյրան (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ալլահն ասաց. 'Ով է գործում ավելի սխալ, քան մեկը ով փորձում է արարել Իմ արարածի պես մի բան; թող նա արարի ցորենի հատիկ կամ եգիպտացորենի հասկ...'» (Հաղորդեց ալ-Բուխարի, տես Ֆաթհ ալ-Բաարի 10/385) : Իբն Աբբասը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) ասաց.

«Յուրաքանչյուր պատկեր պատկերող կլինի Կրակի մեջ և յուրաքանչյուր պատկերի համար, որ նա արարել է նրան կտան հոգի և նրան կպատժեն Դժոխքում»: Իբն Աբբասը ասաց. Եթե դուք պետք է պատկերներ պատկերեք, նկարեք ծառեր և բաներ, որոնք հոգի չունեն»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1671)

عن عبدالله بن مسعود رضي الله عنه مرفوعا: " إن أشد الناس عذابا عند الله يوم القيامة المصورون " رواه البخاري.

وعن أبي هريرة رضي الله عنه مرفوعا: " قال الله تعالى: (ومن أظلم ممن ذهب يخلق كخلقي فليخلقوا حبة و ليخلقوا ذرة...) " رواه البخاري.

وعن ابن عباس رضي الله عنهما مرفوعا: " كل مصور في النار، يجعل له بكل صورة صورها نفسا فتعذب في جهنم " قال ابن عباس: إن كنت لا بد فاعلا فاصنع الشجر وما لا روح فيه " رواه مسلم 1671/3

Տվյալ պատումները խստորեն նշում են, որ հարամ է հանդիսանում պատկերել աներևակայելի արարածների պատկերներ, լինեն դրանք մարդ կամ տարբեր տեսակի կենդանիներ, անկախ պատկերները երկուսը կամ տարածական երեքն են: Պատկերները արգելված են անկախ դրանց պատկերված, քանդակված, փորագրված կամ ձուլված լինելուց: Պատումները որոնք արգելում են պատկերել պատկերներ քողարկում են այս բոլոր միջոցները:

Մահմեդականը պետք է անխտիր ընդունի այն, ինչ ասում է Շարիաթը: Ոմանք կարող են ասել «Լավ, մենք չենք

երկրպագում տվյալ պատկերները կամ ծնկի գալիս դրանց առջև»: Սակայն, եթե դուք ավելի մոտիկ դիտեք և մտածեք վատ արդյունքներից միայն մեկի մասին, ըստ մեր ժամանակների տարածված պատկերների, դուք կհասկանաք տվյալ արգելքի իմաստությունը: Տվյալ վատ ազդեցությունը սադրանք է սեռական ցանկության, որը ի շնորհիվ տվյալ պատկերների առաջնորդում է անբարոյականության:

Մահմեդականը իր տանը չպետք է պահի որևէ աներևույթ արարածի պատկեր, որովհետև այն խոչընդոտում է հրեշտակներին մուտքը իր տուն:Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Հրեշտակները չեն մտնում տուն, որտեղ գոյություն ունի շուն կամ նկար»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարի տես ալ-Ֆաթհ 10/380)

فإن النبي صلى الله عليه وسلم قال: " لا تدخل الملائكة بيتا فيه كلب ولا تصاوير " رواه البخاري

Շատ տներում կան նույնիսկ արձաններ, որոնցից որոշները ներկայացնում են քուֆարի աստվածներ, որոնք պահում են որպես ձևավորում, այս հանդիսանում է ավելի հարամ,քան այլ տեսակները, չկախված նկարները ավելի վատ են քան ուղղակի նկարները, որոնք կախված են: Որքան հաճախ են նկարները առաջնորդել փառաբանության և վշտի և այնուհետ հպարտության: Մենք չպետք է ասենք, որ պատկերները հիշողության համար են, քանի որ սիրելի մահմեդական ընկերների ճշմարիտ հիշողությունները սրտի մեջ են և նրանց հիշում են նրանց իսկ համար թողություն և գթասրտություն խնդրելով: Անհրաժեշտ է տեղափոխել բոլոր այս

պատկերները կամ ջնջել, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շատ դժվար է այդպես անել, ինչպես բոլոր պատկերները, որոնք սննդի փաթեթների վրա են, կամ հանրագիտարաններում և քաղվածքների գրքերում; նույնիսկ այդ դեպքում դուք պետք է փորձեք հեռացնել դրանք և զգույշ լինել որոշ գրքերի վատ նկարներից: Թույլատրելի է պահպանել որոշ անհրաժեշտ նկարներ, ինչպիսիք են ինքնության, վկայականների նկարները և նրանք, որոնց վրա քայլում են, օրինակ գորգերի վրայի պատկերները: «**Այսպիսով պահեք ձեր պարտավորվածությունները Ալլահի նկատմամբ և վախեցեք Նրանից այնքան, որքան կարող եք…**»: (ալ-Տագաաբուն 64:16)

(فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ) التغابن/16.

Կեղծել որևէ մեկի երազները

Ոմանք դիտավորյալ կեղծում են երազները և տեսիլքները , որոնք նրանք իրոք, չեն տեսել, որպես հոգևոր առավելության և ճանաչելիության կամ որոշ նյութական շահերի միջոցներ, կամ որպեսզի սարսափի մեջ պահեն իրենց թշնամիներին և այլն: Շատ հասարակ մարդիկ մեծ հավատք ունեն երազներին և հեշտորեն խաբվում են նմանատիպ ստերով: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) խստորեն զգուշացնում է նրան, ով այդպես է վարվում. «Ստի վատագույն տեսակներից մեկը այն է, որ մարդը հայտնում է իր պատկանելությունը ոչ իր իրական հորը, կամ հայտարարությունը , որ նա տեսել է որևէ բան, որը չի տեսել կամ վերագրել Ալլահի Մարգարեին (Խ.Ա.Ո.Ն)

խոսքեր, որ նա չի ասել»: (Հաղորդեց ալ- Բուխարին, տես ալ-Ֆաթհ 6/540)Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) նույնպես ասաց. «Նրան, ով պնդում է, որ տեսել է երազ, որը նա չի տեսել, կհրամայեն կապել երկու հացահատիկ միասին և նա երբեք ի վիճակի չի լինի անել այդ...» (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես ալ Ֆաթհ 12/427)

قال صلى الله عليه وسلم " إن من أعظم الفرى أن يدعي الرجل إلى غير أبيه أو يري عينه ما لم تر ويقول على رسول الله صلى الله عليه وسلم ما لم يقل " رواه البخاري.

وقال صلى الله عليه وسلم " من تحلم بحلم لم يره كلف أن يعقد بين شعيرتين ولن يفعل...الحديث " رواه البخاري

Հնարավոր չէ կապել երկու հատիկ միմյանց , այսպիսով պատիժը կհամապատասխանի ոճրին:

Նստել կամ քայլել կամ բնական կարիքները հոգալ գերեզմանների վրա

Աբու Հուրեյրան հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Եթե ձեզանից որևէ մեկը նստեր այրվող ածուխի վրա և թույլ տար որ այն այրի իր հագուստները մինչ իր մաշկին հասնելը, այդ ավելի լավ նրա համար, քան գերեզմանի վրա նստելը»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 2/667)

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم " لأن يجلس أحدكم على جمرة فتحرق ثيابه فتخلص إلى جلده خير له من أن يجلس على قبر " رواه مسلم 667/2

Ինչ վերաբերում է գերեզմանների վրա քայլելուն, մարդիկ անում են այդ և երբ անհատը թաղված է, դուք կարող եք

տեսնել մարդկանց, ովքեր հոգ չեն տանում, թե որտեղ են նրանք քայլում, նույնիսկ երբեմն կոշիկներով հարևան գերեզմաններում, առանց հարգանքի հանգուցյալի նկատմամբ: Տվյալ խնդրի լրջությունը ակնհայտ է Մարգարեի (Խ.Ա.Ո.Ն) խոսքերից. «Եթե ես քայլեյի ածուխի կամ սրի վրա կամ կարկատեի իմ կոշիկները իմ իսկ ոտքերով, ավելի լավ կլիներ ինձ համար, քան Մահմեդականի գերեզմանի վրա քայլելը»: (Հաղորդեց Իբն Մաջահ 1/449, տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 5038)

"لأن أمشي على جمرة أو سيف أو أخصف نعلي برجلي أحب إلي من أن أمشي على قبر مسلم... " رواه ابن ماجة 1/499 وهو في صحيح الجامع 5038.

Այսպիսով, ի՞նչ կասեք նրանց մասին, ովքեր գերեզմանների վրա գործ կամ տներ են կառուցում: Ինչ վերաբերում է գերեզմանոցներում կարիքներ հոգալուն, սա մի արարք է, որը կատարում են բոլորովին անբարո մարդիկ: Երբ նրանք զգում են կարիքը, նրանք թռչում են գերեզմանոցի պատով և հանգուցյալներին անպատվում են իրենց տհաճ հոտով և անմաքուր թափոնների խնդրով: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ես չէի կարծի, եթե այդ տեղի ունենար գերեզմանոցի կենտրոնում կամ շուկայի կենտրոնում» իբիդ – (այսինքն, բնական կարիքները հոգալը գերեզմանոցում նման է բացելուն աուրան և շուկայի կենտրոնում մարդկանց առջև բնության կարիք հոգալուն): Նրանք, ովքեր դիտավորյալ իրենց աղբը զցում են գերեզմանոցում, առավելապես որոնք լքված են կամ պատերը ավիրված են ներառվում են այս դատապարտման

մեջ: Նրանք ովքեր այցելում են գերեզմանոցները, որպես էթիկա պետք է հանեն իրենց կոշիկները, երբ ցանկանում են քայլել գերեզմանների միջով:

Միզելուց հետո պատշաճ կերպով չմաքրելը

Իսլամի գեղեցկություններից մեկը այն է, որ այն ուսուցանում է ամենը, ինչ զարգացնում և վերափոխում է մարդկությունը, ներառելով բնության կանչից հետո պատշաճ կերպով անմաքրությունը հեռացնելը:Սակայն, ոմանք անփույթ են այս խնդրի շուրջ և թույլ են տալիս, որ իրենց հանդերձները և մարմինները աղտոտվեն, դրանով իսկ իրենց աղոթքները անվավեր դարձնում: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց մեզ, որ սա է հանդիսանում անդրշիրիմյան պատիժների պատճառ: Իբն Աբբասը ասաց. «Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անցնում էր Մեդինայի այգիներից մեկի կողքով և լսեց երկու մարդկանց ձայները, որոնք պատիժ էին կրում իրենց շիրիմների մեջ»: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նրանց պատժում են, սակայն նրանց չեն պատժում որևէ մեծ մեղքի համար: Նրանցից մեկը սովորություն չուներ պատշաճ կերպով մաքրել իրեն միզելուց հետո և հաջորդը սովորություն ուներ տարածել վնասակար բամբասանք»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես Ֆաթհ ալ-Բաարի 1/317)

فعن ابن عباس قال مر النبي صلى الله عليه وسلم بحائط [بستان] من حيطان المدينة فسمع صوت إنسانين يعذبان في قبورهما فقال النبي صلى الله عليه وسلم: " يعذبان، وما يعذبان في كبير – ثم قال – بلى [وفي رواية: وإنه لكبير] كان أحدهما لا يستتر من بوله وكان الآخر يمشي بالنميمة... " رواه البخاري.

بل أخبر النبي صلى الله عليه وسلم أن: " أكثر عذاب القبر في البول " رواه الإمام أحمد 2/326 وهو في صحيح الجامع 1213.

Իրոք, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց, որ «շիրիմյան պատիժների մեծամասնության պատճառը միզելն է»: (Հաղորդեց Իմամ Աhմեդ 2/326; տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 1213) Միզելուց հետո պատշաճ կերպով չմաքրելը նույնպես ներառում է անհարկի շտապողականություն, որպեսզի մարդիկ ավարտեն գործողությունը կամ դիտավորյալ միզեն այն դիրքով կամ վայրում, որտեղ մեզը կարող է ետ գալ կամ ճախողել մաքրել անմիջապես հետո կամ չմաքրել պատշաճ կերպով: Քուֆարների ժամանակակից նմանակումը այն աստիճանի է հասել, որ որոշ պետքարաններ տղամարդկանց համար պարունակում են պատին փակցված միզարաններ, որոնք տեսանելի են, այնպես, որ անհատը, ով գործածում է դա, անամոթաբար տեսանելի է յուրաքանչյուրի համար,ով մուտք է գործում կամ դուրս գալիս այնտեղից անմաքրության ընթացքում: Ուստի, նա համատեղում է երկու նողկալի և արգելված արարք մեկի մեջ.առաջինը չի թաքցնում իր մասնավոր մասերը մյուսների տեսադաշտից և միզելուց հետո իրեն պատշաճ կերպով չի մաքրում:

<u>**Գաղտնալսել մարդկանց , ովքեր դա չեն ցանկանում**</u>

Ալլահն ասում է (Իմաստային մեկնաբանություն). «... **Եվ, մի լրտեսեք միմյանց...**» (Ալ-Հուջուրաթ 49:12)

قال الله تعالى: (وَلَا تَجَسَّسُوا...) الحجرات/11

Իբն Աբբասը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց , որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով ունկ է դնում մարդկանց խոսակցությանը առանց նրանց թույլտվության Հարության Օրը հալեցված կապար կլցվի նրանց ականջները...» (Հաղորդեց ալ-Տաբարանի Ալ Քաբիր աշխատության մեջ 11/248-249, նույնպես տես Սահիհ ալ-Ջաամի 6004)

عن ابن عباس رضي الله عنهما مرفوعا: " من استمع إلى حديث قوم وهم له كارهون صب في أذنيه الآنك يوم القيامة... " رواه الطبراني في الكبير 11/248–249 وهو في صحيح الجامع 6004

Եթե տվյալ անհատը այնուհետ գնում և իր լսած խոսակցության մասին պատմում է մյուսներին, խնդիրներ առաջացնելու նպատակով, ապա նրա լրտեսելու մեղքին ավելանում է մեկ այլը, ինչպես ասում է Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) «Գաղտնալսողները չեն մտնի Դրախտ»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես Ֆատթ ալ-Բաարի 10/472)

" لا يدخل الجنة قتات " رواه البخاري

Վատ հարևան լինելը

Ղուրանի մեջ Ալլահը պատվիրել է լավ վերաբերմունք հարևանների նկատմամբ (Իմաստային Մեկնաբանություն). «**Երկրպագեք Ալլահին և Նրա հետ ոչինչ մի միացրեք երկրպագության մեջ և լավ վերաբերվեք ծնողներին, ազգականներին, որբերին, աղքատներին, հարևաններին, ով մոտ է ազգակցական կապերով, հարևանին, ով օտար է, ձեր ընկերակցին, ուղևորին, որին դու հանդիպում եք և այն ստրուկներին, ովքեր ձեր աջ**

ձեռքի տակ են: Իրոք, Ալլահը չի սիրում հպարտներին և պարծենկոտներին»: (ալ-Նիսաա 4:36)

{وَاعْبُدُواْ اللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللّهَ لاَ يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالاً فَخُورًا} النساء/36.

Ի շնորհիվ իր իրավունքների մեծության, հարևանին վնաս հասցնելը հարամ է: Աբու Շուրայհը (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Ալլահի անունով, նա չի հավատում Ալլահին, Ալլահի անունով, նա չի հավատում Ալլահին, Ալլահի անունով նա չի հավատում Ալլահին»: Նրան հարցրեցին, «Ո՞վ, ով Ալլահի Մարգարե:"Նա ասաց."Նա, ում վնասից իր հարևանը ապահով չէ»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես Ֆաթհ ալ-Բաարի 10/443)

عن أبي شريح رضي الله عنه مرفوعا: " والله لا يؤمن والله لا يؤمن والله لا يؤمن، قيل ومن يا رسول الله ؟ قال: الذي لا يأمن جاره بوائقه " رواه البخاري

Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) հարևանի գովքը կամ քննադատությունը համարեց անհատի բարիքի կամ չարիքի չափանիշ: Իբն Մասուդը (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ մի մարդ ասաց Մարգարեին (Խ.Ա.Ո.Ն) «Օվ, Ալլահի Մարգարե, ինչպե՞ս կարող եմ տեղեկանալ, թե իմ լավ կամ վատ վերաբերմունքի մասին»: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Եթե դուք լսում եք, որ ձեր հարևանը ասում է, ձեր լավ լինելու մասին, ապա դուք

հաջողակ եք և եթե դուք լսում եք, որ նա ասում է ձեր վատ լինելու մասին, ապա դուք լավը չեք»: (Հաղորդեց Իմամ Ահմեդ 1/402, տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 623)

عن ابن مسعود رضي الله عنه قال: قال رجل للنبي صلى الله عليه وسلم: يا رسول الله كيف لي أن أعلم إذا أحسنت أو إذا أسأت فقال النبي صلى الله عليه وسلم " إذا سمعت جيرانك يقولون: قد أحسنت فقد أحسنت، وإذا سمعتهم يقولون: قد أسأت فقد أسأت " رواه الإمام أحمد 1/402 وهو في صحيح الجامع 623.

Հարևանին վնասելը կարող է լինել տարբեր միջոցներով, օրինակ թույլ չտալ նրան վերանորոգել փայտի կտորը պատի կամ ցանկապատի համար, ընդլայնել բնակարանը այնպես, որ ծածկվի նրա օդը կամ արևը առանց նրա թույլտվության; բացել պատուհանները նրա տունը դիտելու նպատակով, որպեսզի ներխուժեն իրենց մեկուսացվածությանը; խանգարել նրանց բարձր ձայներով, ինչպես բղավոցը, մուրճով հարվածը, այն ժամանակ, երբ նրանք քնած կամ հանգստանում են, կամ դռան դիմաց աղբ գցելը: Տվյալ արարքների մեղքը ավելանում է, երբ դրանք կատարվում են ընդդեմ հարևանների, ինչպես ասում է Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն). «Եթե տղամարդը շնանում է տաս կանանց հետ, ավելի լավ է քան շնանա իր հարևանի կնոջ հետ և եթե տղամարդը գողություն կատարի տաս տներից, ավելի լավ է նրա համար, քան գողություն կատարի իր հարևանի տանից»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին ալ-Ադաբ ալ-Մուֆրադ հ. 103; տես նույնպես ալ-Սիլսիլահ ալ Սահիհիահ 65)

قال النبي صلى الله عليه وسلم: " لأن يزني الرجل بعشر نسوة أيسر عليه من أن يزني بامرأة جاره.. لأن يسرق الرجل من عشرة أبيات أيسر عليه من أن يسرق من بيت جاره " رواه البخاري في الأدب المفرد رقم 103 وهو في السلسلة الصحيحة 65

Որոշ դավաճաններ օգտվում են առիթից և գիշերը հարևանի բացակայության ժամանակ մտնում են տուն և անբարո արարք են գործում:Անեծք նրանց ցավալի Օրվա պատժից:

<u>Կտակ գրելը ժառանգներից մեկին վնասելու նպատակով</u>

Շարիաթի հիմնական սկզբունքներից մեկը այն է, որ չպետք է ոչ վնասել, ոչ էլ փոխանակել այն: Դրա օրինակներից է, կտակ գրել, զրկելով մեկ կամ մի քանի օրինական ժառանգներին իրենց իրավունքներից: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) զգուշացրել է նմանատիպ անհատին «Նա, ով վնասում է ուրիշներին, Ալլահը վնասում է նրան և ով նա, ով դժվարություններ է ստեղծում մյուսներին, Ալլահը դժվարություններ ստեղծում նրա համար»: (Հաղորդեց Իմամ Ահմեդ 3/453; տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 6348)

" من ضار أضر الله به ومن شاق شق الله عليه " رواه الإمام أحمد 3/453 انظر صحيح الجامع 6348

Միջոցներից մեկը, որով անհատը կարող է վնասել մյուսներին ժառանգի իրավունքները մերժելն է, կամ ժառանգին Շարիաթի օրենքներից վեր տալը, կամ երրորդ անձին ավելի քան մեկ երրորդը կտակելը:

Այն վայրերում, որտեղ մարդկանց դժվար է հաստատել Շարիաթի կանոնը, դժվար կլինի անհատին վերցնել այն, ինչ ըստ Ալլահի շնորհվել է նաև, որովհետև դատարանները, որոնք հիմնված են մարդու կերտած օրենքների վրա, կարող են անարդար իրավաբանի մահապատժի վճռի պատճառ դառնալ: «**Անեծք նրանց այն բանի համար, ինչ իրենց ձեռքերը գրել են և անեծք նրանց ,ինչ նրանք վաստակում են դրա միջոցով**»: (ալ-Բակարա 2:79)

(فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا يَكْسِبُونَ) البقرة/79

<u>Զառախաղ խաղալը</u>

Շատ տարածված խաղեր ներառում են այնպիսի տարրեր, որոնք հանդիսանում են հարամ; դրանց մեջ գոյություն ունեն խաղեր, որտեղ մասնիկները շարժվում են ըստ զառի շարժման, ինչպիսիք են նարդին և այլն: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) զգուշացրեց, որ տվյալ զառը հնարավորություն է տալիս խաղամոլության. «Նա, ով խաղում է զառի հետ, կարծես իր մատը խորը մտցնում է խոզի մարմնի և արյան մեջ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 4/1770) Աբու Մուսան, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով զառերով է խաղում չի հնազանդվում Ալլահին և Նրա Մարգարեին»: (Հաղորդեց Իմամ Ահմեդ 4/394; տես նույնպես Սահիիհ ալ-Ջաամի 6505)

" من لعب بالنردشير فكأنما صبغ يده في لحم خنزير ودمه " رواه مسلم 1770/4. وعن أبي موسى رضي الله عنه مرفوعا: " من لعب

بالنرد فقد عصى الله ورسوله " رواه الإمام أحمد 394/4 وهو في صحيح الجامع 6505.

<u>Անիծել հավատացյալին, կամ որևէ մեկին, ով արժանի չէ.</u>

Շատերը չեն կառավարում իրենց լեզուները բարկության ժամանակ և արագ անիծում են մարդկանց, կենդանիներին, աներևակայելի առարկաներին, օրերին, ժամերին և այլն: Նրանք նույնիսկ կարող են անիծել իրենց և իրենց զավակներին կամ ամուսինը կարող է անիծել իր կնոջը և հակառակը: Սա լուրջ խնդիր է հանդիսանում: Աբու Զայդ Թաբիթ իբն ալ-Դահհակ ալ-Անսարին (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց.«…նա, ով անիծում է հավատացյալին, կարծես նա սպանում է նրան»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, տես Ֆաթհ ալ-Բաարի 10/465)

عن أبي زيد ثابت بن الضحاك الأنصاري رضي الله عنه مرفوعا: "....، ومن لعن مؤمنا فهو كقتله " رواه البخاري

Քանի որ անեծքը ավելի տարածված է կանանց շրջանում, Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) բացատրեց, որ դա կհանդիսանա Դժոխքի մուտքի պատճառներից մեկը և որ նրանք, ովքեր անիծում են Հարության Օրը բարեխոսներ չեն լինի: Ավելի լուրջ քան այդ փաստը այն է, որ անեծքը կգա դեպի նա, ով արտաբերում է , եթե նա ասի դա անարդար կերպով; այդ դեպքում նա կաղոթի իր դեմ և կհեռանա Ալլահի գթասրտությունից:

<u>Ողբը մահվան ժամանակ</u>

Որոշ կանանց հարամ արարքներից մեկը բարձր ձայները և հանգուցյալի գովաբանելը, դեմքերին հարվածելը, հագուստի պատռելը, մազերի կտրելը կամ պոկելն է և այլն:Այս ամենը նշում է, որ անհատը չի ընդունում Ալլահի որոշումը և աղետը չի հանդուրժում տոկունությամբ և համբերությամբ: Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անիծեց նրան, ով այդպես է գործում:Աբու Ումամահը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) անիծում է կնոջը, ով հարվածում է դեմքին, պատռում է հագուստը և լաց է լինում և բացականչում է դժբախտության և աղետի մասին: (Հաղորդեց Իբն Մաջահ 1/505; տես նույնպես Սահիհի ալ-Ջամի 5068) Աբդուլլահ իբն Մասուդը, (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա մեզանից մեկը չէ, ով հարվածում է այտերին, պատռում է հագուստները և աղոթում է Ջահիլիյայի աղերսներով»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին տես Ֆաթհ ալ-Բարի 3/163) Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Եթե կինը, ով ողբում է, չապաշխարհի մահից առաջ, Հարության Օրը նա ոտքի կկանգնի կրելով կուպրե վերնաշապիկ և կեղյա հագուստ»: (Հաղորդեց Մուսլիմ h. 934)

عن أبي أمامة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم لعن الخامشة وجهها والشاقة جيبها والداعية بالويل والثبور " رواه ابن ماجة 1/505 وهو في صحيح الجامع 5068. وعن عبد الله بن مسعود رضي الله عنه مرفوعا: " ليس منا من لطم الخدود وشق الجيوب ودعا بدعوى الجاهلية " رواه البخاري.

وقال النبي صلى الله عليه وسلم: " النائحة إذا لم تتب قبل موتها تقام يوم القيامة وعليها سربال من قطران ودرع من جرب " رواه مسلم رقم 934

<u>**Դեմքին հարվածելը, կամ դրոշմը**</u>

Ջաբիրն ասաց. «Ալլահի Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) արգելեց դեմքին հարվածելը կամ դրոշմելը»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 3/1673)

عن جابر قال نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن الضرب في الوجه وعن الوسم في الوجه. رواه مسلم 1673/3

Քանի որ դեմքին հարվածելը մտահոգիչ է, շատ հայրեր և ուսուցիչներ որպես պատիժ կիրառում են դա, երբ նրանք հարվածում են իրենց ձեռքով դեմքին և այլն; ոմանք այդպես են վարվում իրենց ծառաների հետ, նույնիսկ եթե այն վիրավորանք է հանդիսանում, քանի որ Ալլահը դեմքը պատվել է մարդուն: Հետևյալը կարող է պատճառ հանդիսանալ դեմքի որոշ կարևոր զգայարանների կորստի, որը առաջնորդում է ափսոսանքի և հատուցման հնարավոր պահանջի:

Կենդանու դեմքի դրոշմը հնարավորություն է տալիս կորստի դեպքում տարբերակել այն: Սա հանդիսանում է հարամ, որովհետև պատճառում է տառապանք և այլանդակություն: Եթե մարդիկ հայտնում են, որ դա իրենց տոհմային սովորություն է և որ տարբերակիչ նշանը անհրաժեշտություն է, դաջվածքը պետք է լինի կենդանու մարմնի այլ մասում, ոչ թե դեմքին:

<u>Առանց որևէ հիմնավոր պատճառի երեք օրից ավել Մահմեդական եղբորից հրաժարվելը</u>

Սա հանդիսանում է այն ուղիներից մեկը, որով Շեյթանը բաժանում է Մահմեդականներին և նրանք, ովքեր հետևում են Շեյթանի հետքերին կարող են հրաժարվել Մահմեդական եղբորից առանց հիմնավոր պատճառի, գումարի կամ որևէ այլ աննշան անհամաձայնության պատրվակով: Տվյալ բաժանումը կարող է շարունակվել ամբողջ կյանքի ընթացքում, երբ անհատը երդվում է, որ երբեք չի խոսի մյուսի հետ և երդվում է երբեք ոտք չդնել նրա տուն, շրջվում է, եթե տեսնում է նրան փողոցում և արհամարհում է նրան, եթե նա հանդիպում է հավաքույթի ժամանակ, թափահարելով յուրաքանչյուր ձեռքը, բացառությամբ նրա: Սա Մահմեդական համայնքի թուլության պատճառ է, ուստի կանոնը որը վերաբերվում է դրան որոշիչ է և զգուշացումը խիստ: Աբու Հուրեյրան (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Մահմեդականին չի թույլատրվում հրաժարվել իր եղբորից ավելի քան երեք օր, նա, ով այդպես է վարվում և կնքում է մահկանացուն, մտնում է Դժոխք;» (Հաղորդեց Աբու Դաուդը, 5/215 , տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 7635)

Աբու Քուրաաշ ալ-Ասլամին (թող Ալլահը գոհանա նրանով) հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Նա, ով հրաժարվում է իր եղբորից մեկ տարի, կարծես նա թափում է իր արյունը»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին ալ-Ադաբ ալ-Մուֆրադ աշխատության մեջ, պատում հ. 406; տես նույնպես Սահիհ ալ-Ջաամի 6557)

عن أبي هريرة رضي الله عنه مرفوعا: " لا يحل لمسلم أن يهجر أخاه فوق ثلاث فمن هجر فوق ثلاث فمات دخل النار " رواه أبو داود 215/5 وهو في صحيح الجامع 7635.

وعن أبي خراش الأسلمي رضي الله عنه مرفوعا: " من هجر أخاه سنة فهو بسفك دمه " رواه البخاري في الأدب المفرد حديث رقم 406 وهو في صحيح الجامع 6557.

Բավականին վատ է, որ Մահմեդականների բաժանումը պատճառ է հանդիսանում Ալլահի թողության զրկանքի, թող Նա փառաբանվի: Աբու Հուրեյրան հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Մարդկանց արարքները շաբաթը երկու անգամ, Երկուշաբթի և Հինգշաբթի օրերը տեսնում է Ալլահը: Նա ներում Իր բոլոր հավատացյալ ծառաներին, բացառությամբ նրա, ում և եղբոր միջև գոյություն ունի թշնամություն: Նա ասում է 'Թողեք այդ երկուսին, մինչ նրանց հաշտությունը'»: (Հաղորդեց Մուսլիմ 4/1988)

عن أبي هريرة مرفوعا: " تعرض أعمال الناس في كل جمعة مرتين، يوم الإثنين ويوم الخميس فيغفر لكل عبد مؤمن إلا عبدا بينه وبين أخيه شحناء فيقال: اتركوا أو أركوا (يعني أخروا) هذين حتى يفيئا " رواه مسلم 1988/4.

Երկու կողմերից յուրաքանչյուրը, ով ապաշխահում է Ալլահին, այնուհետ պետք է գնա իր եղբոր մոտ և ողջունի նրան սալամ-ով, եթե նա այդ անում է և մյուսը արհամարհում է նրան,ապա նախորդը զերծ է մնում

մեղադրանքից և պատասխանատվությունը ընկնում է վերջինիս վրա: Աբու Այուբը հաղորդեց, որ Մարգարեն (Խ.Ա.Ո.Ն) ասաց. «Թույլատրելի չէ տղամարդուն հրաժարվել իր եղբորից ավելի քան երեք գիշեր, շրջվելով հանդիպման ժամանակ:Երկուսից լավագույնը նա է, ով առաջինն է ողջունում մյուսին սալամ բառով»: (Հաղորդեց ալ-Բուխարին, Ֆաթհ ալ-Բաարի 10/492)

عن أبي أيوب مرفوعا: " لا يحل لرجل أن يهجر أخاه فوق ثلاث ليال يلتقيان فيعرض هذا ويعرض هذا وخيرهما الذي يبدأ بالسلام " رواه البخاري

Գոյություն ունեն հիմնավոր պատճառներ, երբ հրաժարվում են անհատից, օրինակ այն, որ նա չի աղոթում, կամ շարունակում է անբարոյականությունը: Եթե հրաժարությունը կստիպի նրան գիտակցել և տվյալ կերպ տեսնել իր սխալը, ապա անհրաժեշտ է հրաժարվել նրանից, սակայն, եթե դա նրան միայն ավելի համառ կդարձնի և նա կշարունակի իր մեղքը, ապա ճիշտ չէ հրաժարվել նրանից, որովհետև տվյալ արարքը չի հասցնի որևէ արդյունքի: Նրան լքելը միայն կբարդեցնի ամենը, այսպիսով ճիշտ ուղղին է շարունակել բարի վերաբերմունքը , խորհուրդը և հիշեցումը:

Որպես եզրակացություն, սա այն է, ինչ Ալլահը պատվիրել է ինձ գրել արգելքների մասին, որոնք խորապես արհամարհում են: Սա երկար թեմա է հանդիսանում և ընթերցողի հետագա օգտի համար գոյություն ունի մեկ այլ գլխի կարիք, որտեղ կտրվի Ղուրանի և Սուննայի մեջ նշված արգելքների խումբը: Աստծո կամոք, դա կլինի առանձին աշխատություն: Ես խնդրում եմ Ալլահին, թող

բարձրյալ լինի և փառաբանվի, Իր Ամենագեղեցիկ Անուններով, տալու մեզ բավարար իրազեկություն և վախ Նրանից, մեզ ետ պահելու մեղքից և բավարար նվիրվածություն և հնազանդություն Նրան, որպեսզի օգնի մեզ հասնել Նրա Դրախտը, ների մեզ մեր մեղքերը և Իր շնորհով մեզ օգնել լիանալ այն բանով ինչ Նա թույլատրել է և մեզ հեռու պահի այնից, ինչ Նա արգելել է: Թող Նա ընդունի մեր ապաշխարհությունը և մաքրի մեզ մեղքից, քանի որ Նա Ամենալսողն է և Մեկը, Ով պատասխանում է աղոթքներին: Թող Ալլահի խաղաղությունը և օրհնանքը լինի Անուսում Մարգարեին, Մուհամմեդին և նրա ընտանիքին և ուղեկցորդներին: Ամբողջ փառքը Ալլահին, Աշխարհների Տիրոջը:

Մուհամմեդ Սաալիհ ալ-Մունաաջիդ

P.O Box 2999

Ալ-Խոբար

Սաուդյան Արաբիա

IslamHouse.com